Grec

Cultura i civilització

Exercicis · 153 exercicis

Proves d'accés a la universitat (PAU) de Catalunya. Ordenats del més recent al més antic.
Retalls dels exàmens i pautes oficials (selecat.cat / universitats.gencat.cat).

1. PAU 2026 · Setembre · Sèrie 2 · Exercici 4

4.1. Encercleu la lletra de l'opció correcta de cadascuna de les cinc qüestions següents:
[1 punt: per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts]

4.1.1. Empúries
- ***a)*** era un enclavament comercial fundat per foceus procedents de Massàlia.
- ***b)*** era una fortalesa militar grega per a protegir-se dels atacs perses.
- ***c)*** va ser fundada pels romans al segle II dC.
- ***d)*** va tenir un paper rellevant durant la Guerra del Peloponès, com a aliada d'Atenes.

4.1.2. Antígona es rebel·la contra les disposicions del seu oncle Creont perquè
- ***a)*** ella volia ser la reina de Tebes.
- ***b)*** Creont va prohibir al seu fill Hèmon que es casés amb ella.
- ***c)*** Creont va prohibir donar sepultura i fer honors fúnebres al seu germà Polinices.
- ***d)*** ella odiava Etèocles, a qui Creont va enterrar amb honors.

4.1.3. «Si ens posem d'acord les dones, les de Tebes, les d'Esparta i les d'Atenes, totes juntes salvarem Grècia!» Aquestes paraules són pronunciades per
- ***a)*** Antígona, quan vol convèncer les criades que la segueixin.
- ***b)*** Lisístrata, que té un pla pacífic per a posar fi a la Guerra del Peloponès.
- ***c)*** Clitemnestra, que explica a les dones del cor que es vol venjar d'Agamèmnon.
- ***d)*** Lisístrata, que ha decidit armar les dones i portar-les al camp de batalla.

4.1.4. Ismene
- ***a)*** és la mare d'Antígona.
- ***b)*** és l'esposa de Creont.
- ***c)*** era la dida dels germans Etèocles i Polinices quan eren petits.
- ***d)*** és germana d'Etèocles, Polinices i Antígona.

4.1.5. A l'època clàssica, els teatres grecs eren
- ***a)*** construccions semicirculars, a l'aire lliure, on es representaven tota mena d'espectacles i concursos atlètics.
- ***b)*** construccions circulars on tenien lloc lluites de gladiadors o bé naumàquies.
- ***c)*** uns edificis coberts on es representaven tragèdies i, de vegades, també comèdies.
- ***d)*** construccions a l'aire lliure on tenien lloc les representacions dramàtiques.

4.2. Llegiu atentament el passatge següent de la *Ilíada* i escriviu una redacció d'entre cent cinquanta i dues-centes paraules sobre el seu contingut, que inclogui les respostes a les qüestions que es troben a continuació del text.

M'he equivocat, no ho nego pas. És ben cert: val per moltes
tropes de gent un sol home que Zeus de tot cor se l'estima,
com ara que, per venjar-lo, ha domat les tropes aquees.
I com que m'he equivocat fent cas de les tristes freixures,
vull satisfer-lo de nou i donar-li un rescat sense termes.
Vull dir-vos a tots, un per un, els regals ple de glòria que dono:
set calderons de tres peus no tocats mai per la flama,
deu talents d'or, vint calderes que com el foc resplendeixen
i dotze cavalls ben ferms que amb les potes han guanyat premis.
[…]
I penso donar-li set dones que les seves tasques coneixen,
lèsbies, que quan ell prengué Lesbos ben construïda
em vaig escollir, i en bellesa vencien l'estirp de les dones.
Aquestes li penso donar, i amb elles la filla de Brises
que li vaig prendre. I un gran jurament llavors penso jurar-li:
que mai no he pujat al seu llit i no he jagut mai amb ella
com és costum de la gent, dels homes i de les dones.
[…]
I si mai tornem a l'Argos aqueu, la terra que alleta,
faré que sigui el meu gendre i el penso honorar com Orestes,
el fill més petit de tots, que es cria a casa amb ufana.
Hi tinc tres filles, a dins del palau de parets ben pujades,
que són Crisòtemis i Laòdice i Ifianassa:
d'aquestes, la que li agradi, que s'hi casi sense pagar-ne
cap escreix i que a casa de son pare Peleu se l'endugui,
que jo li faré una dot com ningú no ha donat a una filla:
i és que penso donar-li set ciutats ben poblades…

(Traducció de Pau Sabaté)

— Aquestes paraules, pronunciades per Agamèmnon, fan referència a un error que ha comès. Quin és aquest error?

— A qui es refereix Agamèmnon en tot aquest parlament, és a dir, amb qui es vol disculpar donant-li tot el que esmenta? Expliqueu breument la disputa entre els dos personatges.

— Qui és «la filla de Brises» que és al·ludida per Agamèmnon? Què té a veure amb la disputa?

— Agamèmnon promet regalar objectes valuosos, ciutats i… dones. Fins i tot, parlant de matrimoni, Agamèmnon ofereix les seves tres filles perquè el futur espòs triï «la que li agradi». Creieu que aquests costums només es produïen a l'antiguitat, es continuaven produint fins fa poc o encara es produeixen? Expliqueu el vostre punt de vista sobre aquests costums.

[2 punts: la manca de coherència i cohesió en la redacció, i els errors gramaticals, lèxics i ortogràfics, així com les deficiències en la presentació, poden comportar un descompte de fins a 0,2 punts]

Comprovació i 2a correcció:

3a correcció:

Etiqueta de l'estudiant

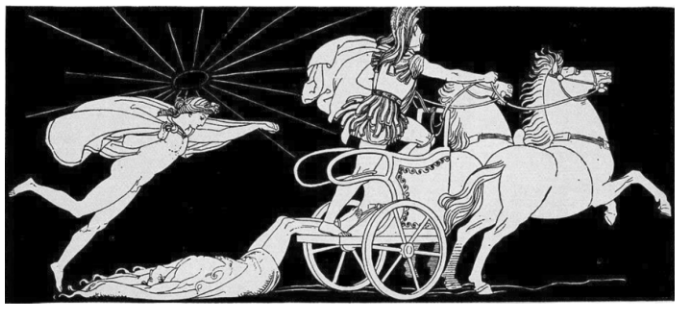
IEC
Institut d'Estudis Catalans

2. PAU 2026 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 4

4.1. Marqueu a la casella corresponent si les afirmacions següents són vertaderes o falses (si marqueu «vertader», cal que siguin certs TOTS els aspectes que s'hi esmenten).
[1 punt]

	Vertader	*Fals*
— Les comèdies gregues són composicions literàries en vers que es representaven als teatres, en el marc de festivals religiosos en honor del déu Apol·lo.	☐	☐
— Les restes del teatre grec d'Empúries indiquen que és del segle IV aC.	☐	☐
— Les parts de la comèdia antiga són: pròleg, pàrode, agon, paràbasi, episodis i èxode.	☐	☐
— La tragèdia *Antígona* tracta sobre els quatre fills que Èdip va tenir amb la seva mare i esposa, Jocasta.	☐	☐
— Les tragèdies d'Èsquil i Eurípides posen en escena personatges del mite, mentre que les de Sòfocles posen en escena persones corrents.	☐	☐

4.2. L'il·lustrador anglès del segle XIX John Flaxman representa en aquest dibuix una escena de la *Ilíada*: Aquil·les, d'esquena, dalt del carro, s'allunya arrossegant el cadàver d'Hèctor, l'ànima del qual l'acompanya.

FONT: Wikimedia Commons.

Escriviu una redacció d'entre cent cinquanta i dues-centes paraules sobre els antecedents d'aquesta escena, relacionant-la amb el que explica la *Ilíada*, en què respongueu a les qüestions següents:

— On s'ha produït l'enfrontament entre els dos herois?

— Per què Aquil·les, que no havia lluitat fins aquell moment degut al seu enuig amb Agamèmnon, al final decideix enfrontar-se a Hèctor?

— Què pretén aconseguir Aquil·les emportant-se el cadàver d'Hèctor? Era habitual fer-ho?

— Considereu que la guerra que s'explica a la *Ilíada* té alguna cosa a veure amb les guerres d'avui dia? Raoneu la resposta.

[2 punts: la manca de coherència i cohesió en la redacció, i els errors gramaticals, lèxics i ortogràfics, així com les deficiències en la presentació, poden comportar un descompte de fins a 0,2 punts]

Comprovació i 2a correcció:

3a correcció:

Etiqueta de l'estudiant

IEC
Institut d'Estudis Catalans

3. PAU 2026 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 4

4.1. Marqueu a la casella corresponent si les afirmacions següents són vertaderes o falses (si marqueu «vertader», cal que siguin certs TOTS els aspectes que s'hi esmenten).
[1 punt]

	Vertader	*Fals*
— Segons la *Ilíada*, Aquil·les, tot i que el rei dels troians li ho reclama insistentment, no accepta mai retornar-li el cadàver d'Hèctor: és la seva venjança per la mort de Pàtrocle.	☐	☐
— Tucídides, el gran historiador atenès de l'època clàssica, és imitat pel seu contemporani Heròdot, que és considerat el «pare de la història».	☐	☐
— A la Neàpolis d'Empúries és possible veure les restes d'un temple dedicat a Asclepi (Esculapi), d'un de dedicat a Serapis i d'un altre de dedicat a Àrtemis, el culte a la qual van portar de Massàlia els seus fundadors.	☐	☐
— Antígona, Ismene, Etèocles i Polinices són germans, fills d'Èdip i Jocasta.	☐	☐
— La *Ilíada* comença parlant de la còlera d'Aquil·les: es refereix a les diferències entre ell i Agamèmnon, a causa de les quals es nega a lluitar.	☐	☐

4.2. Llegiu atentament el passatge següent d'una de les lectures obligatòries, en què dialoguen dos personatges, i escriviu una redacció d'entre cent cinquanta i dues-centes paraules sobre el seu contingut, que inclogui les respostes a les qüestions que trobareu a continuació del text.

A: …se m'acut una altra idea: si se'ns afegissin totes les dones del Peloponès i de Beòcia, potser, unint tots els esforços, podríem salvar Grècia.
B: Però què podríem dur a terme les dones, que fos assenyat o genial? Si les dones som les que ens passem el dia tancades a casa, ben guarnides, vestides de groc safrà i empolainades, amb túniques cimèries i sabatetes delicades…
A: Això mateix serà el que crec que ens salvarà, els vestits grocs, els perfums, les sabatetes, el coloret i la roba transparent.
B: Però com i de quina manera?
A: Doncs de tal manera que cap home aixequi la llança contra els altres…

— Qui és el personatge A i qui és el personatge B?
— Expliqueu breument en què consisteix el pla del personatge A i si els altres personatges femenins l'accepten fàcilment.
— A quin gènere pertany l'obra literària d'on han estat extretes aquestes línies i qui n'és l'autor? Indiqueu també a quins fets històrics remet l'argument d'aquesta obra.
— Expliqueu breument si us sembla que aquesta obra es podria considerar feminista o bé tot el contrari. Raoneu la resposta.
[2 punts: la manca de coherència i cohesió en la redacció, i els errors gramaticals, lèxics i ortogràfics, així com les deficiències en la presentació, poden comportar un descompte de fins a 0,2 punts]

Comprovació i 2a correcció:

3a correcció:

Etiqueta de l'estudiant

IEC
Institut d'Estudis Catalans

4. PAU 2025 · Setembre · Sèrie 3 · Exercici 4

4.1. Les paraules següents són pronunciades per cinc personatges d'*Antígona*, de Sòfocles. Identifiqueu quin dels cinc personatges proposats a continuació parla en cada cas i escriviu-ne el nom a la casella corresponent.

[1 punt]

Hèmon, cor/corifeu, Creont, Antígona, Ismene

	Nom del personatge que parla
«…però cal que tinguis present que hem nascut dones, de manera que no podem lluitar contra els homes. A més, per això mateix, som governades i ens toca obeir les ordres dels més poderosos, algunes fins i tot més doloroses que aquestes d'ara.»	
«Oh, terra de Tebes, casal dels meus pares, déus dels avantpassats! Ja se m'enduen, ja no tinc més temps… Mireu, fills dels tebans il·lustres, el que em fan aquesta mena d'homes, a mi, l'única resta del llinatge reial, per haver-me mostrat pietosa.»	
«Pare, per a mi que tu estiguis bé és el més important. Car quina joia és més gran per als fills que un pare gaudint de bona reputació, així com també per a un pare la dels fills? No et deixis portar per un sol parer: que el que tu dius, i res més, és el correcte. Ja que aquells que creuen que cap altre és tan intel·ligent ni tan eloqüent o assenyat, resulta que no ho són quan se'ls mira de prop.»	
«Set cabdills, set contra set, a les set portes apostats, van fer ofrena del seu bronze a Zeus, portador de victòries, llevat dels dos infeliços, nascuts del mateix pare i la mateixa mare, que van alçar, l'un contra l'altre, la poderosa llança, i es van procurar, ambdós, la seva part d'una mort comuna.»	
«Per molt que sigui filla de la meva germana i amb més lligams de sang amb mi que tots els de la meva llar, ella i també la seva germana no defugiran una mort terrible, ja que a aquella l'acuso igualment d'haver maquinat aquest enterrament.»	

4.2. L'artista d'aquesta pe
del segle v aC va vo
Aquil·les a la seva ten
cadàver d'Hèctor.

Escriviu una rec
cent cinquanta i dues
les sobre aquesta e
nant-la amb el que ex
en què respongueu
següents:

— Expliqueu breu
produït la mort d'Hè

— Per què Aqui
el cadàver d'Hèctor
dels aqueus? Com el

— Poden els tro
enterrar el seu heroi

— A partir de tot
i si, personalment, e

[2 punts]

Comprovació:

2a correcció:

3a correcció:

Etiqueta de l'estudiant

5. PAU 2025 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 4

4.1. Encercleu la lletra de l'opció correcta de cadascuna de les cinc qüestions següents:
[1 punt: per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts]

4.1.1. A l'obra d'Aristòfanes *Lisístrata*, les dones de les ciutats gregues s'uneixen sota el lideratge de l'atenesa Lisístrata
- ***a***) per posar fi a la Guerra del Peloponès, ja que són contràries a les guerres.
- ***b***) perquè no volen tenir relacions sexuals amb els seus marits.
- ***c***) perquè totes estan d'acord que Atenes ha de ser la ciutat capdavantera.
- ***d***) per recuperar la companyia dels seus marits, que sempre estan absents per culpa de la guerra.

4.1.2. A la tragèdia *Antígona* de Sòfocles, quin personatge pronuncia les paraules següents?: «Ai de mi, malaurat, ja veig un altre infortuni, el segon! I ara, què? Quin destí m'espera? Tinc entre els braços el cos del meu fill i, infortunat, ja puc veure la dona difunta!»
- ***a***) Hèmon.
- ***b***) Creont.
- ***c***) El cor d'ancians tebans.
- ***d***) Eurídice.

4.1.3. Ulisses
- ***a***) era l'espòs de Penèlope i el germà de Telèmac.
- ***b***) és assassinat per la seva esposa en tornar a Ítaca.
- ***c***) va matar el ciclop Polifem.
- ***d***) va ser el botxí dels pretendents de Penèlope.

4.1.4. Quin dels esdeveniments següents NO va tenir lloc durant la Guerra del Peloponès?
- ***a***) La batalla de Marató.
- ***b***) La campanya de Sicília.
- ***c***) La pesta d'Atenes.
- ***d***) La mort de Pèricles.

4.1.5. Quina de les opcions següents NO és certa?
- ***a***) Empúries es troba a la comarca de l'Empordà.
- ***b***) Empúries va ser un port militar grec gràcies a la seva situació estratègica.
- ***c***) Empúries és un jaciment arqueològic on hi ha restes d'època grega i d'època romana.
- ***d***) Empúries va ser una colònia grega fundada per foceus.

4.2. Llegiu atentament el passatge següent de la *Ilíada* i escriviu una redacció d'entre cent cinquanta i dues-centes paraules sobre el seu contingut, que inclogui les respostes a les qüestions que es troben a continuació del text.

Aleshores, amb to de súplica, Príam pronuncià aquestes paraules:

«Recorda't del teu pare, Aquil·les semblant als déus, és de la mateixa edat que jo, vorejant el llindar de la funesta vellesa. Potser a ell també, per totes bandes, l'afeixuguen els veïns, i no té ningú que el defensi d'Ares i de la sort adversa. Ara, ell almenys s'alegra en el seu cor sentint que tu estàs viu, i espera cada dia veure el fill estimat tornant de Troia.

En canvi jo, mil vegades desgraciat, després d'engendrar fills excel·lents a la vasta Troia, ni un no me n'ha quedat, que ja és dir. En tenia cinquanta quan van arribar els fills dels aqueus: dinou eren d'un mateix ventre, i els altres me'ls van parir les dones del palau. Ares impetuós va afluixar els genolls de molts d'ells, però aquell que per a mi era l'únic que protegia la ciutat i tots nosaltres, aquest, Hèctor, tu l'has mort no fa gaire, mentre defensava la terra pàtria. Per això vinc ara a les naus dels aqueus per suplicar-te per ell, i porto un generós rescat.

Respecta els déus, Aquil·les, i tingues pietat de mi, recordant el teu pare; jo encara soc més digne de pietat ja que he gosat allò que cap altre mortal sobre la terra havia gosat de fer: acostar els meus llavis a la mà de l'assassí del meu fill.»

(Traducció de Francesca Mestre)

— Com ha aconseguit Príam entrar al campament dels aqueus i arribar fins a la tenda d'Aquil·les?

— Què és exactament el que Príam vol demanar a Aquil·les i per què? Quina és la resposta d'Aquil·les?

— Príam diu que «Ares impetuós» va provocar la mort dels seus fills. Expliqueu qui és Ares i quin sentit té l'afirmació de Príam.

— El rei dels troians, per aconseguir el seu propòsit, arriba fins a besar les mans d'Aquil·les, l'assassí del seu fill, en un acte d'humiliació sense precedents. Per què creieu que ho fa? Si estiguéssiu en el seu lloc, també ho faríeu? Raoneu la resposta.

[2 punts]

Comprovació:

2a correcció:

3a correcció:

Etiqueta de l'estudiant

6. PAU 2024 · Setembre · Sèrie 3 · Exercici 4 (Opció A)

4. Exercici de cultura

[3 punts en total]

OPCIÓ A

4.1. Encercleu la lletra de l'opció correcta de cadascuna de les cinc qüestions següents:

[1 punt: per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts]

4.1.1. Aristòfanes és un poeta còmic i les seves comèdies pertanyen al grup

a) de la comèdia nova.
b) de la comèdia antiga.
c) del drama satíric.
d) de la comèdia tràgica.

4.1.2. Els poemes èpics atribuïts a Homer, la *Ilíada* i l'*Odissea*,

a) eren representats als teatres durant l'època clàssica, en el decurs dels concursos dramàtics.
b) provenen de l'èpica de tradició oral i no foren fixats per escrit fins al segle v aC.
c) estan escrits en diversos metres, que s'alternen segons el tema.
d) cadascun tracta de temes i personatges totalment diferents, que no tenen res a veure entre ells.

4.1.3. A Empúries va ser trobada una estàtua que representa una divinitat, la identitat de la qual se sol atribuir a dues de possibles:

a) Apol·lo o Asclepi.
b) Serapis o Hermes.
c) Asclepi o Serapis.
d) Àrtemis o Apol·lo.

4.1.4. Durant les guerres mèdiques els perses van vèncer els grecs a la batalla de

a) les Termòpiles.
b) Salamina.
c) Marató.
d) Platea.

4.1.5. Sòfocles i Eurípides van escriure una tragèdia sobre el mateix tema i amb el mateix títol. Quina?

a) *Antígona*.
b) *Les suplicants*.
c) *Electra*.
d) *Les troianes*.

4.2. Llegiu atentament el passatge següent de l'*Odissea* i feu una redacció d'entre cent cinquanta i dues-centes paraules posant-lo en el seu context dins la narració, i responent a les qüestions que es plantegen a continuació del text.

> Amb la mà dreta l'alçà, i provà com sonava la corda:
> va emetre un so agut i bell, paregut a una veu d'oreneta.
> Als pretendents els entrà gran dolor i tristesa, i mudaren
> tots de color, mentre Zeus feia un tro ressonant com a signe.
> I s'alegrà aleshores Ulisses, que tot ho suporta,
> que el tortuós fill de Cronos li hagués enviat un prodigi.
> Va agafar, doncs, una fletxa veloç de damunt d'una taula,
> solta: les altres encara es trobaven a dins l'aljava,
> fletxes que ben aviat els aqueus tastarien com eren.
> La col·locà al mig de l'arc, va tesar-li la corda amb la tija,
> sense aixecar-se del seu tamboret, i envià la sageta
> dreta endavant: no fallà ni una sola destral, va passar-les
> des del primer fins a l'últim forat, i la fletxa de bronze
> va eixir a fora directa.
>
> (Traducció de Joan F. Mira)

— Indiqueu si aquest episodi es troba al principi o al final de l'*Odissea*.
— En quines circumstàncies i en quin lloc Ulisses aborda aquesta prova de l'arc? Els presents saben qui és?
— Què passarà després?
— Expliqueu concretament la frase «fletxes que ben aviat els aqueus tastarien com eren».

[2 punts]

4. Exercici de cultura

[3 punts en total]

OPCIÓ B

4.1 . Marqueu a la casella cor
marqueu «vertader», cal
[1 punt]

— Pèricles, segons l'hist
sistema polític dels at
les decisions depene
sinó de la majoria.

— Al jaciment d'Empú
s'hi conserven restes
VI-IV aC); les restes
Sant Martí d'Empúri

— Heròdot va ser un pc
ments tant de tragèdi

— A la comèdia d'Arist
tat com un gran afici

— Hèctor és l'heroi troi
seu germà Paris; amt
de la seva esposa Hèc
d'altres dones.

4.2. En la pintura de ceràmi
un dels seus fills.

Feu una redacció d'en
paraules explicant l'escer
conseqüències, basant-v
d'Eurípides i responent
continuació:

— Qui és Medea? D'
família d'origen?

— Quins greus motiu
fills?

— Qui és el pare d'aq
dels fets?

— A quina ciutat greg
[2 punts]

4. Exercici de cultura

[3 punts en total]

OPCIÓ A

4.1. Marqueu a la casella corre
marqueu «vertader», cal q
[1 punt]

— A la *Ilíada*, Andròmac
tada per Hèctor just al
acabat el duel, Hèctor

— D'entre les tragèdies g
suplicants, del poeta
amb detall el mite de

— Quan Jàson i els arg
rebuts amablement pe
la seva filla en matrim

— A Catalunya hi ha div
la presència dels grecs
Empúries i a la ciutat

— A la comèdia *Els nú*
instal·lat en una cistell
diu, el contacte amb l
dament.

4.2. Al relleu en terracota
Ulisses presentant-se com
Penèlope.

Feu una redacció d'
dues-centes paraules sob
inclogui les respostes a les

— Expliqueu breumer
arriba a Ítaca i per què e
dicant.

— Com ha sigut la vid
el temps que Ulisses ha es

— Penèlope reconeix
Quan té la certesa que es

[2 punts]

9. PAU 2024 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 4 (Opció B)

4. Exercici de cultura

[3 punts en total]

OPCIÓ B

4.1. Les paraules següents són pronunciades per cinc personatges que s'adrecen a uns altres cinc personatges. Empleneu les dues columnes de la dreta de la taula escrivint, en cada cas, el nom del personatge que parla i el nom del personatge al qual s'adreça. Tots els passatges citats pertanyen a les lectures obligatòries.

[1 punt]

	Nom del personatge que parla	*Nom del personatge al qual s'adreça*
«Ensenya'm un dels teus dos discursos, el de no pagar els deutes. Posa-hi preu i, sigui el que sigui, et juro pels déus que te'l pagaré.»		
«No, no romangueu més al meu palau, si no voleu. Però cal que primer feu un altre viatge i arribeu al casal d'Hades i de la temible Persèfone, per tal d'interrogar l'ànima del tebà Tirèsias, l'endeví cec, que manté intacta la seva saviesa: només a ell, després de mort, Persèfone va concedir-li intel·ligència, els altres només són ombres anant d'una banda a l'altra.»		
«T'ho imploro […], tingues compassió de mi, ben dissortada que soc, impedeix que em quedi sola del tot, acull-me al teu país i a la teva casa. Tant de bo puguis rebre dels déus l'acompliment del teu desig de tenir fills i moris feliç!»		
«Parla bé, i no diguis mal d'aquests homes llestos i plens de seny: cap d'ells, per economia, no es fa mai afaitar, ni es perfuma, ni va als banys per rentar-se; però tu, en canvi, com si jo ja m'hagués mort, malgastes el meu patrimoni.»		
«Filla meva! Quines paraules t'han fugit d'entre les dents! Com vols que jo m'oblidi del divinal Ulisses, que sobresurt entre els mortals per la seva intel·ligència i pels sacrificis que ha ofert als immortals déus que posseeixen l'ample cel? Però Posidó, que envolta la terra, continua molt enutjat amb ell a causa del Ciclop, al qual va deixar cec.»		

4.2. Llegiu atentament el passatge de *Medea* d'Eurípides següent i feu una redacció d'entre cent cinquanta i dues-centes paraules sobre el seu contingut, que inclogui les respostes a les qüestions que trobareu a continuació del text.

Ah, dones, que us esteu davant d'aquest palau, ¿encara és dins, aquella que ha comès horrors, Medea dic, o bé ja ha aconseguit fugir? Ja cal que sota terra trobi algun enfony o que s'elevi amb unes ales cel enllà, o altrament la pagarà al casal reial. ¿Es pensa que, havent mort els reis d'aquest país, podrà fugir d'aquesta casa impunement? No és ella, amb tot, que em neguiteja, sinó els fills: ja la castigaran els seus perjudicats; és per salvar la vida dels meus fills que vinc, per por que no me'ls facin re els parents propers, perquè la mare pagui pel seu crim impiu.

(Traducció de Jaume Almirall)

— Qui és el personatge que parla i a qui s'adreça?

— Expliqueu breument com Medea ha dut a la mort «els reis d'aquest país». Qui són, com els ha fet morir i per què?

— El personatge que parla aconsegueix salvar els seus fills? Expliqueu breument el destí d'aquests infants i la raó d'aquest destí.

[2 punts]

10. PAU 2023 · Setembre · Sèrie 2 · Exercici 4 (Opció A)

4. Exercici de cultura
[3 punts en total]

OPCIÓ A

4.1. Marqueu a la casella corre
marqueu «vertader», cal q
[1 punt]

— A l'*Odissea*, després d
Posidó, Ulisses té en c
cec el seu fill.

— Electra, filla d'Agam
d'Orestes, pertanyia a

— Quan els grecs van arr
tament dels romans.

— La tragèdia grega és u
inspirat en els persona
peripècies.

— A la *Ilíada*, Hèctor s'ac
i del seu fill, abans de
a Aquil·les, i en el qual

4.2. La imatge de la dreta mo
tànic J. W. Waterhouse,
Medea, on es veu Medea p
Feu una redacció d'ent
paraules sobre el personat
nima d'Eurípides, en qu
qüestions següents:
— Expliqueu breumen
relació de Medea amb els
i Creont.
— A la tragèdia d'Eur
pocions i encanteris per a
Quin n'és el resultat?
[2 punts]

11. PAU 2023 · Setembre · Sèrie 2 · Exercici 4 (Opció B)

4. Exercici de cultura
[3 punts en total]

OPCIÓ B

4.1. Les paraules de la primera columna de la taula són pronunciades per cinc personatges femenins d'obres de la literatura grega. Identifiqueu quin dels cinc personatges proposats a continuació parla en cada cas i escriviu-ne el nom a la casella corresponent. Tot seguit, acabeu d'emplenar la fila amb el títol de l'obra.

[1 punt]

Andròmaca, Nausica, Medea, Penèlope, Antígona

	Nom del personatge que parla	*Títol de l'obra*
«Jo l'enterraré: fent-ho tindré una bella mort. Jauré, estimant-lo, al costat d'un ésser estimat, després d'haver comès un crim just; em cal plaure durant més temps als habitants del món subterrani que no pas als d'aquí, ja que allà faré estada per sempre.»		
«Foraster! Ara que has arribat a la nostra ciutat i a la nostra terra, no et faltarà vestit ni cap altra cosa […]. T'ensenyaré la vila i et diré el nom dels seus habitants; els feacis en són els amos, de la ciutat i de la terra, i jo soc la filla del magnànim Alcínous, que està al capdavant del govern dels feacis.»		
«Tu vius a la teva pàtria, on tens la casa paterna, on frueixes de la vida i de la companyia dels amics. Jo, en canvi, sola i sense pàtria, soc injuriada per un home que m'ha arrencat de la meva terra bàrbara, sense mare, sense germà, sense un parent a prop del qual ancorar a recer de l'infortuni.»		
«Infeliç! El teu valor et perdrà! No tens compassió per al teu tendre infant ni per a mi, que aviat seré viuda, ja que els aqueus aviat t'atacaran i t'eliminaran. I jo, si et perdo, m'estimo més que se m'empassi la terra; si mors no tindré consol, sinó infortunis, perquè ja no tinc ni pare ni mare.»		
«No t'enfadis amb mi, Odisseu, ja que en tot ets un home molt assenyat; són els déus que ens van enviar desgràcies i no van voler que passéssim junts la joventut, abans d'arribar a la vellesa. Per tant, no has d'estar enfadat ni ofès si en veure't no t'he mostrat afecte.»		

4.2. Llegiu atentament aquest passatge d'*Els núvols* d'Aristòfanes i escriviu una redacció d'entre cent cinquanta i dues-centes paraules sobre el seu contingut, tot responent a les preguntes que es formulen a continuació.

Ells diuen que hi ha dos raonaments, el superior i l'inferior. Segons ells, gràcies a un d'aquests dos raonaments, l'inferior, és possible guanyar en els tribunals les causes per actes injustos. Si tu hi anessis a aprendre aquest raonament injust, de tots els deutes que tinc per culpa teva, no hauria de pagar a ningú ni un òbol.

— Qui és el personatge que parla i a qui s'adreça? Quina serà la resposta a aquesta petició?
— A qui es refereix quan diu «ells», i quin és el lloc on s'ha d'anar per a rebre els seus ensenyaments?
— Quin origen tenen els deutes dels quals es parla? Aconsegueixen els protagonistes deixar de pagar els deutes que tenen pendents?

[2 punts]

4. Exercici de cultura

[3 punts en total]

OPCIÓ A

4.1. Encercleu la lletra de l'opció correcta de cadascuna de les cinc qüestions següents:

[1 punt: per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts]

4.1.1. Només un dels títols següents NO correspon a una comèdia d'Aristòfanes.

a) *Els perses*.
b) *Els ocells*.
c) *Les granotes*.
d) *Els núvols*.

4.1.2. En quin metre estan compostos els poemes èpics d'Homer, la *Ilíada* i l'*Odissea*?

a) Hexàmetres i pentàmetres.
b) Estrofa sàfica.
c) Tetràmetres trocaics.
d) Hexàmetres.

4.1.3. A Empúries va ser trobada l'estàtua masculina d'una divinitat, la identitat de la qual se sol atribuir a dues possibles divinitats:

a) Apol·lo o Asclepi.
b) Serapis o Hermes.
c) Asclepi o Serapis.
d) Hermes o Apol·lo.

4.1.4. Durant les guerres mèdiques els grecs van vèncer els perses en una famosa batalla naval. Quina?

a) Marató.
b) Salamina.
c) Egospòtamos.
d) Les Termòpiles.

4.1.5. Eurípides és el poeta tràgic del qual s'han conservat més tragèdies. Només una de les tragèdies següents NO és d'aquest autor.

a) *Antígona*.
b) *Les fenícies*.
c) *Medea*.
d) *Les troianes*.

4.2. Llegiu atentament aquest passatge de l'*Odissea*, i escriviu una redacció d'entre cent cinquanta i dues-centes paraules sobre el seu contingut, tot responent a les preguntes que es formulen a continuació.

[2 punts]

> Se m'acostà llavors l'esperit de ma mare difunta:
> l'ànima d'Anticlea, la filla d'Autòlic magnànim,
> que vaig deixar amb vida en anar-me'n a Troia sagrada.
> Quan la vaig veure, el meu cor en va tindre pietat, i plorava,
> però ni així, adolorit, vaig deixar que vingués la primera
> prop de la sang, abans de poder preguntar a Tirèsias.
> I aleshores vingué l'esperit de Tirèsias de Tebes…

— En quines circumstàncies i en quin lloc veu Ulisses l'ànima de la seva mare difunta? Qui li dona instruccions per a poder arribar a aquest lloc?

— Després de parlar amb Tirèsias, Ulisses manté una conversa amb la seva mare. També conversa amb altres personatges que es troben al mateix lloc. Esmenteu-ne almenys dos, digueu qui són i comenteu algun detall de la conversa que mantenen amb Ulisses.

— Qui és Tirèsias? Quin paper té en aquest episodi de l'*Odissea*?

4. Exercici de cultura

[3 punts en total]

OPCIÓ B

4.1. Les paraules de la primera columna de la taula són pronunciades per cinc personatges de l'*Odissea*. Identifiqueu quin dels cinc personatges proposats a continuació parla en cada cas i escriviu-ne el nom a la casella corresponent.

[1 punt]

Ulisses, Tirèsias, Aquil·les, Polifem, Penèlope

	Nom del personatge que parla
«Per què, infeliç, has deixat la llum del sol i vens a veure els morts i aquest indret malastruc? Enretira't del clot i treu l'espasa punxeguda per tal que, bevent sang, et faci saber la veritat sobre el que vulguis.»	
«Ningú serà el darrer que jo em mengi d'entre els que l'acompanyen; tots passaran abans que ell: aquest és el meu regal per la visita.»	
«No intentis consolar-me de la meva mort! Més m'estimaria ser un pagès al servei d'algú altre o bé un indigent sense res per mantenir-se que no pas el rei dels morts!»	
«…aquell que amb més facilitat faci servir l'arc, el carregui i faci passar una fletxa pel forat de les dotze destrals, jo mateixa el seguiré i deixaré aquesta casa…»	
«Escolta'm, filla de Zeus que portes l'ègida, invencible, escolta'm ara com mai no m'has escoltat quan estava destrossat per l'il·lustre que somou la terra, concedeix-me que els feacis m'acullin com a amic i tinguin pietat.»	

4.2. En aquest gravat del segle XVI veiem els tres personatges principals de la comèdia *Els núvols* d'Aristòfanes: n'hi ha un que està penjat en una cistella, un altre que munta a cavall i el tercer que discuteix amb aquest últim.

Feu una redacció d'entre cent cinquanta i dues-centes paraules explicant l'escena a la qual pot correspondre la imatge.

Digueu també el nom de cadascun dels personatges, així com la raó per la qual un està penjat en una cistella i l'altre munta a cavall.

[2 punts]

4. Exercici de cultura

[3 punts en total]

OPCIÓ A

4.1. Marqueu a la casella corresponent si les afirmacions següents són vertaderes o falses (si marqueu «vertader», cal que siguin certs TOTS els aspectes que s'hi esmenten).

[1 punt]

	Vertader	*Fals*
— Medea, després de matar Creont, la seva filla i els seus propis fills, marxa d'Atenes en un carro alat que li envia Hèlios per tornar a la Còlquida.	☐	☐
— Gràcies als seus aprenentatges al pensatori, Fidípides argumenta que els fills tenen dret a pegar als pares perquè aquests peguen als fills quan són infants.	☐	☐
— A la Neàpolis d'Empúries és possible veure les restes d'un temple dedicat a Asclepi (Esculapi), un a Serapis i un a Àrtemis, el culte a la qual van portar de Massàlia els seus fundadors.	☐	☐
— Antígona i Ismene són germanes, i totes dues arrisquen la vida per enterrar el seu germà Polinices, desobeint les ordres de Creont.	☐	☐
— La *Ilíada* comença parlant dels greus problemes que tenen els aqueus pel fet que Aquil·les està enfadat i es nega a lluitar.	☐	☐

4.2. Llegiu atentament aquest passatge de l'*Odissea* i escriviu una redacció d'entre cent cinquanta i dues-centes paraules que inclogui la resposta a les preguntes que trobareu a continuació del text.

«Laercíada nodrissó de Zeus, molt enginyós Odisseu, per què has vingut, dissortat, i has abandonat la llum del sol, per veure els difunts i aquest lloc mancat d'alegria?» […]

Tan bon punt va beure la sang, l'endeví infal·lible em parlà amb aquestes paraules: «Cerques el retorn dolcíssim, il·lustre Odisseu. Te'l farà ben amarg un dels déus; tinc la certesa que no passaràs desapercebut al sacsejador de la terra. Ell et guarda un gran ressentiment en el seu cor, irritat des que li vas encegar el seu fill estimat. Però fins i tot així, encara que passeu calamitats, podreu arribar a la terra paterna.»

(Traducció de Joan Alberich)

— Com es diu l'endeví que s'adreça a Ulisses? Per què l'anomena *Laercíada*?
— On es troba ara Ulisses? Quina és aquesta sang que beu l'endeví?
— Quin déu és el «sacsejador de la terra»? Per què aquest déu està enutjat amb Ulisses?
— Quan diu «podreu arribar a la terra paterna», a quina terra es refereix?

[2 punts]

15. PAU 2023 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 4 (Opció B)

4. Exercici de cultura

[3 punts en total]

OPCIÓ B

4.1. Encercleu la lletra de l'opció correcta de cadascuna de les cinc qüestions següents:
[1 punt: per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts]

4.1.1. En una de les lectures obligatòries, qui pronuncia aquestes paraules?: «Allunyeu-vos una mica, noies, si us plau, per tal que pugui esbandir-me la sal del cos i fregar-me amb oli d'oliva, del qual fa molt de temps que la meva pell s'ha vist privada. Però davant de vosaltres no em banyaré, ja que em faria vergonya quedar-me tot nu entre joves de belles trenes.»

a) Telèmac. ***c***) Creont.
b) Estrepsíades. ***d***) Ulisses.

4.1.2. A la tragèdia *Medea* d'Eurípides, quin personatge pronuncia les paraules següents?: «Zeus, que ho sents, com em deixa de banda! Quin gran sofriment que pateixo per aquest abominable ésser, aquesta lleona assassina d'infants!»

a) Jàson. ***c***) El cor de dones.
b) Creont. ***d***) La dida.

4.1.3. Ulisses

a) era l'espòs de Penèlope i el germà de Telèmac.
b) era l'espòs de Penèlope i el fill de Laertes.
c) va matar el ciclop Polifem.
d) va ser el botxí dels pretendents de Clitemnestra.

4.1.4. Quin dels esdeveniments següents NO té lloc durant la Guerra del Peloponès?

a) La batalla de Marató. ***c***) La pesta d'Atenes.
b) La campanya de Sicília. ***d***) La mort de Pèricles.

4.1.5. Qui és el primer a reconèixer Ulisses quan desembarca a Ítaca?

a) El gos Argos. ***c***) El seu fill Telèmac.
b) El porquer Eumeu. ***d***) Un dels pretendents.

4.2. Llegiu atentament aquest passatge d'*Els núvols* d'Aristòfanes, en el qual conversen dos personatges, i feu una redacció d'entre cent cinquanta i dues-centes paraules sobre el seu contingut, tot responent a les preguntes que es formulen a continuació.

A: Així doncs, és des de dalt de la cistella que eleves els teus pensaments als déus i no des del terra, si és que…

B: Mai no hauria descobert res dels temes celestials si no hagués suspès el meu coneixement i subtil intel·ligència, barrejant-los amb l'aire, el seu igual. Si des del terra observés de baix cap a dalt, mai no ho hauria descobert, ja que la terra atrau cap a ella, amb força, la humitat de la intel·ligència. És el mateix que passa amb els créixens.

A: Com? La teva intel·ligència atrau la humitat cap als créixens? […] Baixa, si et plau, i dona'm els coneixements que he vingut a buscar.

— Qui és el personatge A i qui és el personatge B? Descriviu què està fent el personatge B.
— Per què el personatge A va a veure el personatge B? Quins són els coneixements que busca? Per què?
— Aconsegueix el personatge A els seus objectius?
[2 punts]

16. PAU 2022 · Setembre · Sèrie 3 · Exercici 5 (Opció A)

5. Exercici de cultura

[2 punts]

OPCIÓ A

[Cada resposta correcta val 0,4 punts; per les respostes errònies no hi haurà cap descompte]

Marqueu a la casella corresponent si les afirmacions següents són vertaderes o falses (si marqueu «vertader», cal que siguin certs TOTS els aspectes que s'hi esmenten).

	Vertader	*Fals*
— A la comèdia *Lisístrata* d'Aristòfanes, les dones volen aconseguir que els homes aturin la guerra.	☐	☐
— Empúries deu el seu nom a la paraula grega ἐμπόριον, que significa 'costa', 'litoral'.	☐	☐
— Antígona i Ismene són, respectivament, germana i mare d'Etèocles i Polinices.	☐	☐
— A la comèdia que duu el seu nom, Lisístrata aplega al seu voltant un grup de dones, entre les quals n'hi ha una d'espartana.	☐	☐
— Ulisses visita l'Hades seguint les instruccions de la maga Circe; allà és rebut per l'endeví Tirèsias.	☐	☐

17. PAU 2022 · Setembre · Sèrie 3 · Exercici 5 (Opció B)

5. Exercici de cultura

[2 punts]

OPCIÓ B

Il·lustració de François-Louis Schmied per a *L'Odyssée* (1928), extreta de Wikimedia Commons

La imatge de la dreta representa una famosa escena de l'*Odissea*, i els homes morts que hi apareixen no són en un camp de batalla, sinó al palau d'Ulisses, a Ítaca.

Feu una redacció d'entre cent cinquanta i dues-centes paraules sobre aquesta escena, en què respongueu a les qüestions següents:

— Qui són aquests homes morts al palau d'Ítaca?

— Quin paper tenen a l'*Odissea*?

— Expliqueu com es produeixen els fets i quins personatges són responsables de la mort d'aquests homes.

18. PAU 2022 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 5 (Opció A)

5. Exercici de cultura

[2 punts]

OPCIÓ A

[Cada resposta correcta val 0,4 punts; per les respostes errònies no hi haurà cap descompte]

Marqueu a la casella corresponent si les afirmacions següents sobre l'*Odissea* són vertaderes o falses (si marqueu «vertader», cal que siguin certs TOTS els aspectes que s'hi esmenten).

	Vertader	*Fals*
— Quan Ulisses visita els morts a l'Hades, té l'ocasió de parlar amb la seva esposa, Penèlope, que li explica el que està succeint a Ítaca.	☐	☐
— El pare d'Ulisses, Laertes, en veure que el seu fill no tornava de Troia i que el casal s'anava arruïnant per culpa dels pretendents, va marxar d'Ítaca i mai més no hi va tornar.	☐	☐
— Nausica és l'esposa d'Alcínous, rei de Feàcia, a la cort del qual Ulisses tindrà l'ocasió d'explicar les seves aventures mentre intenta el retorn a Ítaca.	☐	☐
— La maga que converteix en porcs els companys d'Ulisses es diu Circe, viu a l'illa d'Eea i és filla del Sol (Hèlios).	☐	☐
— A l'inici de l'obra, mentre l'heroi és a Ogígia amb Calipso, els déus, reunits en assemblea, decideixen, a instàncies d'Atena, que Ulisses se salvi.	☐	☐

19. PAU 2022 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 5 (Opció B)

5. Exercici de cultura

[2 punts]

OPCIÓ B

La imatge de la dreta correspon a una pintura sobre ceràmica del segle VI aC on podem veure Aquil·les embenant una ferida a Pàtrocle, ja que ell sí que lluita, mentre que Aquil·les no ho fa.

Feu una redacció d'entre cent cinquanta i dues-centes paraules sobre aquests dos guerrers, en què respongueu a les preguntes següents:

— Quina és la raó per la qual Aquil·les no surt a lluitar contra els troians? Quines conseqüències té per als aqueus aquesta actitud?

— En quines condicions surt a lluitar Pàtrocle? Aquil·les ho sap?

— A mans de quin troià mor Pàtrocle? Expliqueu quin gir argumental provoca, en la *Ilíada*, la mort de Pàtrocle.

Museu Antic de Berlín

20. PAU 2022 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 5 (Opció A)

5. Exercici de cultura

[2 punts]

OPCIÓ A

Identifiqueu el destinatari a qui van adreçades les paraules dels textos de la *Ilíada* següents, i escriviu-ne el nom a la casella corresponent.

	Destinatari
a) Diu Príam: «Respecta els déus i tingues pietat de mi, recordant el teu pare; jo encara soc més digne de pietat, ja que he gosat fer allò que cap altre mortal sobre la terra havia gosat fer: acostar els meus llavis a la mà de l'assassí del meu fill.»	
b) Diu Tetis: «Pare!, si mai t'he estat útil entre els immortals amb paraules o obres, fes-me aquest favor: honora el meu fill, l'heroi de vida més breu, ja que el rei d'homes Agamèmnon l'ha ultratjat prenent-li el botí. Venja'l donant la victòria als troians fins que els aqueus donin satisfacció al meu fill i li facin honors.»	
c) Diu Hèctor: «La futura desgràcia dels troians, d'Hècuba, del rei Príam, de molts dels meus valents germans que cauran en mans de l'enemic, no em preocupa tant com el que tu patiràs quan algun dels aqueus, d'escuts de bronze, se t'endugui plorant, privant-te de llibertat, i després hagis de treballar al teler, a Argos, obeint una altra dona…»	
d) Diu Aquil·les: «La noia que els aqueus m'havien adjudicat com a recompensa […] el rei Agamèmnon Atrida me l'ha pres com si jo fos un no ningú. Però deixem estar el passat; no es pot tenir sempre ira al cor, encara que havia decidit no deposar la còlera fins que els crits i el combat arribessin als meus vaixells. Col·loca damunt les teves espatlles la meva armadura magnífica, posa't al front dels mirmídons bel·licosos i porta'ls al combat…»	
e) Diu Príam: «Vine aquí, filla estimada; seu al meu costat per tal que vegis el teu anterior marit i els seus parents i amics —jo a tu no et considero culpable, sinó als déus que van promoure contra nosaltres aquesta desgraciada guerra dels aqueus…»	

21. PAU 2022 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 5 (Opció B)

5. Exercici de cultura

[2 punts]

OPCIÓ B

Museu Metropolità d'Art (Nova York)

La pintura de l'objecte de ceràmica de la imatge representa un episodi de l'*Odissea*: Ulisses arriba a casa d'una fetillera mítica, que viu envoltada d'animals salvatges i que converteix els companys d'Ulisses en porcs. Feu una redacció d'entre cent cinquanta i dues-centes paraules, en què expliqueu aquest episodi, seguint la pauta de les preguntes següents:

— Qui és aquesta fetillera? Com es diu i quin és el seu llinatge?
— Com aconsegueix enganyar els companys d'Ulisses?
— Aconsegueix retenir Ulisses?
— Quines instruccions valuoses li dona en marxar?

22. PAU 2021 · Setembre · Sèrie 1 · Exercici 5 (Opció A)

5. Exercici de cultura

[2 punts]

OPCIÓ A

[Cada resposta correcta val 0,4 punts; per les respostes errònies no hi haurà cap descompte]

Marqueu a la casella corresponent si les afirmacions següents sobre l'*Odissea* són vertaderes o falses (si marqueu «vertader» cal que siguin certs TOTS els aspectes que s'hi esmenten).

	Vertader	*Fals*
— Una part de l'obra relata el viatge de Telèmac a la recerca del seu pare; en el seu periple, visita Pilos, Esparta i Troia.	☐	☐
— Nausica, Calipso, Penèlope i Anticlea són personatges femenins amb els quals Ulisses es relaciona d'una manera o altra.	☐	☐
— Ulisses arriba a Ítaca procedent de l'illa dels feacis; en desembarcar, és rebut per la seva esposa i el seu fill.	☐	☐
— A l'inici de l'obra, els déus en assemblea decideixen que Ulisses se salvi, tal com Atena ho sol·licita al seu pare Zeus.	☐	☐
— Durant els anys que Ulisses ha estat absent d'Ítaca han mort el seu pare i la seva mare.	☐	☐

23. PAU 2021 · Setembre · Sèrie 1 · Exercici 5 (Opció B)

5. Exercici de cultura

[2 punts]

OPCIÓ B

La imatge de la dreta c
mosaic del segle I dC, trobat
mitjans del segle XIX. Repre
fici d'Ifigènia, i hi podem
personatges següents, entre
querra a dreta: Agamèmn
Ulisses, Calcas i Menelau. Ta
veure la representació de do
(sobre una columna) i Arte
cérvol).

Feu una redacció d'en
quanta i dues-centes para
relació d'aquesta escena am
narra a la *Ilíada* i a l'*Odiss*
nent a les preguntes següen

— Qui són Ifigènia, A
Menelau? Quines relacions
ha entre ells?

— Quan es produeix a
i quin paper hi té l'endeví C
Ifigènia ha de ser sacrificad

— Quina implicació ti

— Com serà el retorn

24. PAU 2021 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 5 (Opció A)

5. Exercici de cultura

[2 punts]

OPCIÓ A

En el text següent, Pausànias descriu els edificis de l'Acròpolis atenesa i les obres d'art que contenen:

A l'esquerra dels Propileus hi ha un petit edifici adornat amb pintures. […] S'hi veu també Nausica amb les companyes rentant els seus vestits al riu, i Ulisses dret al seu costat, tal com ho descriu Homer.

PAUSÀNIAS. *Descripció de Grècia*, 1.22.6

Feu una redacció d'entre cent cinquanta i dues-centes paraules sobre aquesta escena, tal com es narra a l'*Odissea*, tot responent a les preguntes següents:

— Qui són els dos personatges que s'hi esmenten?
— Com han arribat al lloc on es troben ara?
— Què passarà entre ells a continuació?

25. PAU 2021 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 5 (Opció B)

5. Exercici de cultura

[2 punts]

OPCIÓ B

[Cada resposta correcta val 0,4 punts; per les respostes errònies no hi haurà cap descompte]

Marqueu a la casella corresponent si les afirmacions següents sobre Empúries són vertaderes o falses (si marqueu «vertader» cal que siguin certs TOTS els aspectes que s'hi esmenten).

	Vertader	*Fals*
— Empúries deu el seu nom al mot grec ἐμπόριον, que significa 'mercat', ja que per als grecs era un enclavament costaner, com d'altres que tenien per tota la Mediterrània, on comerciaven amb els seus productes.	☐	☐
— L'estàtua que es coneix com a *Esculapi* va ser trobada, sencera, al fons d'una cisterna.	☐	☐
— Al segle VI aC, uns grecs d'origen foceu, procedents de Massàlia (l'actual Marsella), van fundar la *Palaiopolis* on avui es troba el poblet de Sant Martí d'Empúries.	☐	☐
— Els habitants de l'Empòrion grega encunyaven moneda pròpia.	☐	☐
— L'arribada dels romans a Empúries va destruir completament l'assentament grec anterior.	☐	☐

26. PAU 2021 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 5 (Opció A)

5. Exercici de cultura

[2 punts]

OPCIÓ A

Aquesta imatge represent
Feu una redacció (ent
centes paraules) sobre la rel
natges mítics en què respongu
— Qui és i d'on és cadas
— Quin episodi és presa
— En quines circumstàn
— Quines conseqüències
— Esmenteu una obra li
d'aquesta relació.

27. PAU 2021 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 5 (Opció B)

OPCIÓ B

[Cada resposta correcta val 0,4 punts; per les respostes errònies no hi haurà cap descompte]

Marqueu a la casella corresponent si les afirmacions següents són vertaderes o falses (si marqueu «vertader», cal que siguin certs TOTS els aspectes que s'hi esmenten).

	Vertader	*Fals*
— A la *Ilíada*, Príam diu a Helena: «Vine aquí, filla meva; seu al meu costat, per tal que vegis el teu anterior marit i els seus parents i amics —car jo a tu no et considero culpable, sinó als déus que han propiciat contra nosaltres la luctuosa guerra dels aqueus—…»	☐	☐
— L'historiador Heròdot escriu sobre les guerres mèdiques, ja que ell mateix hi va prendre part com a estrateg.	☐	☐
— A l'*Antígona* de Sòfocles, el poeta mostra el conflicte entre la llei dictada pels homes i la llei dictada per la natura; per això Antígona desobeeix les lleis de Creont i enterra el seu germà.	☐	☐
— Segons el mite i el que relata l'*Odissea*, Ulisses mor i baixa a l'Hades, però Tirèsias el fa tornar a la vida per tal que pugui acabar el seu viatge i arribar a Ítaca.	☐	☐
— A Empúries, tot i que sabem que també s'hi van establir els romans, les úniques restes arqueològiques que s'hi conserven són del període grec.	☐	☐

28. PAU 2020 · Setembre · Sèrie 4 · Exercici 5 (Opció A)

5. Exercici de cultura

[2 punts]

OPCIÓ A

Aquesta imatge mostra c
aqueus pugen al carro el cos
Patrocle. Feu una redacció (e
quanta i dues-centes paraules)
queu les circumstàncies prè
fet segons la narració de la *Il*
text ha de donar resposta a
següents:

— Qui és Patrocle? Amb
lluita quan és abatut? Per què

— Quin guerrer del bàn

— Quina és la conseqüèn

OPCIÓ B

[Cada resposta correcta val 0,4 punts; per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts]

Encercleu la lletra de l'opció correcta.

5.1. Amb quina d'aquestes frases comença l'*Odissea*?
- ***a***) «Parla'm, Musa, d'aquell home d'enginy multiforme…»
- ***b***) «Muses de Pièria, vosaltres que amb el vostre cant doneu glòria, veniu i canteu Zeus…»
- ***c***) «Canto les armes i aquell home que de les costes de Troia va arribar el primer a Itàlia…»
- ***d***) «Canta, deessa, la còlera funesta del Pelida…»

5.2. Lacedemònia és
- ***a***) la regió de Grècia on es troba Atenes.
- ***b***) la regió del Peloponès on es troba Esparta.
- ***c***) el conjunt de ciutats gregues del sud d'Itàlia i Sicília.
- ***d***) el nom que feien servir els grecs per a denominar l'Imperi persa.

5.3. Èdip va tenir quatre fills amb la seva esposa i mare. Només una de les respostes següents conté els quatre noms correctes. Indiqueu-la.
- ***a***) Ismene, Antígona, Etèocles i Polinices.
- ***b***) Jocasta, Antígona, Etèocles i Polinices.
- ***c***) Ismene, Antígona, Pílades i Polinices.
- ***d***) Ismene, Antígona, Orestes i Polinices.

5.4. Després de la desfeta de Troia, els aqueus emprenen el retorn a casa. Agamèmnon, però, en arribar a Micenes és assassinat pel nou marit de la seva esposa Clitemnestra. Com s'assabenta Ulisses d'aquest fet?
- ***a***) Quan Ulisses arriba finalment a Ítaca, la seva esposa Penèlope li explica la desgràcia d'Agamèmnon.
- ***b***) Quan Ulisses visita l'Hades, l'ànima del mateix Agamèmnon li fa el relat de la seva dissort.
- ***c***) Telèmac, a qui Menelau havia informat del fet, ho explica al seu pare a Ítaca.
- ***d***) Alcínous, rei dels feacis, explica a Ulisses com va ser el retorn a casa dels herois que havien lluitat a Troia.

5.5. «No romangueu més temps a casa meva, si no voleu. El que us cal ara és fer un altre viatge i arribar al casal d'Hades i de la venerable Persèfone per a consultar l'ànima del tebà Tirèsias, endeví cec però savi encara.»

Aquestes paraules són pronunciades
- ***a***) a l'*Odissea*, per Penèlope, adreçant-se als pretendents, per tal que marxin de casa seva.
- ***b***) a l'*Odissea*, per Circe, adreçant-se a Ulisses i els seus companys, per tal que puguin trobar el camí de tornada a Ítaca.
- ***c***) a la *Ilíada*, per Agamèmnon, adreçant-se als cabdills aqueus, per tal que puguin salpar cap a Troia.
- ***d***) a la *Ilíada*, per Helena, adreçant-se a Paris i la resta de troians, per tal que obtinguin un presagi per a aturar el setge dels aqueus.

30. PAU 2020 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 5 (Opció A)

5. Exercici de cultura
[2 punts]

OPCIÓ A

En aquesta imatge podeu
sentació dels guerrers perses
contra els grecs, en època
redacció d'entre cent cinqua
paraules sobre l'enfrontament
tot responent a les preguntes
— Quin nom rep l'enf
grecs i perses? En quin segle e
— Esmenteu el nom d'al
lles importants, expliqueu-ne
victòria.
— Esmenteu el nom d'un
— Quin historiador grec
ment?

31. PAU 2020 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 5 (Opció B)

OPCIÓ B

[Cada resposta correcta val 0,4 punts; per les respostes errònies no hi haurà cap descompte]

Marqueu a la casella corresponent si les afirmacions següents sobre l'*Odissea* són vertaderes o falses (si marqueu «vertader» cal que siguin certs TOTS els aspectes que s'hi esmenten).

	Vertader	*Fals*
— Telèmac, el fill d'Ulisses, va a la recerca de notícies del seu pare, perquè no sap si és viu o mort; quan arriba a Pilos, s'entrevista amb Nèstor.	☐	☐
— Després de nou anys, la fetillera Circe accedeix a alliberar els companys d'Ulisses, els quals havia convertit en porcs, i a deixar-los marxar, però els ordena que evitin trobar-se amb Tirèsias.	☐	☐
— Després de trobar-se a la platja, Ulisses i Nausica es dirigeixen junts al palau del rei Alcínous, sense fer cas dels comentaris que els fan els feacis quan els veuen.	☐	☐
— El rei Alcínous i la reina Arete, tot i no saber qui és, acullen Ulisses, li donen sopar i li asseguren que l'endemà al matí el portaran a la seva pàtria.	☐	☐
— Quan Ulisses arriba a Ítaca no la reconeix i creu que està en un país desconegut; la deessa Atena, que ha pres la forma d'un pastor, és qui li diu que es troba a Ítaca.	☐	☐

32. PAU 2020 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 5 (Opció A)

5. Exercici de cultura

[2 punts]

OPCIÓ A

Llegiu atentament aquest text i escriviu una redacció, d'entre cent cinquanta i dues-centes paraules, que inclogui la resposta a les preguntes que trobareu a continuació del text.

> «Tu, Ulisses, glòria insigne dels aqueus, vine aquí i atura la nau, per tal que puguis escoltar la nostra veu. Ningú no ha passat per aquí amb la negra nau sense sentir la dolça veu de les nostres boques, sinó que tothom marxa després de delectar-s'hi i d'haver après. Sabem tot el que argius i troians van patir a l'ampla Troia per voluntat dels déus, sabem tot el que succeeix a la terra nodridora.»
>
> Així parlaren, emetent una veu bellíssima. Jo desitjava de tot cor escoltar-les, i ordenava, movent les celles, als companys que em deslliguessin, però ells van continuar remant, inclinats cap endavant.

— A quina obra de la literatura grega pertany aquest text?
— De qui són les veus que parlen a Ulisses? Què volen?
— Ulisses ja sabia de la seva existència i perill? Qui l'havia avisat?
— Com acaba l'episodi?

33. PAU 2020 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 5 (Opció B)

5. Exercici de cultura

[2 punts]

OPCIÓ B

[Cada resposta correcta val 0,4 punts; per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts]

Encercleu la lletra de l'opció correcta.

5.1. Prometeu lliura el foc als humans d'amagat
- ***a***) d'Epimeteu.
- ***b***) d'Hefest.
- ***c***) d'Atreu.
- ***d***) de Zeus.

5.2. A la *Ilíada*, l'exèrcit aqueu es troba immers en una lluita interna degut a l'enfrontament
- ***a***) entre Ulisses, rei d'Ítaca, i Àjax de Salamina.
- ***b***) entre Menelau, rei d'Esparta, i Hèctor, príncep de Troia.
- ***c***) entre Crises, sacerdot d'Apol·lo, i Agamèmnon, rei de Micenes.
- ***d***) entre Agamèmnon, rei de Micenes, i Aquil·les, cabdill dels mirmidons.

5.3. Antígona és condemnada a mort per haver
- ***a***) desobeït el seu pare Èdip.
- ***b***) enterrat el seu germà Polinices.
- ***c***) matat la seva mare Jocasta.
- ***d***) ofès els déus olímpics.

5.4. Quines divinitats no gregues eren venerades a Empòrion?
- ***a***) Isis i Serapis.
- ***b***) Càstor i Pòl·lux.
- ***c***) Asclepi i Àrtemis.
- ***d***) Dionís i Demèter.

5.5. Quin personatge històric s'amaga rere aquesta descripció de Plutarc?

«En efecte, tot el temps que fou el cap de l'Estat, durant la pau, va seguir una política moderada i conservadora, i sota el seu govern Atenes va atènyer la màxima grandesa, i una vegada esclatà la guerra, es va veure també en ella que havia previst la seva potència. Sobrevisqué dos anys i sis mesos a l'inici de les hostilitats, i després de la seva mort encara va ésser més reconeguda la seva previsió quant a la guerra […]. Molt influent pel seu prestigi i per la seva intel·ligència, i manifestament insubornable, dominava la multitud respectant la llibertat i la guiava més que no pas era guiat per ella; perquè, no havent adquirit el poder per mitjans indignes, no l'afalagava en els seus discursos, ans gaudia de tanta reputació que la contradeia fins i tot amb ira […]. En fi, allò era, de nom, una democràcia, però, de fet, el govern del primer ciutadà.»

- ***a***) Temístocles.
- ***b***) Pèricles.
- ***c***) Soló.
- ***d***) Demòstenes.

5. Exercici de cultura

[2 punts: cada resposta correcta val 0,4 punts; per les respostes errònies no hi haurà cap descompte]

Marqueu a la casella corresponent si les afirmacions següents són vertaderes o falses (si marqueu «vertader», cal que siguin certs TOTS els aspectes que s'hi esmenten).

	Vertader	*Fals*
— La *Ilíada* comença evocant la còlera d'Aquil·les, que està enfadat i no vol lluitar, la qual cosa deixa els aqueus en una situació difícil davant Troia.	☐	☐
— «Abans els emporitans habitaven una petita illa, que ara anomenen *palaia polis*, situada davant de la costa; ara viuen a terra ferma.» Aquestes paraules d'Estrabó sobre la *palaia polis* es refereixen a l'actual Sant Martí d'Empúries, que, en aquell temps, era una illa molt propera a la costa.	☐	☐
— Paris, també anomenat Alexandre, fill del rei de Troia Príam i de la seva esposa Hècuba, es va endur Helena, esposa del rei d'Esparta, i la va portar a Troia.	☐	☐
— «El fill t'ha estat retornat, ancià, tal com demanaves, i reposa en un jaç. Tan bon punt es mostri de nou l'aurora, tu mateix el veuràs, quan te l'enduguis.» Aquil·les adreça aquestes paraules a Príam en el campament dels aqueus.	☐	☐
— El Partenó d'Atenes, situat al capdamunt de l'Acròpolis, des d'on domina tota la ciutat, era un temple dedicat a tots els déus olímpics.	☐	☐

35. PAU 2019 · Setembre · Sèrie 5 · Exercici 5 (Opció B)

5. Exercici de cultura

[2 punts: cada resposta correcta val 0,2 punts; per cada resposta errònia es descomptaran 0,05 punts]

Encercleu la lletra de l'opció correcta.

5.1. Quina de les afirmacions següents sobre la mare d'Ulisses **NO** és certa?
- ***a***) Es deia Penèlope, com l'esposa d'Ulisses.
- ***b***) Encara era viva quan Ulisses va marxar a Troia.
- ***c***) Ja era morta quan Ulisses va tornar de Troia.
- ***d***) Tenia per marit Laertes, pare d'Ulisses.

5.2. Tirèsias té un paper important en un dels episodis més famosos de l'*Odissea*. Quin?
- ***a***) Adverteix Ulisses del perill d'escoltar el cant de les sirenes.
- ***b***) Rep Ulisses a l'Hades i és interrogat sobre com tornar a Ítaca.
- ***c***) És el primer que reconeix Ulisses quan desembarca a Ítaca.
- ***d***) Explica a Telèmac que Ulisses encara és viu i que es troba al palau de la nimfa Calipso.

5.3. La Guerra del Peloponès
- ***a***) va ser narrada per l'historiador Tucídides, que era d'origen atenès.
- ***b***) va enfrontar Pèricles amb el rei persa Darios.
- ***c***) va enfrontar l'atenès Temístocles amb l'espartà Leònidas.
- ***d***) va ser posada en escena pel poeta dramàtic Eurípides.

5.4. Quin d'aquests personatges femenins **NO** apareix a la *Ilíada*?
- ***a***) Hècuba.
- ***b***) Nausica.
- ***c***) Cassandra.
- ***d***) Andròmaca.

5.5. A què ens referim quan parlem de l'Esculapi d'Empúries?
- ***a***) A un temple dedicat a aquest déu trobat al jaciment arqueològic d'Empúries.
- ***b***) A un conjunt d'elements religiosos relacionats amb les troballes arqueològiques d'Empúries.
- ***c***) A una divinitat grega, el culte de la qual està ben documentat a Empúries, a qui els habitants de la regió acudien per guarir les seves malalties.
- ***d***) A una estàtua masculina de marbre pentèlic, de més de dos metres d'alçada, datada cap al segle II aC, que està exposada al museu d'Empúries.

5.6. Quina de les afirmacions següents és certa si ens atenim al que conta la *Ilíada*?
- ***a***) Hèctor va matar Aquil·les.
- ***b***) Hèctor va matar Patrocle.
- ***c***) Aquil·les era rei d'Argos.
- ***d***) Patrocle era fill de Tetis.

5.7. Quina de les afirmacions següents sobre Jocasta **NO** és certa?
- ***a***) És la mare d'Èdip.
- ***b***) És la mare dels fills d'Èdip.
- ***c***) És l'esposa d'Èdip.
- ***d***) És assassinada pel seu fill.

5.8. En les representacions de tragèdies,
- ***a***) tots els personatges, incloent-hi els femenins, eren representats per homes.
- ***b***) molts cors representaven grups de dones i estaven formats per dones.
- ***c***) el cor cantava i ballava, però no dialogava mai amb els personatges sinó amb el públic.
- ***d***) el personatge principal sempre trobava la mort al final de l'obra.

5.9. Ulisses, en el seu retorn a Ítaca, es veu molt perjudicat per Posidó, déu del mar, perquè
- ***a***) Posidó no tolerava que un mortal aconseguís vèncer totes les tempestes.
- ***b***) Ulisses no va fer les pregàries requerides a les divinitats marines abans d'emprendre el viatge.
- ***c***) Ulisses i els seus companys van deixar cec el ciclop Polifem, fill de Posidó.
- ***d***) Posidó estava disgustat per la relació d'Ulisses amb la nimfa Calipso, companya de la mare de Polifem.

5.10. Quan Ulisses arriba al palau d'Ítaca, Penèlope
- ***a***) no el reconeix, el tracta amb duresa i no hi vol parlar.
- ***b***) el reconeix de seguida, però dissimula per tal que els pretendents no se n'adonin.
- ***c***) no es fixa en ell, ja que està preocupada pel seu fill Telèmac.
- ***d***) no el reconeix, però l'acull com un hoste.

Etiqueta de l’alumne/a

5. Exercici de cultura

[2 punts: cada resposta correcta val 0,4 punts; per les respostes errònies no hi haurà cap descompte]

Marqueu a la casella corresponent si les afirmacions següents són vertaderes o falses (si marqueu «vertader», cal que siguin certs TOTS els aspectes que s'hi esmenten).

	Vertader	*Fals*
— Les tragèdies gregues són composicions literàries en vers que es representaven als teatres, en el marc de festivals religiosos en honor del déu Apol·lo.	☐	☐
— L'anomenada *còlera d'Aquil·les*, raó per la qual aquest heroi no vol lluitar, és deguda a les desavinences entre Aquil·les i Agamèmnon.	☐	☐
— Quan Ulisses va arribar a Ítaca, procedent de l'illa dels feacis, no hi havia ningú per a donar-li la benvinguda.	☐	☐
— El Partenó d'Atenes està dedicat a la deessa protectora de la ciutat, que tenia una estàtua de grans dimensions a l'interior.	☐	☐
— El primer enclavament grec a Empúries fou al lloc on es troba actualment el poble de Sant Martí d'Empúries, que aleshores era una petita illa.	☐	☐

5. Exercici de cultura

[2 punts]

Llegiu atentament els textos següents, extrets de la *Ilíada*. A continuació, escriviu el nom del personatge que pronuncia les paraules reproduïdes (emissor) i el del personatge a qui van adreçades (destinatari) en el quadre corresponent.

a) «Recorda't del teu propi pare, vell i afligit com jo mateix. Qui sap si l'oprimeixen els veïns d'arreu i no té qui el protegeixi d'Ares i de la sort adversa. Però ell almenys pot estar content sabent que tu ets viu i esperant veure tornar el seu fill. En canvi jo, mil vegades dissortat, després d'engendrar fills excel·lents, ni un no me n'ha quedat…» (24.486-494)

Emissor:	Destinatari:

b) «Fill meu, per què t'he infantat i criat per a la dissort? Hauries d'estar sempre prop dels vaixells, sense plors i sense pena, ja que el teu destí és breu, gens llarg, certament! Ara mateix estàs prop de la mort i ets l'home més digne de pietat! Per a aquesta mala sort et vaig infantar al palau! Aniré jo mateixa a l'Olimp nevat a parlar amb Zeus per si es deixa convèncer. Tu queda't aquí, a la vora de les veloces naus, irat amb els aqueus, i abstén-te completament de combatre.» (1.413-422)

Emissor:	Destinatari:

c) «Tu ets ara el meu pare, la meva mare i el meu germà; tu, magnífic espòs. Au, vinga, tingues compassió i queda't aquí a la torre —no facis orfe un infant ni vídua una dona—…» (6.429-432)

Emissor:	Destinatari:

d) «Però deixem estar el passat; no és possible guardar sempre la ira dins del cor, tot i que havia decidit no aturar la meva còlera fins que la cridòria i el combat arribessin a les meves naus. Au, posa't damunt les espatlles les meves cèlebres armes i condueix els mirmídons bel·licosos al combat…» (16.60-72)

Emissor:	Destinatari:

e) «T'ho prego per la teva ànima, pels teus genolls i pels teus pares: no permetis que els gossos m'esbocinin i em devorin vora les naus aquees! Accepta el bronze i l'or abundants que et donaran el meu pare i la meva mare, i entrega'ls el meu cadàver per tal que el portin a casa, i els troians i les seves esposes el lliurin al foc.» (22.338-343)

Emissor:	Destinatari:

38. PAU 2019 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 5 (Opció A)

5. Exercici de cultura

[2 punts]

Aquesta imatge repres
ment d'una deessa.

Feu una redacció (en
quanta i dues-centes par
aquesta divinitat en què e

— Qui és? Com i de q

— Quines són les seve
el panteó olímpic?

— Esmenteu un mite
ció en què tingui un paper

— On té lloc l'escena

39. PAU 2019 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 5 (Opció B)

5. Exercici de cultura

[2 punts: cada resposta correcta val 0,4 punts; per les respostes errònies no hi haurà cap descompte]

Marqueu a la casella corresponent si les afirmacions següents són vertaderes o falses (si marqueu «vertader», cal que siguin certs TOTS els aspectes que s'hi esmenten).

	Vertader	*Fals*
— A la *Medea* d'Eurípides, Medea està a punt de matar els seus fills, però Egeu, rei d'Atenes, li ho impedeix advertint-la que si ho fa no l'acollirà a la seva ciutat.	☐	☐
— Un estàsim és una de les parts de la tragèdia en la qual el cor, situat a l'orquestra, canta sense canviar de lloc.	☐	☐
— Durant la Guerra del Peloponès, la flota atenesa es va desplaçar a Sicília, però va quedar bloquejada i fou derrotada pels siracusans, aliats d'Esparta.	☐	☐
— Els grecs del segle VIII aC parlaven el dialecte en el qual estan escrits els poemes homèrics.	☐	☐
— A la *Ilíada*, Helena no és a Troia perquè s'havia quedat a Egipte, on la va deixar Paris.	☐	☐

5. Exercici de cultura

[2 punts: cada resposta correcta val 0,4 punts; per les respostes errònies no hi haurà cap descompte]

Marqueu a la casella corresponent si les afirmacions següents són vertaderes o falses (si marqueu «vertader», cal que siguin certs TOTS els aspectes que s'hi esmenten).

	Vertader	*Fals*
— Aristòfanes és l'únic representant de l'anomenada *comèdia antiga* del qual hem conservat obres senceres.	☐	☐
— En els poemes homèrics hi ha molta informació sobre els herois aqueus de la guerra de Troia, així com dels herois troians i les seves famílies.	☐	☐
— A Empúries (en grec antic Ἐμπόριον) es conserven restes arqueològiques tant del període grec com del romà.	☐	☐
— Segons el mite, Antígona, filla d'Agamèmnon, esperava el retorn dels seus germans Etèocles i Polinices per venjar la mort del seu pare.	☐	☐
— Tucídides, a la seva *Història de la Guerra del Peloponès*, recull la guerra del segle v aC entre Esparta i Atenes, i els aliats respectius. Es considera el primer treball històric científic, perquè descriu el món humà sense cap intervenció dels déus.	☐	☐

41. PAU 2018 · Setembre · Sèrie 3 · Exercici 5 (Opció B)

5. Exercici de cultura

[2 punts: cada resposta correcta val 0,4 punts; per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts]

Encercleu la lletra de l'opció correcta.

1. Àrtemis és filla de
- ***a***) Zeus i Sèmele, i germana d'Apol·lo.
- ***b***) Zeus i Afrodita, i deessa de la cacera.
- ***c***) Posidó i Leda, i germana d'Apol·lo.
- ***d***) Zeus i Leto, i deessa de la cacera.

2. La Magna Grècia és
- ***a***) la part nord de la península Hel·lènica.
- ***b***) l'illa més gran del mar Egeu.
- ***c***) el conjunt de ciutats gregues del sud d'Itàlia i Sicília.
- ***d***) el conjunt de la península Hel·lènica i les illes que l'envolten.

3. Agamèmnon fou
- ***a***) raptor d'Helena i rei de Micenes.
- ***b***) rei de Micenes i germà de Menelau.
- ***c***) germà de Menelau i rei de Troia.
- ***d***) rei d'Esparta i cunyat d'Helena.

4. Els èfors eren
- ***a***) jutges en matèria civil i penal que tenien el poder a Esparta.
- ***b***) una diarquia d'Esparta: representaven el poder religiós i comandaven l'exèrcit en temps de guerra.
- ***c***) magistrats que tenien el poder de l'exèrcit atenès.
- ***d***) representants de la justícia i del poder religiós a Atenes.

5. «Dissortat, el teu coratge et perdrà. No tens pietat ni del teu fill petit, ni de mi, infortunada, que aviat seré la teva vídua. Els aqueus et mataran, atacant-te tots alhora. Pel que fa a mi, més em valdria, si et perdo, enfonsar-me sota terra, car ja no tindré cap altre consol, un cop hagis mort, només dolor.»

Aquestes paraules són pronunciades
- ***a***) a la *Ilíada*, per Andròmaca, adreçant-se al seu espòs Hèctor, que està a punt d'enfrontar-se amb Aquil·les.
- ***b***) a l'*Odissea*, per Penèlope, adreçant-se a Ulisses, parlant-li del seu fill Telèmac i amoïnada per l'assetjament dels pretendents.
- ***c***) a la tragèdia d'Eurípides *Medea*, per Medea, adreçant-se a Jàson, quan aquest li comunica que es casarà amb la filla del rei de Corint.
- ***d***) a la comèdia d'Aristòfanes *Lisístrata*, quan la protagonista s'adreça al seu espòs i li retreu que només pensi en la guerra.

Etiqueta de l’alumne/a

42. PAU 2018 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 5 (Opció A)

5. Exercici de cultura

[2 punts]

Aquesta imatge mos
mort d'Hèctor. Feu una re
(entre cent cinquanta i due
tes paraules) en què exp
com es produeix aquest fet
la narració de la *Ilíada*. El
text ha de donar resposta
preguntes següents:

— Qui és Hèctor? Esn
dos altres episodis de la *Ilí*

— Quin guerrer del b
guerrer: de qui és fill i quin

— On té lloc aquesta es

43. PAU 2018 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 5 (Opció B)

5. Exercici de cultura

[2 punts: cada resposta correcta val 0,4 punts; per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts]

Encercleu la lletra de l'opció correcta.

1. Hèctor era
- ***a***) troià, fill de Príam i amic d'Aquil·les.
- ***b***) troià, fill de Príam i germà de Paris.
- ***c***) aqueu, fill d'Aquil·les i botxí de Paris.
- ***d***) troià, fill d'Hècuba i botxí d'Aquil·les.

2. Empúries era
- ***a***) part de la Magna Grècia.
- ***b***) el port militar dels foceus instal·lats a Massàlia.
- ***c***) una colònia grega i, posteriorment, romana.
- ***d***) el lloc on els grecs havien instal·lat el santuari principal de les colònies occidentals.

3. Ulisses fou
- ***a***) espòs de Penèlope i germà de Telèmac.
- ***b***) espòs de Penèlope i fill de Laertes.
- ***c***) el que va matar al ciclop Polifem.
- ***d***) el botxí dels pretendents de Clitemnestra.

4. La *Història de la Guerra del Peloponès*
- ***a***) explica les raons de les guerres mèdiques i fou escrita per Tucídides.
- ***b***) fou escrita pel pare de la història i els seus capítols porten el nom de les muses.
- ***c***) fou escrita per l'espartà Tucídides i explica els conflictes entre Esparta i Atenes.
- ***d***) narra l'enfrontament entre els grecs a Grècia i també a l'illa de Sicília.

5. «Mai la justícia que habita prop dels déus de sota terra no ha dictat unes lleis com aquestes entre els homes. Jo no creia, certament, que els teus edictes tinguessin tant de poder que permetessin a un mortal violar les lleis divines, lleis no escrites però sòlides. No és ni d'avui ni d'ahir que estan en vigor, ningú no les ha vist néixer. Desobeir-les i sotmetre'm al judici dels déus per seguir, covardament, l'autoritat d'un ésser humà, això no ho volia fer. Ja sabia que havia de morir, era inevitable, fins i tot sense la teva proclama. I si moro abans d'hora, em miro la mort com un guany.»

Aquestes paraules són pronunciades
- ***a***) a la tragèdia de Sòfocles *Antígona*, per la protagonista, adreçant-se al rei Creont, acceptant que serà condemnada.
- ***b***) a la tragèdia de Sòfocles *Antígona*, pel rei Creont, adreçant-se a la seva neboda Antígona, mirant de convèncer-la que ha d'obeir les lleis.
- ***c***) a la tragèdia de Sòfocles *Èdip rei*, per Èdip, quan s'adona dels crims que ha comès sense saber-ho.
- ***d***) a la tragèdia d'Eurípides *Medea*, per Medea, adreçant-se al rei Creont, quan li nega la possibilitat de quedar-se amb els seus fills a Corint.

Etiqueta de l’alumne/a

Proves d'accés a la universitat

Grec

Sèrie 5

Opció d'examen
(Marqueu l'opció triada)

OPCIÓ A ☐

OPCIÓ B ☐

Qualificació		
Exercicis	1	
	2	
	3	
	4	
	5	
Suma de notes parcials		
Qualificació final		

Etiqueta de l'alumne/a

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

Etiqueta de qualificació

Etiqueta del corrector/a

La prova consta de cinc exercicis. Feu els exercicis 1 (traducció) i 2 (sintaxi), i, per als exercicis 3 (morfologia), 4 (etimologia i lèxic) i 5 (cultura), trieu UNA de les dues opcions (A o B).

44. PAU 2018 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 5 (Opció A)

5. Exercici de cultura

[2 punts: cada resposta correcta val 0,4 punts; per les respostes errònies no hi haurà cap descompte]

Marqueu a la casella corresponent si les afirmacions següents són vertaderes o falses (si marqueu «vertader», cal que siguin certs TOTS els aspectes que s'hi esmenten).

	Vertader	*Fals*
— Tota la *Ilíada* està composta en hexàmetres. En canvi, a l'*Odissea* el poeta fa servir altres tipus de versos, a més de l'hexàmetre.	☐	☐
— Penèlope desteixeix de nit el que ha teixit durant el dia perquè ha promès que es casarà amb un dels pretendents quan acabi la feina.	☐	☐
— Les parts principals d'un teatre grec són: la graderia (seients per al públic), l'orquestra (on cantava i ballava el cor), l'escena (on hi havia els decorats), el prosceni (on es col·locaven els actors) i els pàrodes (per on entrava i sortia el cor).	☐	☐
— Quan Ulisses visita els morts a l'Hades, té ocasió de parlar amb la seva esposa Penèlope, que li explica el que succeeix a Ítaca.	☐	☐
— Segons el mite, la causa de la guerra de Troia és que la deessa Afrodita va prometre donar Helena a Paris quan ell es va pronunciar a favor d'aquesta deessa i en contra d'Atena i Hera.	☐	☐

45. PAU 2018 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 5 (Opció B)

5. Exercici de cultura

[2 punts]

Aquest grup escultòr
segle I dC representa el m
en el qual Ulisses clava una
a l'ull de Polifem i el deixa

Feu una redacció (entr
cinquanta i dues-centes par
sobre aquest episodi en qu
pongueu a les qüestions seg

— Per què Ulisses i e
companys arriben a la cova

— Què hi succeeix aba

— Com aconsegueixe

— Els és fàcil sortir de

Etiqueta de l’alumne/a

5. Exercici de cultura

[2 punts]

Aquesta imatge repres

Pintura

Feu una redacció (entr
tent entre aquests dos pers
— Qui són? Quin és l'
— Quina és la causa d
— Quin dels dos és el
— Què li passa al perc

5. Exercici de cultura

[2 punts: cada resposta correcta val 0,4 punts; per les respostes errònies no hi haurà cap descompte]

Marqueu a la casella corresponent si les afirmacions següents són vertaderes o falses (si marqueu «vertader», cal que siguin certs TOTS els aspectes que s'hi esmenten).

	Vertader	*Fals*
— El gènere de la comèdia, a diferència de la tragèdia, posava en escena personatges del present i de la realitat quotidiana.	☐	☐
— A la batalla naval de Salamina, que va tenir lloc el setembre de l'any 480 aC, les trirrems gregues no van aconseguir vèncer els vaixells perses; van haver d'esperar l'any següent per a derrotar la flota persa a Mícale.	☐	☐
— Nausica és l'esposa d'Alcínous, rei de Feàcia, a la cort del qual arriba Ulisses i explica les seves aventures intentant el retorn a Ítaca.	☐	☐
— Cap al segle v aC els emporitans inicien la construcció d'un nou assentament més gran i pràctic que l'anterior: la neàpolis d'Empòrion.	☐	☐
— Tant la *Ilíada* com l'*Odissea* estan compostes en hexàmetres, tenen vint-i-quatre cants i posen en escena gestes d'herois que, ajudats o perjudicats per les divinitats, acompleixen el seu destí.	☐	☐

Etiqueta del corrector/a

Etiqueta identificadora de l’alumne/a

48. PAU 2017 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 5 (Opció A)

5. Exercici de cultura

[2 punts: cada resposta correcta val 0,4 punts; per les respostes errònies no hi haurà cap descompte]

Marqueu a la casella corresponent si les afirmacions següents són vertaderes o falses (si marqueu «vertader», cal que siguin certs TOTS els aspectes que s'hi esmenten).

	Vertader	*Fals*
— Els vaixells grecs que van entrar a la badia de Roses i van fundar Empúries venien del nord.	☐	☐
— Plató era deixeble de Sòcrates i, al seu torn, mestre d'Aristòtil.	☐	☐
— A la *Ilíada*, el rei troià Príam ofereix un rescat a Aquil·les a canvi del cos del seu fill Hèctor.	☐	☐
— Abans de començar la lluita per a expulsar del palau d'Ítaca els pretendents, Ulisses va al camp a buscar el seu pare, però no l'hi troba.	☐	☐
— Els especialistes dubten si l'estàtua masculina trobada a Empúries representa el déu Asclepi (Esculapi) o la divinitat d'origen egipci Serapis.	☐	☐

49. PAU 2017 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 5 (Opció B)

5. Exercici de cultura

[2 punts]

Llegiu el text següent, en què l'historiador Heròdot relata una versió del rapte d'Helena diferent d'aquella en la qual es basen els poemes homèrics.

> En el curs de la meva investigació, els sacerdots m'explicaren que l'afer d'Helena havia succeït així: Alexandre, després de raptar Helena, va salpar d'Esparta amb rumb a la seva pàtria, però, quan es trobava enmig de l'Egeu, vents contraris l'allunyaren vers el mar egipci i d'allí, com que les ràfegues no remetien, tocà Egipte i, a Egipte, abordà a la boca del Nil que ara s'anomena *canòpica*.
>
> Heròdot, *Històries* 2.113

Feu una redacció (entre cent cinquanta i dues-centes paraules) en què expliqueu les qüestions següents:

— la versió del rapte d'Helena sobre la qual és construïda la *Ilíada*,
— les conseqüències d'aquell rapte,
— el paper que té Helena en la *Ilíada* (és a dir, alguns dels episodis en els quals intervé).

Etiqueta del corrector/a

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

Proves d'accés a la universitat

Grec

Sèrie 5

Opció d'examen

(Marqueu el quadre de l'opció triada)

OPCIÓ A ☐

OPCIÓ B ☐

Qualificació		
Exercicis	1	
	2	
	3	
	4	
	5	
Suma de notes parcials		
Qualificació final		

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

Etiqueta de qualificació

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

Convocatòria 2017

La prova consta de cinc exercicis. Feu els exercicis 1 (traducció) i 2 (sintaxi), i, per als exercicis 3 (morfologia), 4 (etimologia i lèxic) i 5 (cultura), trieu UNA de les dues opcions (A o B).

50. PAU 2017 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 5 (Opció A)

5. Exercici de cultura

[2 punts: cada resposta correcta val 0,4 punts; per les respostes errònies no hi haurà cap descompte]

Marqueu a la casella corresponent si les afirmacions següents són vertaderes o falses (si marqueu «vertader», cal que siguin certs TOTS els aspectes que s'hi esmenten).

	Vertader	*Fals*
— Segons el mite, Prometeu va robar el foc als déus per donar-lo als homes. Zeus el va castigar encadenant-lo a una roca i enviant-li una àguila que li anava devorant el fetge.	☐	☐
— A l'*Odissea*, Ulisses baixa a l'Hades i allà consulta l'endeví Tirèsias si s'ha de quedar amb la maga Circe o tornar a Ítaca.	☐	☐
— Les ruïnes d'Empúries, prop de Tarragona, conserven vestigis grecs i romans.	☐	☐
— La deessa protectora d'Atenes és Hera, esposa de Zeus.	☐	☐
— La batalla de Marató va enfrontar grecs i perses, i fou la primera victòria dels grecs davant l'exèrcit dels bàrbars.	☐	☐

51. PAU 2017 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 5 (Opció B)

5. Exercici de cultura

[2 punts]

Llegiu el text següent:

> Ens regim per un sistema polític que en res no ha d'envejar les institucions dels estats veïns, més aviat som model per a alguns, i no imitem ningú. Pel que fa al seu nom, en diem *democràcia*, ja que governem no per a uns quants sinó per a la majoria, i tots gaudeixen d'igualtat de drets, malgrat les diferències personals.
>
> TUCÍDIDES, 2.37

Responeu a les qüestions que hi ha a continuació fent servir entre trenta i quaranta paraules per a cada resposta.

a) Aquestes paraules, les pronuncia Pèricles. Qui era? Com va morir?

b) De quin lloc parla? Quins altres sistemes polítics hi havia en altres ciutats gregues?

c) Quin conflicte bèl·lic va enfrontar les ciutats gregues? Quins van ser els principals bàndols implicats i per què es van enfrontar?

***d*)** Com va acabar aquest conflicte bèl·lic? Qui van ser els vencedors i qui els vençuts?

***e*)** Descriviu breument les diferències entre la democràcia de la qual parla Pèricles i les democràcies actuals.

Etiqueta del corrector/a

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

52. PAU 2016 · Setembre · Sèrie 1 · Exercici 5 (Opció A)

5. Exercici de cultura

[2 punts]

En aquesta pintura sob
veiem el tità Prometeu lliga
àguila li devora el fetge.

Feu una redacció (entr
tes paraules) sobre aquest r
qüestions següents:

— Qui és Prometeu?
— Qui li ha imposat a
— Per quina raó ha es
— Coneixeu cap obra
tema? Esmenteu-ne el títc
s'atribueix.

53. PAU 2016 · Setembre · Sèrie 1 · Exercici 5 (Opció B)

5. Exercici de cultura

[2 punts: cada resposta correcta val 0,4 punts; per les respostes errònies no hi haurà cap descompte]

Marqueu a la casella corresponent si les afirmacions següents són vertaderes o falses (si marqueu «vertader», cal que siguin certs TOTS els aspectes que s'hi esmenten).

	Vertader	*Fals*
— Segons el mite, els dos germans d'Antígona, Etèocles i Polinices, volien ser el rei de Tebes, però només un d'ells hi tenia dret perquè era el més gran.	☐	☐
— Homer, al començament de la *Ilíada*, evoca el llarg retorn dels herois a les seves llars.	☐	☐
— Empúries (en grec, Ἐμπόριον) tenia una àgora o plaça central, temples, habitatges, un port i diverses necròpolis.	☐	☐
— Heròdot i Tucídides centren les seves obres en les guerres mèdiques i la Guerra del Peloponès, respectivament, tot i que ni l'un ni l'altre van participar en els esdeveniments bèl·lics que narren.	☐	☐
— «No em consolis de la mort, il·lustre Ulisses; m'estimaria més ser un simple pagès treballant per compte d'altri, fins i tot per a un home pobre i amb ben pocs mitjans, que no pas ser l'amo enmig de totes aquestes ombres i res més.» Aquil·les adreça aquestes paraules a Ulisses quan aquest, a l'Hades, interroga els morts.	☐	☐

54. PAU 2016 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 5 (Opció A)

5. Exercici de cultura

[2 punts]

En aquest mosaic v
representat l'episodi de les
nes que es narra a l'Od
Feu una redacció (entre
cinquanta i dues-centes pa
les) sobre aquest episod
què respongueu a les qües
següents:

— Quin perill represe
les sirenes?

— Com aconsegueix
què havia de fer?

— Què els passa als co

— Esmenteu un altre
enginy.

55. PAU 2016 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 5 (Opció B)

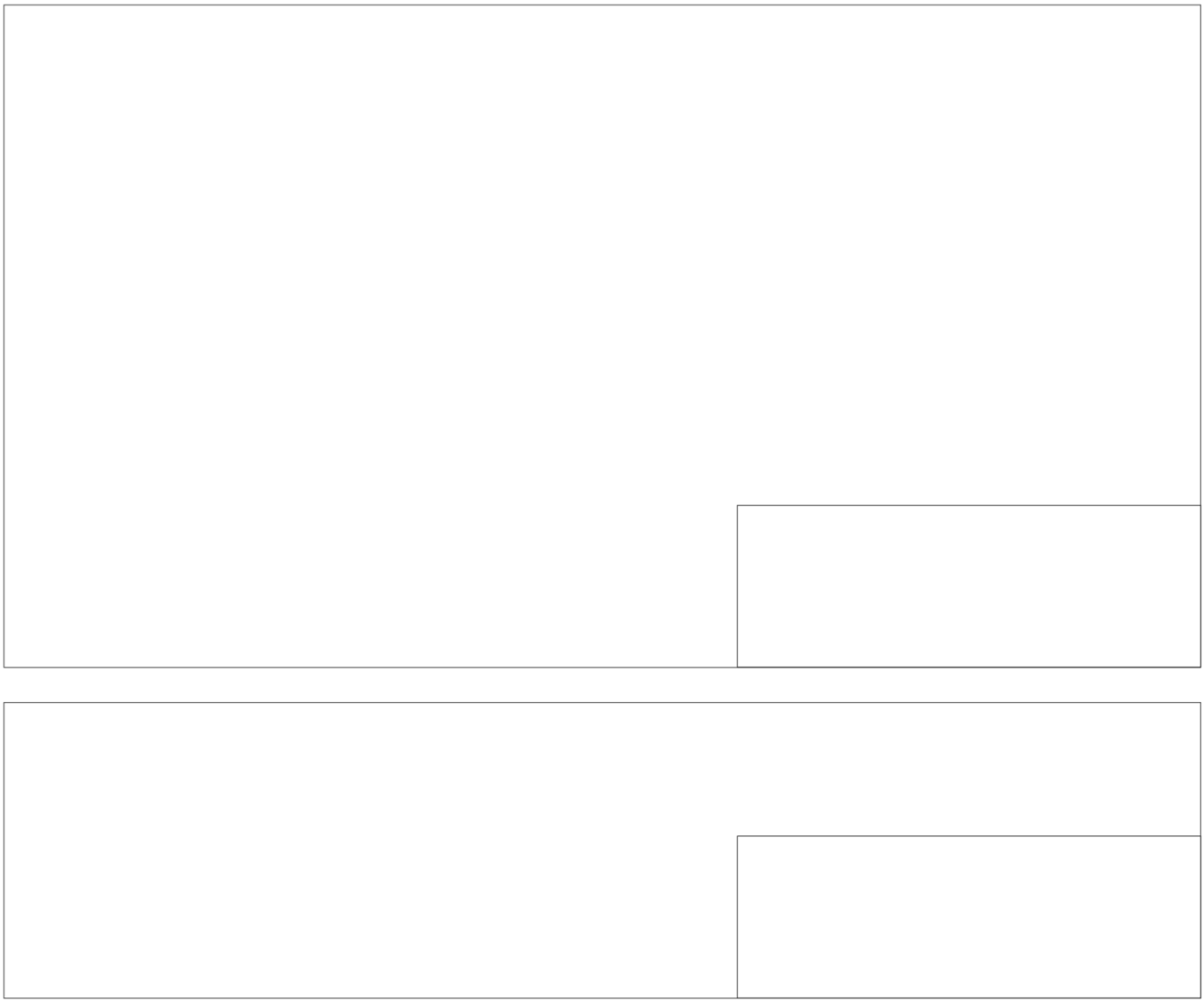
5. Exercici de cultura

[2 punts: cada resposta correcta val 0,4 punts; per les respostes errònies no hi haurà cap descompte]

Marqueu a la casella corresponent si les afirmacions següents són vertaderes o falses (si marqueu «vertader», cal que siguin certs TOTS els aspectes que s'hi esmenten).

	Vertader	*Fals*
— *Alcestis*, *Filoctetes*, *Electra*, *Hipòlit* i *Medea* són tragèdies d'Eurípides.	☐	☐
— La democràcia va néixer a Atenes, a finals del segle VI aC, gràcies a les reformes del gran legislador Clístenes.	☐	☐
— A la *Ilíada*, Aquil·les, enfurismat perquè Hèctor ha matat el seu millor amic, Àiax, s'enfronta en combat singular a Hèctor.	☐	☐
— El Partenó és un temple dòric a l'interior del qual hi havia la imatge criselefantina d'Atena Pàrtenos, obra escultòrica de Fídias.	☐	☐
— Demòstenes, Isòcrates, Lísias i Heròdot són els representants més destacats de l'oratòria atenesa.	☐	☐

Etiqueta del corrector/a

Etiqueta identificadora de l’alumne/a

Generalitat de Catalunya
Consell Interuniversitari de Catalunya
Oficina d'Accés a la Universitat

Proves d'accés a la universitat

Convocatòria 2016

Grec

Sèrie 5

Opció d'examen

(Marqueu el quadre de l'opció triada)

OPCIÓ A ☐

OPCIÓ B ☐

Qualificació		
Exercicis	1	
	2	
	3	
	4	
	5	
Suma de notes parcials		
Qualificació final		

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

Etiqueta de qualificació

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

La prova consta de cinc exercicis. Feu els exercicis 1 (traducció) i 2 (sintaxi), i, per als exercicis 3 (morfologia), 4 (etimologia i lèxic) i 5 (cultura), trieu UNA de les dues opcions (A o B).

56. PAU 2016 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 5 (Opció A)

5. Exercici de cultura

[2 punts: cada resposta correcta va

La fotografia adjunta n
seus fills.

En relació amb aquest
següents són vertaderes o
aspectes que s'hi esmenten

— Entre les tragèdies gregu
de Sòfocles, és la que tr

— Medea decideix matar
Jàson, l'home de qui est

— Jàson i Medea, fugint de
d'or, s'instal·len a Corin

— Medea és una princesa
fer encanteris màgics: g
podrà recuperar el vell

— Quan Jàson i els argona
amablement pel pare d
filla en matrimoni.

57. PAU 2016 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 5 (Opció B)

5. Exercici de cultura

[2 punts: cada resposta correcta val 0,4 punts; per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts]

Encercleu la lletra de l'opció correcta:

1. «Quant al cadàver de Polinices, caigut en una mort miserable, hom diu que els heralds han proclamat l'ordre que cap ciutadà no li doni sepultura ni el plori, sinó que resti sense planys, insepult.»

Aquestes paraules del poeta Sòfocles són pronunciades per una heroïna tràgica. Quina és i en quines circumstàncies les pronuncia?

a) Andròmaca, que comunica a la seva cunyada Cassandra la decisió que ha pres Aquil·les de no enterrar el cadàver del seu marit.
b) Electra, que comunica a la seva germana Crisòtemis la decisió de Clitemnestra i d'Egist de no enterrar el cadàver del seu pare.
c) Antígona, que comunica a la seva germana Ismene la decisió de Creont de no enterrar el cadàver del seu germà.
d) Hècuba, que comunica a les dones troianes la decisió dels cabdills grecs de no enterrar el cadàver del seu marit.

2. Quin dels personatges següents **NO** pertany al segle v aC?

a) Lisandre.
b) Pèricles.
c) Alexandre el Gran.
d) Temístocles.

3. Quin dels personatges femenins següents **NO** està relacionat amb Odisseu?

a) Medea.
b) Nausica.
c) Circe.
d) Euriclea.

4. La *Ilíada* i l'*Odissea* són

a) relats de ficció en prosa.
b) relats historiogràfics en vers.
c) poemes èpics.
d) poesia didàctica.

5. «La nostra forma de govern no ha d'envejar res a les institucions dels pobles veïns, perquè som més aviat un model que no pas imitadors d'altres. S'anomena *democràcia*, perquè l'administració està en mans, no d'uns quants, sinó de la majoria.»

Aquestes paraules que trobem en l'obra historiogràfica de Tucídides són pronunciades per un polític il·lustre. Quin és i en quina ocasió les pronuncia?

a) Demòstenes, quan pretén rebutjar les aspiracions de conquesta del macedoni Filip.
b) Licurg, quan explica a l'assemblea en què consisteix la Constitució d'Esparta.
c) Pèricles, a Atenes, quan ret homenatge als primers morts de la Guerra del Peloponès.
d) El rei persa Darius, a Atenes, quan pretén convèncer els atenesos perquè no s'enfrontin a l'Imperi persa.

Etiqueta del corrector/a

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

Institut d'Estudis Catalans

L'Institut d'Estudis Catalans ha tingut cura de la correcció lingüística i de l'edició d'aquesta prova d'accés

58. PAU 2015 · Setembre · Sèrie 5 · Exercici 5 (Opció A)

5. Exercici de cultura

[2 punts: cada resposta correcta val 0,4 punts; per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts.]

Encercleu la lletra de l'opció correcta:

1. «Ai! Ai! Ja tot ha arribat a ésser clar. Oh, llum!, que et vegi ara per darrer cop, perquè s'ha aclarit ben bé que he nascut de qui no podia, convisc amb qui no podia i he matat a qui no podia.»

Aquestes paraules del poeta tràgic Sòfocles són pronunciades per un heroi molt famós. Quin és i en quines circumstàncies les pronuncia?

a) Àiax, quan s'adona que ha matat xais i ovelles creient que eren els cabdills grecs.
b) Filoctetes, quan desperta de l'estat inconscient causat per la seva malaltia i comprova que els grecs l'han volgut enganyar una altra vegada.
c) Èdip, quan s'adona que s'han complert les paraules de l'oracle: ha matat el seu pare i s'ha casat amb la seva mare.
d) Orestes, quan, atacat per les Erínies, s'adona de la magnitud del crim que ha comès.

2. A la *Ilíada*, Aquil·les mata Hèctor amb l'ajuda

a) del déu Apol·lo.
b) del seu germà Deífob.
c) de la deessa Atena.
d) de l'heroi Diomedes.

3. A l'antiga Grècia, Lísias, Isòcrates i Demòstenes van ser destacats

a) historiadors.
b) poetes tràgics.
c) poetes còmics.
d) oradors.

4. «Pare nostre, Crònida, el més excels dels sobirans, si ara per fi resulta grat als déus benaurats que l'astut Odisseu torni a casa seva, enviem immediatament Hermes, el missatger Argifontes, a l'illa d'Ogígia, que faci conèixer de seguida a la nimfa de belles trenes la nostra decisió ferma sobre el retorn del pacient Odisseu […].»

A l'*Odissea*, arran d'aquestes paraules de la deessa Atena, el déu Hermes va a comunicar aquesta decisió dels déus a

a) Nausica, la filla del rei dels feacis, al país dels quals ha arribat, nàufrag, Odisseu.
b) Calipso, que ha retingut Odisseu a la seva illa durant set anys.
c) Circe, que ha retingut Odisseu al seu palau durant un any.
d) Leucòtea, que ha ajudat Odisseu amb un vel immortal quan s'estava a punt d'ofegar.

5. La batalla de Marató (490 aC) va ser el primer enfrontament important entre grecs i perses. Només UNA de les afirmacions següents relacionades amb aquesta batalla és vertadera. Quina?

a) Marató és una illa i la batalla que hi va tenir lloc va ser una batalla naval.
b) Les tropes ateneses que es van enfrontar als perses en aquesta batalla estaven comandades per Milcíades.
c) Aquesta va ser l'única victòria dels perses sobre els grecs en les guerres mèdiques.
d) Aquesta va ser l'única victòria dels grecs sobre els perses en les guerres mèdiques.

59. PAU 2015 · Setembre · Sèrie 5 · Exercici 5 (Opció B)

5. Exercici de cultura

[2 punts]

Llegiu el text següent, en què es descriu una escena molt coneguda de la mitologia grega:

«Vés amb compte amb el martell, que tinc les mans delicades», advertia, només amb el pensament, el Tità al seu amic botxí. «El foc que vas robar te les hauria d'haver cremades», li contestaven, endevinant-ho, els guardes de l'execució de la duríssima sentència. «I tot per afavorir els homes, immunds, impurs, insolents, tan perillosos.» Hefaistos acabà d'encadenar l'enorme còrpora i la lligava estretament en una alta roca d'un massís muntanyós. […] Cada matí, una àguila planava damunt el reu, s'abatia després sobre el malaurat i li rosegava el fetge. Aquest es cicatritzava de pressa i estava sencer i a punt per a la continuació del suplici, que recomençava l'endemà.

Salvador Espriu. «Prometeu». A: *Les roques i el mar, el blau*

Feu una redacció (entre cent cinquanta i dues-centes paraules) en què respongueu a les qüestions següents:

— Segons el mite, què va fer Prometeu per rebre el càstig al qual Espriu al·ludeix en aquest fragment? Què significava aquest gest respecte del poder diví?

— Coneixeu alguna obra de la literatura grega que parli d'aquest tema? Esmenteu-la i digueu-ne l'autor i el gènere al qual pertany.

— De quins altres autors d'aquest mateix gènere ens han arribat obres? Digueu-ne el títol i expliqueu breument l'argument d'una obra d'un d'aquests autors.

Etiqueta del corrector/a

Etiqueta identificadora de l’alumne/a

60. PAU 2015 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 5 (Opció A)

5. Exercici de cultura

[2 punts]

En aquesta imatge ve
representa Sòcrates.

Feu una redacció (entr
tes paraules) sobre la figur
gueu a les qüestions següer

— On i quan va viure

— Com va morir? Per

— Esmenteu una fras

— Per què va ser un
cultura grega del seu temp
fer?

— Per què actualmen
ge destacat de la cultura gr

61. PAU 2015 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 5 (Opció B)

5. Exercici de cultura

[2 punts: cada resposta correcta val 0,4 punts; per les respostes errònies no hi haurà cap descompte.]

Marqueu a la casella corresponent si les afirmacions següents són vertaderes o falses (si marqueu «vertader», cal que siguin certs TOTS els aspectes que s'hi esmenten).

	Vertader	*Fals*
— En els poemes homèrics apareixen personatges masculins, femenins, mortals i també immortals.	☐	☐
— En el mite, els dos germans d'Antígona, Etèocles i Polinices, lluiten pel tron de Tebes a causa d'una maledicció que el seu pare Agamèmnon havia llançat contra ells.	☐	☐
— A Empúries es conserven vestigis grecs i romans.	☐	☐
— Tucídides, autor de la *Història de la guerra del Peloponès*, va participar activament en aquella guerra.	☐	☐
— Aristòtil és l'autor de comèdies més important de l'època clàssica.	☐	☐

Etiqueta del corrector/a

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

Generalitat de Catalunya
Consell Interuniversitari de Catalunya
Oficina d'Accés a la Universitat

Proves d'accés a la universitat

Convocatòria 2015

Grec

Sèrie 4

Opció d'examen

(Marqueu el quadre de l'opció triada)

OPCIÓ A ☐

OPCIÓ B ☐

Qualificació		
Exercicis	1	
	2	
	3	
	4	
	5	
Suma de notes parcials		
Qualificació final		

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

Etiqueta de qualificació

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

La prova consta de cinc exercicis. Feu els exercicis 1 (traducció) i 2 (sintaxi), i, per als exercicis 3 (morfologia), 4 (etimologia i lèxic) i 5 (cultura), trieu UNA de les dues opcions (A o B).

62. PAU 2015 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 5 (Opció A)

5. Exercici de cultura

[2 punts: cada resposta correcta val 0,4 punts; per les respostes errònies no hi haurà cap descompte.]

Marqueu a la casella corresponent si les afirmacions següents són vertaderes o falses (si marqueu «vertader», cal que siguin certs TOTS els aspectes que s'hi esmenten).

	Vertader	*Fals*
— En els teatres grecs anomenem *orquestra* el lloc on se situava el cor durant tota la representació.	☐	☐
— El Partenó, que està situat a l'Acròpolis d'Atenes, és un temple d'ordre jònic amb un fris interior d'ordre dòric.	☐	☐
— *Els núvols* és el títol d'un poema èpic l'autor del qual és el poeta atenès Aristòfanes.	☐	☐
— La *bulé* (βουλή) era un consell d'ancians que formava part del règim aristocràtic espartà.	☐	☐
— Odisseu, després de perdre tots els seus companys, arriba a Ítaca sa i estalvi gràcies a l'ajuda d'Èol, déu dels vents.	☐	☐

63. PAU 2015 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 5 (Opció B)

5. **Exercici de cultura**

[2 punts]

En la fotografia següe
detall de les ruïnes d'Empú
Feu una redacció (ent
quanta i dues-centes parau
importància d'aquest jacim
lògic en què responegueu a l
següents:

— On és Empúries? (
hi van arribar els grecs? Fi
van quedar?

— De quina època sór

— Descriviu breumen

— De qui és l'estàtua

Etiqueta del corrector/a

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

64. PAU 2014 · Setembre · Sèrie 5 · Exercici 5 (Opció A)

5. Exercici de cultura

[2 punts: cada resposta correcta val 0,4 punts; per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts.]

Encercleu la lletra de l'opció correcta:

1. Quin dels episodis següents **NO** és narrat a la *Ilíada*?
- ***a***) La mort d'Aquil·les.
- ***b***) El catàleg de les naus.
- ***c***) Els jocs en honor de Patrocle.
- ***d***) El comiat d'Hèctor i Andròmaca.

2. Quina relació de parentiu tenen Antígona i Ismene?
- ***a***) Antígona i Ismene són germanes, filles d'Èdip.
- ***b***) Antígona és filla d'Èdip i Ismene és esposa i mare d'Èdip.
- ***c***) Antígona i Ismene són germanes, filles d'Agamèmnon.
- ***d***) Antígona és esposa i mare d'Èdip, i Ismene és filla d'Èdip.

3. «Però tu passa de llarg, desfés cera mal·leable i posa-la a les orelles dels teus companys, per tal que ningú no les senti. Tanmateix, si tu les vols escoltar, fes-te lligar de mans i peus dins la nau, dret arran de la base del pal.»

A l'*Odissea*, aquestes paraules són pronunciades
- ***a***) per la maga Circe a Odisseu, advertint-lo del perill d'escoltar el cant de les sirenes, atès que arrosseguen els homes cap a elles i aquests no poden tornar a casa mai més.
- ***b***) per la mare difunta d'Odisseu, que l'adverteix, quan aquest la visita a l'Hades, que no ha d'escoltar les dolces paraules de la nimfa Cal·lipso ni de la maga Circe, que només volen que es quedi amb elles per sempre.
- ***c***) per Penèlope al seu fill Telèmac que, a punt de sortir a la recerca del seu pare, és advertit que no escolti el cant de les sirenes, i que vigili amb les monstruoses Esci·lla i Caribdis.
- ***d***) per Alcínous, rei dels feacis, a Odisseu, a qui dóna instruccions per salvar tots els perills que trobarà en el trajecte des de l'illa dels feacis fins a Ítaca.

4. Quin dels topònims catalans següents és d'origen grec?
- ***a***) Osona.
- ***b***) El Tarragonès.
- ***c***) La Selva.
- ***d***) L'Empordà.

5. «Oh, mà estimadíssima, boca amorosíssima, figura i cara noble dels meus fills, que tots dos tingueu la felicitat màxima, però allà, que la d'aquí el vostre pare us l'ha arrabassada.»

Aquestes paraules del poeta Eurípides són posades en boca d'una heroïna tràgica famosa. Quina és i en quines circumstàncies les pronuncia?
- ***a***) Hècuba, esposa de Príam, rei de Troia, que s'adreça als seus fills i filles supervivents de la guerra, i recrimina al seu espòs la caiguda de Troia.
- ***b***) Antígona, que s'adreça a Etèocles i Polinices, i els prega que marxin de Tebes ja que mai no podran reparar el crim del seu pare Èdip.
- ***c***) Medea, que s'adreça als seus fills poc abans d'assassinar-los per venjar-se de la traïció de Jàson.
- ***d***) Andròmaca, esposa d'Hèctor, després que aquest hagi estat mort per Aquil·les i hagi deixat un futur terrible per als seus fills.

5. Exercici de cultura

[2 punts: cada resposta correcta val 0,4 punts; per les respostes errònies no es descomptarà cap punt.]

Marqueu a la casella corresponent si les afirmacions següents són vertaderes o falses (si marqueu «vertader», cal que siguin certs TOTS els aspectes que s'hi esmenten).

	Vertader	*Fals*
— Estrepsíades, protagonista de la tragèdia *Els núvols*, d'Aristòfanes, obliga el seu fill Fidípides a estudiar a l'escola de Sòcrates.	☐	☐
— Tucídides, Demòstenes i Xenofont són representants destacats del gènere historiogràfic a la Grècia clàssica.	☐	☐
— Al segle VI aC, els foceus —grecs originaris de Focea, a l'Àsia Menor—, procedents de Massàlia, van fundar Empúries en una petita illa que hi havia a la zona de la desembocadura del riu Fluvià.	☐	☐
— La batalla d'Egospòtamos, en la qual va ser derrotada la flota atenesa, va suposar la rendició incondicional d'Atenes en la Guerra del Peloponès.	☐	☐
— Segons la mitologia, la deessa Atena va néixer de la cuixa de Zeus, el seu pare.	☐	☐

66. PAU 2014 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 5 (Opció A)

5. Exercici de cultura

[2 punts: cada resposta correcta val 0,4 punts; per les respostes errònies no es descomptarà cap punt.]

Marqueu a la casella corresponent si les afirmacions següents són vertaderes o falses (si marqueu «vertader», cal que siguin certs TOTS els aspectes que s'hi esmenten).

	Vertader	*Fals*
— La tragèdia és un dels gèneres literaris en prosa que van ser creats a la Grècia antiga.	☐	☐
— Etèocles, Polinices, Antígona i Ismene eren germans, fills d'Èdip i de Jocasta.	☐	☐
— A la *Ilíada* i a l'*Odissea* la deessa Atena protegeix els dos herois més importants de tots dos poemes, Aquil·les i Odisseu, respectivament.	☐	☐
— Empúries té moltes característiques pròpies de les ciutats gregues de l'època: estava envoltada per grans muralles, tenia una plaça central —anomenada *àgora*, que era el lloc de reunió dels habitants—, una zona de temples, una altra zona d'habitatges, un port i diverses necròpolis.	☐	☐
— Pèricles, segons l'historiador Tucídides, anomena el sistema polític dels atenesos *democràcia*, perquè les coses no solament depenen d'un petit nombre de persones sinó de la majoria.	☐	☐

67. PAU 2014 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 5 (Opció B)

5. Exercici de cultura

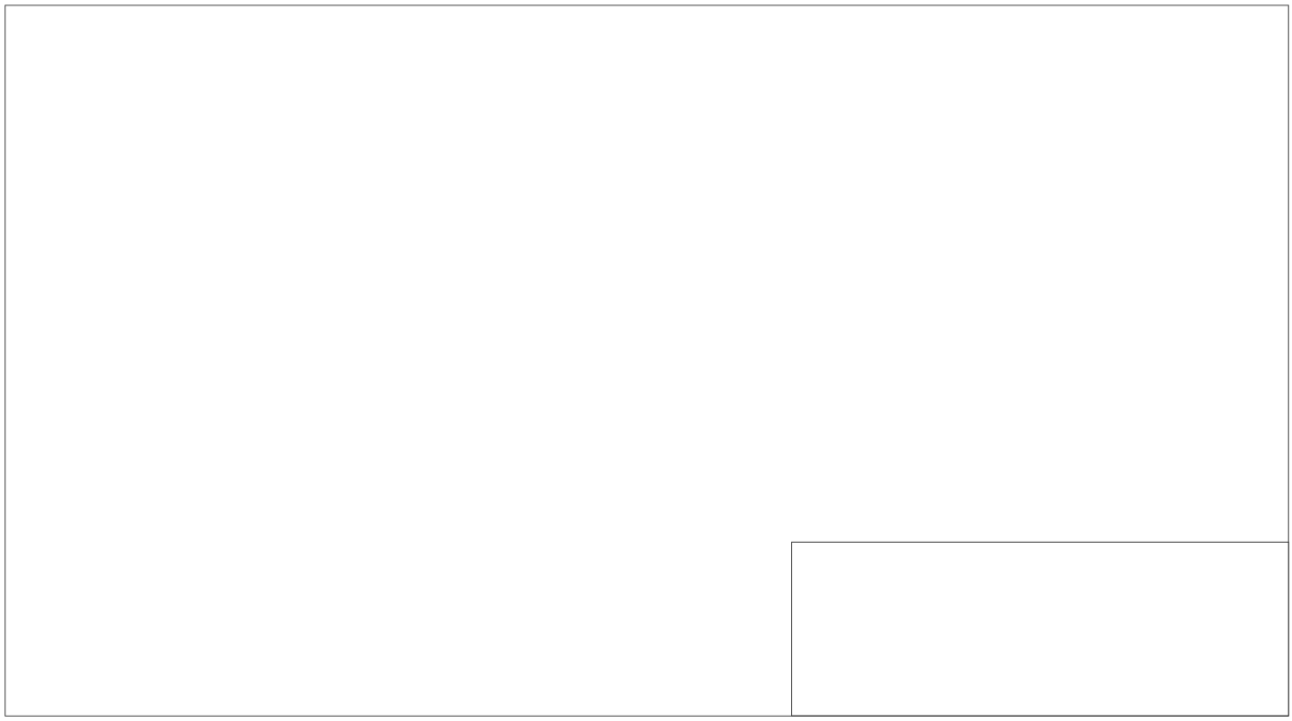
[2 punts]

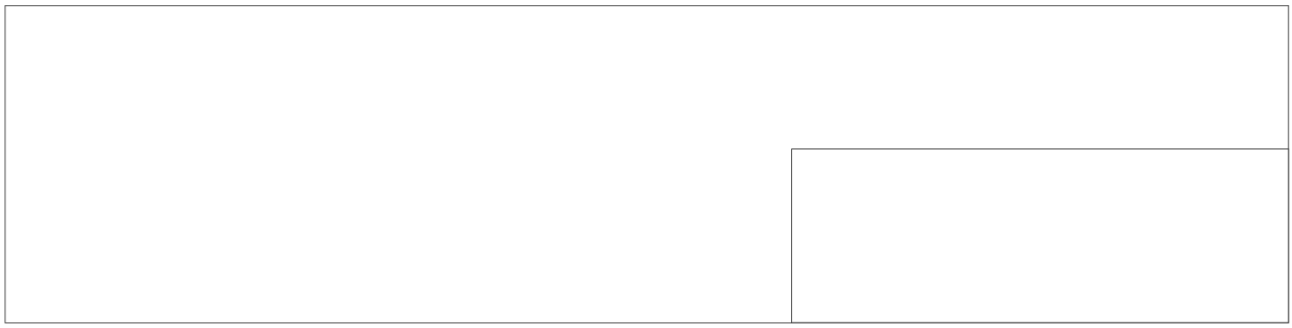
En aquesta imatge vei
armes d'un guerrer grec. C
l'antiguitat, els grecs van h
molt sovint.

Feu una redacció (ent
dues-centes paraules) sobi
ments bèl·lics més importa
ca en què respongueu a les

— Com s'anomenen
niments bèl·lics?
— Quins contendents
— Quins van ser els n
— Esmenteu el nom d
— Com es van resoldr

Etiqueta del corrector/a

Etiqueta identificadora de l’alumne/a

Generalitat de Catalunya
Consell Interuniversitari
Oficina d'Accés a la Universitat

Proves d'accés a

Convocatòria 2014

Grec

Sèrie 4

Opció d'examen

(Marqueu el quadre de l'opció triada)

OPCIÓ A ☐

OPCIÓ B ☐

Qualificació		
Exercicis	1	
	2	
	3	
	4	
	5	
Suma de notes parcials		
Qualificació final		

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

Etiqueta de qualificació

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

La prova consta de cinc exercicis. Feu els exercicis 1 (traducció) i 2 (sintaxi), i, per als exercicis 3 (morfologia), 4 (etimologia i lèxic) i 5 (cultura), trieu UNA de les dues opcions (A o B).

68. PAU 2014 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 5 (Opció A)

5. Exercici de cultura

[2 punts: cada resposta correcta val 0,4 punts; per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts.]

Encercleu la lletra de l'opció correcta:

1. Quina relació tenen Paris i Hèctor?
a) Paris i Hèctor són germans, fills de Príam.
b) Paris i Hèctor són pare i fill, príncep i rei de Troia, respectivament.
c) Paris i Hèctor són germans, fills de Peleu.
d) Paris i Hèctor són dos herois troians sense parentiu familiar.

2. Segons la mitologia, Èdip
a) estava assabentat del seu destí, ja que l'hi havia estat revelat per l'oracle de Delfos.
b) era el pare d'Antígona.
c) va ser rei d'Atenes.
d) es va casar amb Clitemnestra.

3. L'historiador Heròdot
a) descriu la història, la cultura i els costums dels pobles que es van veure implicats en l'enfrontament entre grecs i perses.
b) era originari d'Atenes i escriu l'enfrontament entre la seva ciutat i Esparta.
c) va presenciar el moment en què Sòcrates va ser obligat a beure la cicuta.
d) va participar en la guerra que descriu.

4. *Les bacants* és el títol
a) d'una tragèdia d'Èsquil.
b) d'una tragèdia d'Eurípides.
c) d'una tragèdia de Sòfocles.
d) d'una comèdia d'Aristòfanes.

5. «Allunyeu-vos una mica, noies, si us plau, per tal que pugui esbandir-me la sal del cos i fregar-me amb oli d'oliva, del qual fa molt de temps que la meva pell s'ha vist privada. Però davant vostre no em banyaré, ja que em faria vergonya quedar-me tot nu entre joves de belles trenes.»

Aquestes paraules són pronunciades
a) a la *Ilíada*, per Paris, parlant a les troianes, quan es prepara per a la guerra.
b) a la *Ilíada*, per Agamèmnon, parlant a les criades de Clitemnestra, quan torna de Troia i vol prendre un bany.
c) a la comèdia d'Aristòfanes *Lisístrata*, per l'espòs de Mirrina, parlant a les dones reunides en assemblea.
d) a l'*Odissea*, per Odisseu, parlant a les criades de Nausica, quan arriba al país dels feacis.

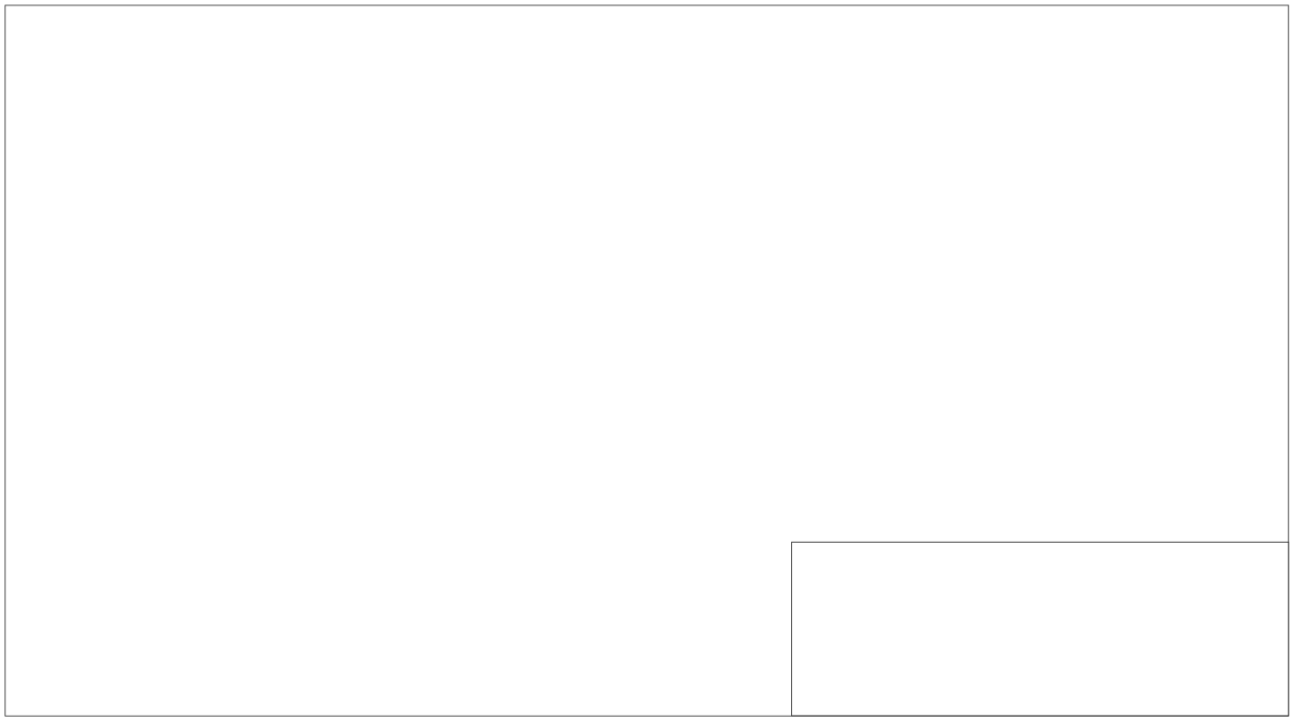
5. Exercici de cultura

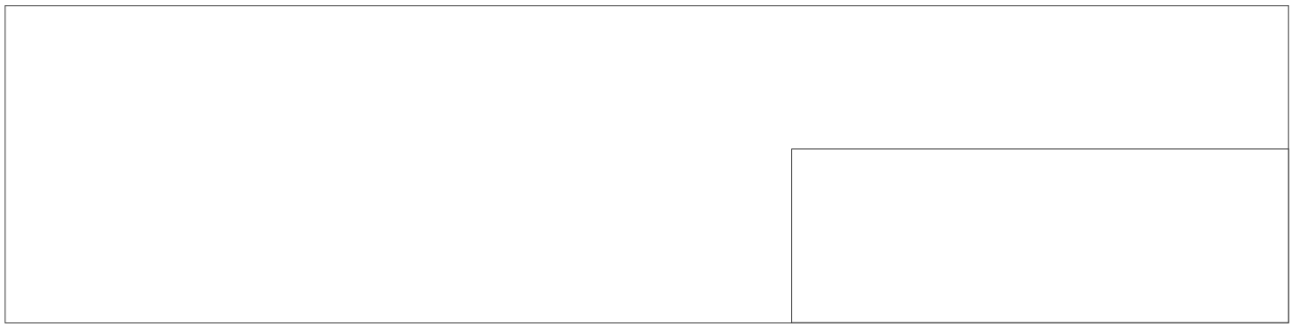
[2 punts: cada resposta correcta val 0,4 punts; per les respostes errònies no es descomptarà cap punt.]

Marqueu a la casella corresponent si les afirmacions següents són vertaderes o falses (si marqueu «vertader», cal que siguin certs TOTS els aspectes que s'hi esmenten).

	Vertader	*Fals*
— Els *Diàlegs* de Plató són unes peces literàries en les quals l'autor, Plató, dialoga amb el seu mestre, Sòcrates.	☐	☐
— La diferència entre el sistema democràtic atenès i el nostre és que, mentre que les democràcies occidentals contemporànies ho són per representació, l'atenesa era una democràcia directa en la qual les decisions eren preses i executades directament pels ciutadans.	☐	☐
— En el cant XI de l'*Odissea*, Odisseu té l'oportunitat de baixar al món dels morts i conversar-hi, però l'endeví Tirèsias li ho impedeix.	☐	☐
— *Les granotes*, *Els ocells*, *Lisístrata*, *Les bacants*, *Les assembleistes*, *Els núvols* i *La pau* són obres compostes pel comediògraf atenès Aristòfanes, al segle V aC.	☐	☐
— A la batalla de les Termòpiles el rei lacedemoni Leònidas, amb tropes espartanes i d'altres aliats grecs, va ser derrotat per l'exèrcit persa.	☐	☐

Etiqueta del corrector/a

Etiqueta identificadora de l’alumne/a

5. Exercici de cultura

[2 punts. Cada resposta correcta val 0,4 punts; per les respostes errònies no es descomptarà cap punt.]

Marqueu a la casella corresponent si les afirmacions següents són vertaderes o falses (si marqueu «vertader», cal que siguin certs TOTS els aspectes que s'hi esmenten).

	Vertader	*Fals*
— La maga que converteix en porcs Odisseu i els seus companys al cant x de l'*Odissea* es deia Circe i vivia a l'illa d'Eea.	☐	☐
— Electra, filla d'Agamèmnon i Clitemnestra, i germana d'Orestes, pertanyia a la casa reial d'Atenes.	☐	☐
— La primera ciutat que els grecs van fundar a Empúries se sol anomenar *palaiòpolis*.	☐	☐
— Telèmac, fill d'Odisseu i Hèlena, va sortir d'Ítaca en un vaixell a la recerca de notícies del seu pare, absent des de feia vint anys.	☐	☐
— A la *Ilíada*, Príam s'acomiada de la seva esposa Andròmaca i del seu fill, abans de partir cap al combat que l'enfrontarà a Aquil·les, i en el qual trobarà la mort.	☐	☐

5. Exercici de cultura

[2 punts]

En la imatge següent v

A partir d'aquesta im
paraules) sobre les caracte
què responguеu a les qüest
— Quan, on i en quines o
— Hi havia diferents tipus
— Respecte als actors, qua
— Què conservem del tea

72. PAU 2013 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 5 (Opció A)

5. Exercici de cultura

[2 punts. Cada resposta correcta val 0,4 punts; per les respostes errònies no es descomptarà cap punt.]

Marqueu a la casella corresponent si les afirmacions següents són vertaderes o falses (si marqueu «vertader», cal que siguin certs TOTS els aspectes que s'hi esmeten).

	Vertader	*Fals*
— El principal orador de l'Atenes del seu temps va ser Demòstenes, contemporani i ferotge adversari de Filip II de Macedònia, pare d'Alexandre el Gran.	☐	☐
— Aristòfanes, poeta còmic atenès del segle v aC, és l'autor, entre altres, de les comèdies *Lisístrata*, *Les granotes* i *Els núvols*.	☐	☐
— Quan Odisseu arriba a Ítaca després d'una llarguíssima absència, la seva esposa, Penèlope, no el reconeix.	☐	☐
— L'ἐκκλησία o assemblea popular, on es votaven totes les lleis de la polis, era l'òrgan de govern principal de la democràcia d'Esparta.	☐	☐
— Medea ajuda Jàson a endur-se el velló d'or; tots marxen cap a Corint, on Jàson trairà Medea. La venjança de Medea per aquesta traïció comporta un triple assassinat: el de Glauce, filla del rei de Corint i promesa de Jàson, i el dels dos fills de Jàson i Medea.	☐	☐

5. Exercici de cultura

[2 punts. Cada resposta correcta v

Detall d'un crater que
d'Andròmaca i el fill petit

En relació amb aquest
següents són vertaderes o
aspectes que s'hi esmenten

— Aquesta escena la trob
de la *Ilíada*.

— Hèctor és l'heroi troià
seu germà Paris; ambd
de la seva esposa Hècul

— Andròmaca demana a H
es quedi amb ella i el se
i orfe el nen.

— Hèctor morirà a mans
pare i els germans d'An

— En la tragèdia *Andròm*
presenta la sort terrib
després de la guerra de

Etiqueta del corrector/a

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

74. PAU 2013 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 5 (Opció A)

5. Exercici de cultura

[2 punts. Cada resposta correcta val 0,4 punts; per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts.]

Encercleu l'opció correcta:

1. Agamèmnon i Menelau són
a) germans, fills d'Èdip.
b) pare i fill, de la nissaga d'Atreu.
c) germans, fills d'Atreu.
d) pare i fill, de la nissaga tebana.

2. Segons la *Ilíada*, Aquil·les es va enfurir contra Agamèmnon
a) per cap motiu concret.
b) perquè tots dos estimaven Patrocle.
c) perquè Briseida es va enamorar d'Agamèmnon.
d) perquè creia que Agamèmnon no el respectava prou.

3. La *Ciropèdia* i l'*Anàbasi* són obres historiogràfiques
a) de Tucídides.
b) d'Heròdot.
c) de Plutarc.
d) de Xenofont.

4. La batalla de Marató, que va tenir lloc al setembre del 490 aC, va ser un dels principals enfrontaments de
a) les guerres mèdiques.
b) la guerra del Peloponès.
c) la guerra de Troia.
d) les guerres púniques.

5. «Al principi de la guerra, amb el seny que ens distingeix, nosaltres acceptàvem tot el que fèieu els homes. No ens deixàveu dir ni piu, tampoc! No és que hi estiguéssim d'acord, no et pensis. Quantes vegades, des de dins de casa, no us sentíem desbarrar en qüestions de vida o mort! Després, encongides per dins, us preguntàvem tot rient: "Ja heu decidit què hi posareu, a la inscripció sobre la pau?", per sentir invariablement com a resposta: "Què n'has de fer, tu? No callaràs mai?" I, ves, què havíem de fer? Callar!»

Aquestes paraules són pronunciades
a) a la *Ilíada*, per Penèlope, parlant a Odisseu, quan aquest torna de Troia.
b) a la *Ilíada*, per Clitemnestra, parlant a Agamèmnon, quan aquest torna de Troia i troba la seva esposa convivint amb un altre home.
c) a la comèdia d'Aristòfanes, *Lisístrata*, per aquesta, parlant a un magistrat que la vol arrestar per provocar aldarulls a la ciutat.
d) a la tragèdia d'Eurípides, *Medea*, per aquesta, quan s'adreça a Jàson i li recrimina que l'hagi traït amb la filla del rei de Corint.

75. PAU 2013 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 5 (Opció B)

5. Exercici de cultura

[2 punts]

Llegiu el text següent, en què es descriu una escena molt coneguda de la mitologia grega:

Tideu i Capaneu, com també Hipomedont i Partenopeu, seran enterrats pels atenesos que han lluitat per recuperar-ne els cossos; en canvi, Polinices, fill d'Èdip, l'enterra la seva germana Antígona, de nit, després de sortir de les muralles de la ciutat, tot i que ha estat proclamada l'ordre que no sigui enterrat a la terra que havia volgut esclavitzar.

Veiem, a la plana, cadàvers damunt de cadàvers, cavalls que han caigut, armes que els homes han deixat anar, i aquesta mena de fang sanguinolent que diuen que agrada tant a Enió. Als peus de la muralla s'hi poden reconèixer els cossos dels altres cabdills per la grandària sobrehumana, entre els quals, Capaneu, representat com un gegant […]. De Polinices, també enorme com els seus companys, Antígona n'ha aixecat el cos i l'enterrarà al costat d'Etèocles, per a reconciliar els dos germans ara ja de l'única manera possible.

Què puc dir, noi, de l'art d'aquest quadre? […]. Al bell mig, la noia, espantada, està a punt de proferir un gemec de dolor, mentre envolta el germà amb els forts braços; reté, tanmateix, el gemec, car tem que el sentin els sentinelles i, tot i que vol mirar al voltant, no aparta la mirada del seu germà […].

Filòstrat. *Descripcions de quadres*, 2.29

Feu una redacció (entre cent cinquanta i dues-centes paraules) en què respongueu a les qüestions següents:

— Què ha provocat aquesta matança?
— Què passarà quan Antígona hagi enterrat el seu germà?
— A quina ciutat transcorre l'escena?

Etiqueta del corrector/a

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

Generalitat de Catalunya
Consell Interuniversitari de Catalunya
Organització de Proves d'Accés a la Universitat

Proves d'Accés a la Universitat. Curs 2012-2013

Grec

Sèrie 3

Opció d'examen

(Marqueu el quadre de l'opció triada)

OPCIÓ A ☐

OPCIÓ B ☐

	Suma de notes parcials
1	
2	
3	
4	
5	
Total	

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

Etiqueta de qualificació

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

La prova consta de cinc exercicis. Els exercicis 1 (traducció) i 2 (sintaxi) són comuns a les dues opcions. En canvi, per als exercicis 3 (morfologia), 4 (etimologia i lèxic) i 5 (cultura), heu de triar UNA de les dues opcions, A o B (la mateixa per a tots tres).

5. Exercici de cultura

[2 punts]

En la imatge següent
llegint la llista de noms de

A partir d'aquesta im
següents són vertaderes o
aspectes que s'hi esmenter

—— Tenint en compte que
els noms deuen ser del
del Peloponès.

—— Un dels sobrenoms de

—— Segons el mite, la dees
del cap del seu pare, el

—— A l'interior del Parten
d'Atenes, hi havia una

—— A l'*Odissea*, la deessa A
perquè Odisseu pugui

77. PAU 2012 · Setembre · Sèrie 4 · Exercici 5 (Opció B)

5. Exercici de cultura

[2 punts: 0,4 punts per cada resposta correcta; –0,1 per cada resposta incorrecta. Per les qüestions no contestades no hi haurà cap descompte.]

Marqueu l'opció correcta:

1. Segons la divisió en períodes de la història de la Grècia antiga, Homer i els poemes homèrics pertanyen a
- ***a***) l'època clàssica.
- ***b***) l'època hel·lenística.
- ***c***) l'edat de Pèricles.
- ***d***) el període arcaic.

2. Odisseu, en el seu llarg viatge de retorn a Ítaca, es troba amb un gran nombre de dificultats; tanmateix, sempre hi ha una divinitat que l'ajuda. Quina és?
- ***a***) Posidó.
- ***b***) Zeus.
- ***c***) Atena.
- ***d***) Àrtemis.

3. El Partenó és un edifici imponent situat a l'Acròpolis d'Atenes. Quin ús tenia?
- ***a***) Era el lloc on es reunia l'assemblea sobirana dels ciutadans atenesos, i s'hi prenien les decisions més importants que afectaven la ciutat.
- ***b***) Era el temple dedicat a la deessa Atena, protectora de la ciutat, i de la qual hi havia una estàtua de dimensions gegantines a l'interior.
- ***c***) Era el palau on residien, primer, els arconts de la ciutat d'Atenes, i després, els estrategues, principals autoritats civils i militars.
- ***d***) Era l'espai públic on tenien lloc les representacions teatrals abans de la construcció del teatre de Dionís.

4. A principis del segle XX van començar les excavacions a Empúries i molt aviat es va trobar una de les peces escultòriques de l'època hel·lenística més importants del món. Aquesta peça és
- ***a***) l'estàtua de cos sencer d'una figura masculina, que generalment s'ha identificat amb una divinitat: Asclepi o Serapis.
- ***b***) l'estàtua de cos sencer d'una figura femenina, que s'anomena *Afrodita d'Empúries*.
- ***c***) el bust d'una divinitat femenina no identificada.
- ***d***) el bust d'un militar romà que generalment s'identifica amb un membre de la família dels Escipions.

5. Com sabem, entre d'altres, per l'historiador Tucídides, els atenesos van lliurar una part important de la Guerra del Peloponès contra els siracusans, que eren aliats dels espartans. Identifiqueu la ciutat de Siracusa.
- ***a***) Era en una petita illa de la Mar Egea, davant del Peloponès.
- ***b***) Era una ciutat de la regió grega de Macedònia.
- ***c***) Era una ciutat persa.
- ***d***) Era una de les ciutats principals de la Magna Grècia.

Etiqueta del corrector/a

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

78. PAU 2012 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 5 (Opció A)

5. Exercici de cultura

[2 punts]

La imatge següent rep

A partir d'aquesta im
paraules) en què respongu

—— Quin era el destí d'Èd

—— Digueu el títol d'una
l'autor? En quin segle
autor.

—— A quin gènere literari

79. PAU 2012 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 5 (Opció B)

5. Exercici de cultura

[2 punts]

Marqueu a la casella corresponent si les afirmacions següents són vertaderes o falses (si marqueu «vertader», cal que siguin certs TOTS els aspectes que s'hi esmenten).

	Vertader	*Fals*
— Els estudiosos estan d'acord a datar els poemes homèrics cap a la segona meitat del segle VIII aC. Així mateix n'atribueixen la divulgació a Atenes i la fixació per escrit a la dinastia dels pisistràtides, a finals del segle VI aC.	☐	☐
— Segons Xenofont, Sòcrates va ser condemnat a prendre cicuta i, per tant, a morir, a causa de les acusacions següents: corrupció de joves i introducció de noves divinitats.	☐	☐
— El déu del mar, Posidó, és un dels obstacles principals per al retorn a Ítaca d'Odisseu; Posidó està ressentit amb l'heroi pel que va fer a Polifem.	☐	☐
— Coneixem altres noms de poetes tràgics, però els tres únics dels quals conservem tragèdies senceres són Èsquil, Sòfocles i Eurípides.	☐	☐
— Al segle VI aC els foceus massaliotes van fundar una colònia a l'Alt Empordà, la qual van anomenar *Empòrion*, que vol dir 'ciutat elevada'.	☐	☐

Etiqueta del corrector/a

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

80. PAU 2012 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 5 (Opció A)

5. Exercici de cultura

[2 punts]

Marqueu a la casella corresponent si les afirmacions següents són vertaderes o falses (si marqueu «vertader», cal que siguin certs TOTS els aspectes que s'hi esmenten).

	Vertader	*Fals*
— Al començament de la *Ilíada*, Aquil·les, l'heroi més valent del bàndol grec, es retira de la lluita amb els seus guerrers, els mirmidons, enfurismat perquè Agamèmnon li pren l'esclava Briseida.	☐	☐
— L'heroi Hèracles deslliurà Prometeu, que estava encadenat al Caucas perquè havia robat el foc als déus per a donar-lo als humans.	☐	☐
— El Partenó, dedicat a Atena; l'Erectèon, amb el pòrtic de les Cariàtides, i el temple de Niké són edificis de l'Acròpolis d'Atenes que encara hi són.	☐	☐
— Tucídides i Xenofont, historiadors grecs dels segles V i IV aC, van narrar a les seves obres l'enfrontament entre atenesos i espartans a la Guerra del Peloponès.	☐	☐
— Eurípides, escriptor atenès de tragèdies del segle II aC, va presentar en l'obra *Medea* el conflicte tràgic d'una dona que, abandonada i traïda pel marit, mata els seus propis fills.	☐	☐

81. PAU 2012 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 5 (Opció B)

5. Exercici de cultura

[2 punts]

Segons el mite, quan
seva esposa aparellada am
En la reproducció seg
mare Clitemnestra, i dos h

Feu una redacció (ent
en què respongueu a les p
—— Quin episodi descriu
—— Què ha passat abans?
—— Quines en seran les c
—— Digueu el títol i l'auto

Etiqueta del corrector/a

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

Generalitat de Catalunya
Consell Interuniversitari de Catalunya
Organització de Proves d'Accés a la Universitat

Proves d'Accés a la Universitat. Curs 2011-2012

Grec

Sèrie 1

Opció d'examen

(Marqueu el quadre de l'opció triada)

OPCIÓ A ☐

OPCIÓ B ☐

	Suma de notes parcials
1	
2	
3	
4	
5	
Total	

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

Etiqueta de qualificació

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

La prova consta de cinc exercicis. Els exercicis 1 (traducció) i 2 (sintaxi) són comuns a les dues opcions. En canvi, per als exercicis 3 (morfologia), 4 (etimologia i lèxic) i 5 (cultura), heu de triar UNA de les dues opcions, A o B (la mateixa per a tots tres).

82. PAU 2011 · Setembre · Sèrie 2 · Exercici 5 (Opció A)

5. Exercici de cultura

[2 punts]

Marqueu a la casella corresponent si les afirmacions següents són vertaderes o falses (si marqueu «vertader», cal que siguin certs TOTS els aspectes que s'hi esmenten).

	Vertader	*Fals*
— Pèricles, general espartà, va vèncer la flota atenesa en la batalla d'Egospòtams, la qual cosa va comportar la fi de la Guerra del Peloponès.	☐	☐
— El gènere de la comèdia consistia a satiritzar qualsevol fet de qualsevol temàtica, tant si era actual com si ja s'havia esdevingut feia temps.	☐	☐
— El déu Dionís se sol representar amb barba, mentre que el déu Apol·lo no en porta mai.	☐	☐
— Eurípides és molt poc innovador en les seves tragèdies i la tècnica teatral que utilitza és arcaica i complicada.	☐	☐
— La fundació d'Empúries i Roses va donar nom, posteriorment, a la comarca de l'Empordà i al golf de Roses, respectivament.	☐	☐

83. PAU 2011 · Setembre · Sèrie 2 · Exercici 5 (Opció B)

5. Exercici de cultura

[2 punts]

Aquestes fotografies
d'Empòrion.

A partir de les imat
paraules) en què respon
—— On està situada?
—— Qui la va fundar, qu
—— Quin va ser el prin
arqueòlegs?
—— Quines parts tenia l
—— Què significa *Empò*
tat?
—— Qui hi vivia?

Etiqueta del corrector/a

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

84. PAU 2011 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 5 (Opció A)

5. Exercici de cultura

[2 punts]

Marqueu a la casella corresponent si les afirmacions següents són vertaderes o falses (si marqueu «vertader», cal que siguin certs TOTS els aspectes que s'hi esmenten).

	Vertader	*Fals*
— Durant els festivals dramàtics d'Atenes, als teatres es representaven tragèdies, comèdies i drames satírics.	☐	☐
— Alexandre el Gran, malgrat la inferioritat numèrica del seu exèrcit, aconseguí una gran victòria sobre els perses en la batalla d'Egospòtams.	☐	☐
— Aquil·les, després de matar Hèctor per venjar la mort del seu millor amic, Patrocle, lligà el cadàver al carro i l'arrossegà al voltant de la ciutat de Troia.	☐	☐
— En l'*Odissea*, la deessa Atena ajuda constantment Odisseu, mentre que el déu Posidó intenta impedir a cada moment que pugui tornar a Ítaca.	☐	☐
— Els grans historiadors del segle V aC són tres: Heròdot, que narrà les guerres mèdiques, i Tucídides i Xenofont, que relataren les conquestes d'Alexandre el Gran.	☐	☐

85. PAU 2011 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 5 (Opció B)

5. Exercici de cultura

[2 punts]

En la imatge següen
els festivals dramàtics gr

A partir d'aquesta ir
paraules) sobre les cara
qüestions següents:

—— L'organització dels f
—— Les festivitats que se
—— Els edificis on es rep
—— Els orígens de la tra
—— L'estructura de la tr

Etiqueta del corrector/a

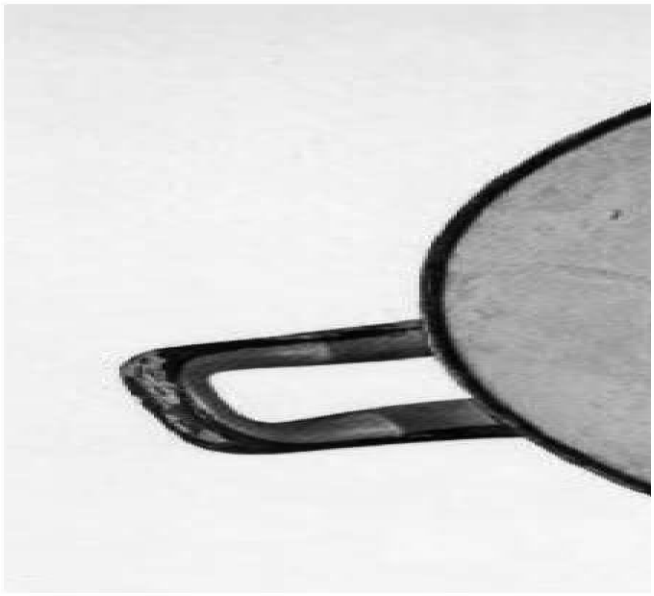
Etiqueta identificadora de l'alumne/a

86. PAU 2010 · Setembre · Sèrie 2 · Exercici 5 (Opció A)

5. Exercici de cultura

[2 punts]

En la imatge següen
el déu Apol·lo, que amb

A partir d'aquesta i
centes paraules) sobre el
—— Qui són els pares d'
—— Quins atributs té co
—— Sobre quins aspectes

5. Exercici de cultura

[2 punts]

Marqueu a la casella corresponent si les afirmacions següents són vertaderes o falses (si marqueu «vertader», cal que siguin certs TOTS els aspectes que s'hi esmenten).

	Vertader	*Fals*
— Èdip, un descendent de Làbdac, va matar per error el seu pare i es va casar amb la seva mare, amb qui va tenir dues filles, Antígona i Ismene.	☐	☐
— El poeta tràgic del qual conservem més obres és Eurípides, autor de *Medea*, *Alcestis*, *Electra*, *Les bacants*, *Antígona* i *Les traquínies*, entre d'altres.	☐	☐
— La causa de la guerra de Troia fou el rapte d'Helena per part de Paris, tot i que aquest episodi s'origina en la disputa de tres deesses per la poma de la discòrdia. Cap dels dos episodis, però, no es relaten en la *Ilíada*.	☐	☐
— Sòcrates i els sofistes són personatges de la comèdia d'Aristòfanes titulada *Els núvols*, que té com a protagonista el vell Estrepsíades, el qual vol aprendre a fer discursos per a guanyar plets.	☐	☐
— En l'*Odissea* es relata el viatge de Telèmac a la recerca del seu pare. Entre altres llocs, visita Pilos, Esparta i Troia, però quan torna a Ítaca encara no sap si tornarà a veure viu Odisseu.	☐	☐

88. PAU 2010 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 5 (Opció A)

5. Exercici de cultura

[2 punts]

En el text que heu traduït s'esmenten els noms de tres personatges importants de la història de Grècia (Alcibíades, Pèricles i Sòcrates). Redacteu un comentari (d'unes dues-centes paraules) en què desenvolupeu les qüestions següents:

— Qui era cadascun d'ells? En quina ciutat i en quina època van desenvolupar les seves carreres?

— Per quin sistema polític es regia aquesta ciutat? Descriviu-lo breument.

— Quin conflicte històric van viure tots tres? Expliqueu quins bàndols s'hi van enfrontar, les batalles més importants i el desenllaç.

89. PAU 2010 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 5 (Opció B)

5. Exercici de cultura

[2 punts]

Marqueu a la casella corresponent si les afirmacions següents són vertaderes o falses (si marqueu «vertader», cal que siguin certs TOTS els aspectes que s'hi esmenten).

	Vertader	*Fals*
— Antígona i Ismene eren germanes, filles d'Èdip i Jocasta i, per tant, princeses de Tebes.	☐	☐
— El Partenó, del qual avui encara podem veure les restes, era un temple dedicat a la deessa Atena, protectora de la ciutat d'Atenes; el seu nom (πάρθενος) era un epítet de la deessa i indica que era verge.	☐	☐
— La *Ilíada* i l'*Odissea* són els màxims exponents del gènere èpic grec. En ambdós poemes, el poeta invoca, en els primers versos, un ésser diví perquè narri les gestes dels herois.	☐	☐
— Sòcrates, tot i ser un personatge de la comèdia d'Aristòfanes *Els núvols*, fou un personatge real, mestre de Plató i Xenofont.	☐	☐
— Orestes, fill d'Odisseu i Penèlope, va a la recerca del seu pare per venjar la mort de la seva mare.	☐	☐

Etiqueta del corrector/a

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

Generalitat de Catalunya
Consell Interuniversitari de Catalunya
Organització de Proves d'Accés a la Universitat

Proves d'Accés a la Universitat. Curs 2009-2010

Grec

Sèrie 5

Opció d'examen

(Marqueu el quadre de l'opció triada)

OPCIÓ A ☐

OPCIÓ B ☐

	Suma de notes parcials
1	
2	
3	
4	
5	
Total	

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

Etiqueta de qualificació

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

La prova consta de cinc exercicis. Els exercicis 1 (traducció) i 2 (sintaxi) són comuns a les dues opcions. En canvi, per als exercicis 3 (morfologia), 4 (etimologia i lèxic) i 5 (cultura), heu de triar UNA de les dues opcions (A o B).

90. PAU 2010 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 5 (Opció A)

5. Exercici de cultura

[2 punts]

Marqueu a la casella corresponent si les afirmacions següents són vertaderes o falses (si marqueu «vertader», cal que siguin certs TOTS els aspectes que s'hi esmenten).

	Vertader	*Fals*
— Èdip, fill de Lai i Jocasta, va heretar el tron de Tebes del seu pare, però, com que no va tenir fills, esclatà una guerra a Tebes per la successió.	☐	☐
— Patrocle, el millor amic d'Aquil·les, morí a mans d'Hèctor i el seu cadàver fou arrossegat per les muralles de Troia. Aquil·les, molt enutjat, es negà a seguir lluitant.	☐	☐
— La deessa Hera, esposa de Zeus, juntament amb les deesses Atena i Afrodita, es va sotmetre al judici de Paris, a qui van demanar que triés la més bella.	☐	☐
— Odisseu, quan finalment arriba a Ítaca, és rebut amb tots els honors per la seva esposa, Penèlope; el seu fill, Telèmac, i la seva mare, Anticlea.	☐	☐
— La batalla de Marató fou el primer intent persa de sotmetre Grècia. Els grecs es van defensar valerosament i van aconseguir rebutjar l'atac.	☐	☐

91. PAU 2010 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 5 (Opció B)

5. Exercici de cultura

[2 punts]

En la imatge següen

A partir de la imatg
paraules) sobre aquest e
—— On es relata aquest
—— Quin altre nom rep
—— Com va a parar Odi

Etiqueta del corrector/a

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

92. PAU 2009 · Setembre · Sèrie 1 · Exercici 5 (Opció A)

5. Exercici de cultura

[2 punts]

Llegiu el text següent, en què es fa esment del poeta Homer:

Tot just havien passat dos o tres dies quan em vaig acostar fins i tot al poeta Homer, ja que ambdós estàvem sense fer res. Li ho anava preguntant tot i també d'on era, car, li vaig dir, entre nosaltres encara avui això és tema de debat. Em va dir que ni ell mateix ignorava que uns creuen que és de Quios, uns altres d'Esmirna i molts de Colofó. Tanmateix, ell deia que era de Babilònia… Quan em va haver contestat tot això, aleshores li vaig preguntar per què havia posat al principi del seu poema la còlera i ell em va dir que li havia sortit així, sense proposar-s'ho. També desitjava saber si havia escrit l'*Odissea* abans que la *Ilíada*, com diuen molts, però ell ho negà. D'altra banda, vaig saber de seguida que no era cec, com molts diuen d'ell, ja que hi veia, de manera que no em va caler preguntar-li-ho.

LLUCIÀ. *Històries verídiques*, 2.20

Feu una redacció (entre cent cinquanta i dues-centes paraules) tenint en compte les qüestions següents:

— Què sabem exactament de la vida d'Homer?
— A què es refereix quan diu: «havia posat al principi del seu poema la còlera»?
— Expliqueu la relació argumental entre la *Ilíada* i l'*Odissea*.

93. PAU 2009 · Setembre · Sèrie 1 · Exercici 5 (Opció B)

5. Exercici de cultura

[2 punts]

Marqueu a la casella corresponent si les afirmacions següents són vertaderes o falses (si marqueu «vertader», cal que siguin certs TOTS els aspectes que s'hi esmenten).

	Vertader	*Fals*
— Zeus i Hera només van tenir un fill, Hefest, déu de la forja, molt lleig i coix; tanmateix, es va casar amb Afrodita.	☐	☐
— Els noms *Empordà* i *Empúries* estan vinculats a l'arribada dels grecs a la península Ibèrica, al segle VI aC, en les colonitzacions mercantils que van dur a terme.	☐	☐
— Calipso, Circe, Nausica, Euriclea i Penèlope són personatges femenins de l'*Odissea*, amb les quals Odisseu es va relacionar d'una manera o altra.	☐	☐
— Hèctor, heroi troià molt valerós i sanguinari, està a punt d'abandonar la batalla quan la seva esposa Andròmaca li ho demana, amb llàgrimes als ulls, pregant-li pel seu fill.	☐	☐
— Pèricles, el cabdill dels atenesos durant tota la Guerra del Peloponès, va morir molt vell, exiliat a Salamina.	☐	☐

Etiqueta del corrector/a

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

5. Exercici de cultura

[2 punts]

La fotografia següen

A partir d'aquesta ir
paraules) en què respon
—— Quines parts tenia u
—— A quina divinitat e
són els atributs d'aq
—— Quina mena d'obre
característiques dels
dramàtics i el títol d

95. PAU 2009 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 5 (Opció B)

5. Exercici de cultura

[2 punts]

Marqueu a la casella corresponent si les afirmacions següents són vertaderes o falses (si marqueu «vertader», cal que siguin certs TOTS els aspectes que s'hi esmenten).

	Vertader	*Fals*
— La Guerra del Peloponès va acabar, després de vint-i-set anys de lluita, amb la desfeta dels espartans i els seus aliats.	☐	☐
— Telèmac, fill d'Odisseu, en fer-se gran i veure que el seu pare no tornava de Troia, va sortir a buscar-lo. Després, quan pare i fill es retrobaren a Ítaca, Telèmac ajudà el seu pare a desfer-se dels pretendents al tron.	☐	☐
— Antígona, filla d'Agamèmnon, rei de Tebes, fou condemnada pel seu oncle Creont perquè honrà el seu germà Etèocles amb la sepultura.	☐	☐
— La ciutat grega d'Empòrion, situada a la costa catalana, és l'actual Empúries, i és una fundació dels foceus massaliotes. Deu el seu nom al mot grec que significa 'mercat'.	☐	☐
— Els poemes homèrics i les tragèdies sovint tenen en comú els mateixos personatges del mite; això és així perquè pertanyen al mateix gènere literari.	☐	☐

Etiqueta del corrector/a

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

96. PAU 2009 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 5 (Opció A)

5. Exercici de cultura

[2 punts]

Marqueu a la casella corresponent si les afirmacions següents són vertaderes o falses (si marqueu «vertader», cal que siguin certs TOTS els aspectes que s'hi esmenten).

	Vertader	*Fals*
— Aquil·les, que havia lluitat valerosament des del principi de l'expedició, va deposar les armes, pres d'una gran tristesa després de la mort de Patrocle.	☐	☐
— El déu Zeus, segons el que ens explica el mite, per tal de tenir relacions amoroses amb dones mortals prenia l'aspecte de diferents animals.	☐	☐
— Atenes, al segle V aC, era una monarquia governada per Pèricles fins que va morir, víctima de l'epidèmia de pesta que va arrasar la ciutat durant la Guerra del Peloponès.	☐	☐
— El déu Posidó, ofès amb Odisseu perquè havia anorreat el ciclop Polifem, va perjudicar el retorn de l'heroi a Ítaca.	☐	☐
— Antígona era filla d'Èdip i de Jocasta, germana d'Ismene, d'Etèocles i de Polinices, i pertanyia a la nissaga de Tebes.	☐	☐

97. PAU 2009 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 5 (Opció B)

5. Exercici de cultura

[2 punts. Per cada resposta incorrecta es descomptaran 0,13 punts.]

Marqueu la resposta correcta.

— Les Guerres Mèdiques van enfrontar els grecs amb els perses a l'inici del segle V aC. Els grecs hi van obtenir grans victòries però també van patir-hi algunes desfetes. En quin dels indrets següents NO va tenir lloc cap batalla en el context d'aquelles guerres?

a) Mícale. ☐
b) Marató. ☐
c) Egospòtamos. ☐
d) Salamina. ☐

— Delos és el nom d'una illa de la mar Egea en la qual hi havia un santuari dedicat a una divinitat que, segons el mite, hi va néixer. Quina divinitat?

a) Afrodita. ☐
b) Hera. ☐
c) Apol·lo. ☐
d) Zeus. ☐

— Les princeses argives Ifigènia i Electra eren

a) germanes. ☐
b) mare i filla. ☐
c) germanastres. ☐
d) cunyades. ☐

— Eurípides va ser un gran poeta tràgic atenès. Marqueu l'opció en la qual TOTES les tragèdies siguin d'Eurípides:

a) *Antígona*, *Hècuba*, *Electra*. ☐
b) *Electra*, *Hècuba*, *Les suplicants*. ☐
c) *Les suplicants*, *Les troianes*, *Els perses*. ☐
d) *Andròmaca*, *Èdip rei*, *Les fenícies*. ☐

— Alexandre el Gran era d'origen

a) cretenc. ☐
b) tebà. ☐
c) egipci. ☐
d) macedoni. ☐

Etiqueta del corrector/a

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

Generalitat de Catalunya
Consell Interuniversitari de Catalunya
Organització de Proves d'Accés a la Universitat

Proves d'accés a la Universitat. Curs 2008-2009

Grec

Sèrie 3

Opció d'examen

(Marqueu el quadre de l'opció triada)

OPCIÓ A ☐

OPCIÓ B ☐

	Suma de notes parcials
1	
2	
3	
4	
5	
Total	

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

Etiqueta de qualificació

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

La prova consta de cinc exercicis. Els exercicis 1 (traducció) i 2 (sintaxi) són comuns a les dues opcions. En canvi, per als exercicis 3 (morfologia), 4 (etimologia i lèxic) i 5 (cultura), heu de triar UNA de les dues opcions (A o B).

5. Exercici de cultura

[2 punts]

Llegiu el text següent:

Aquil·les es va sorprendre de veure Príam, semblant a un déu. Els altres també quedaren astorats, i es miraven els uns als altres. Aleshores, suplicant, Príam va dir:

«Recorda't del teu pare, Aquil·les, semblant a un déu! Té la mateixa edat que jo, a tocar de la funesta vellesa. Tal vegada a ell també els veïns l'oprimeixen, i no té ningú que el salvi de l'infortuni i la ruïna. Ell, però, almenys, sabent que tu vius s'alegra en el seu cor i espera, cada dia, veure tornar el fill de Troia. En canvi, jo, dissortadíssim, he engendrat fills excel·lents a l'espaiosa Troia, dels quals, t'ho dic, no me'n queda cap! En tenia cinquanta quan van venir els fills dels aqueus, dinou del mateix ventre, i altres que m'havien nascut de les dones del palau. A la majoria el terrible Ares els va fer doblegar els genolls, i aquell que, per a mi, era únic, i salvava del perill la ciutat i nosaltres mateixos, fa poc tu l'has mort, quan defensava la pàtria… Per ell vinc ara als vaixells dels aqueus, per deslliurar-lo del teu poder, i porto un rescat immens.»

HOMER. *Ilíada*, 24, 483 i s.

Feu una redacció (150-200 paraules) en què respongueu a les qüestions següents:

— Qui és Príam? És cert el que diu a propòsit dels fills que li queden?
— Què suplica a Aquil·les?
— Com han arribat a aquesta situació?
— Quina serà la resposta d'Aquil·les?
— Com acaba la *Ilíada*?

99. PAU 2008 · Setembre · Sèrie 4 · Exercici 5 (Opció B)

5. Exercici de cultura

[2 punts. Per cada resposta incorrecta es descomptaran 0,13 punts.]

Marqueu la resposta correcta.

— Posidó i els seus germans i germanes van néixer de
- ***a***) Zeus i Hera. ☐
- ***b***) Cronos i Rea. ☐
- ***c***) Gea i Urà. ☐
- ***d***) Cadme i Harmonia. ☐

— A la batalla de les Termòpiles es van enfrontar
- ***a***) grecs i perses. ☐
- ***b***) romans i cartaginesos. ☐
- ***c***) dàrdans i aqueus. ☐
- ***d***) espartans i atenesos. ☐

— Segons unes versions del mite, Agamèmnon va morir per la mà d'una dona. Quina?
- ***a***) Electra. ☐
- ***b***) Clitemnestra. ☐
- ***c***) Ifigènia. ☐
- ***d***) Cassandra. ☐

— Una característica de la constitució espartana és que establia
- ***a***) dos cònsols. ☐
- ***b***) dos reis. ☐
- ***c***) dos arconts. ☐
- ***d***) dos èfors. ☐

— L'autor de *L'assemblea de les dones* és
- ***a***) Eurípides, poeta tràgic atenès. ☐
- ***b***) Aristòfanes, poeta còmic atenès. ☐
- ***c***) Aristòtil, filòsof deixeble de Plató. ☐
- ***d***) Sòfocles, poeta tràgic del segle V aC. ☐

Etiqueta del corrector/a

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

100. PAU 2008 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 5 (Opció A)

5. Exercici de cultura

[2 punts. Per cada resposta incorrecta es descomptaran 0,13 punts.]

Marqueu la resposta correcta.

— Quin d'aquests poetes dramàtics fou l'autor d'*Els perses*?

a) Èsquil. ☐
b) Aristòfanes. ☐
c) Sòfocles. ☐
d) Eurípides. ☐

— Quin dels homes següents era l'espòs legítim d'Helena?

a) Leònides. ☐
b) Agamèmnon. ☐
c) Licurg. ☐
d) Menelau. ☐

— Quina relació establiríeu entre Homer i Hesíode?

a) Eren mestre i deixeble. ☐
b) Ambdós eren autors de poesia èpica. ☐
c) Ambdós eren autors de poesia dramàtica. ☐
d) No hi establiria cap relació de les anteriors. ☐

— A l'obra *Els núvols*, d'Aristòfanes, apareix un dels personatges següents. Quin?

a) Sòcrates. ☐
b) Plató. ☐
c) Èsquil. ☐
d) Eurípides. ☐

— Quina relació familiar tenien Cassandra i Andròmaca?

a) Eren germanes: totes dues eren filles de Príam i Hècuba. ☐
b) Eren cunyades: Andròmaca era l'esposa del germà de Cassandra, Hèctor. ☐
c) Cassandra era la mare d'Andròmaca. ☐
d) No tenien cap relació familiar. ☐

101. PAU 2008 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 5 (Opció B)

5. Exercici de cultura

[2 punts. Per cada resposta incorrecta es descomptaran 0,13 punts.]

Marqueu a la casella corresponent si les afirmacions següents són vertaderes o falses (si marqueu «vertader», cal que siguin certs TOTS els aspectes que s'hi esmenten).

	Vertader	*Fals*
— A Atenes, sota el règim polític de la democràcia, només eren ciutadans els homes nascuts a Atenes, de pare i mare atenesos.	☐	☐
— A Delfos, a la regió de Beòcia, hi havia un santuari que tenia un oracle, el més famós de tota l'Hèl·lade, consagrat a Zeus.	☐	☐
— Medea, esposa de Jasó i mare d'Etèocles, Polinices, Antígona i Ismene, és coneguda, sobretot, per haver matat els seus fills.	☐	☐
— En història de Grècia, anomenem *època clàssica* el període en el qual va viure Homer i en què va redactar els seus poemes èpics, la *Ilíada* i l'*Odissea*.	☐	☐
— Els grecs de l'antiguitat eren uns grans navegants. És per això, i per la necessitat d'obrir nous mercats, que van establir colònies a molts llocs de la costa mediterrània.	☐	☐

9

10

11

Etiqueta del corrector/a

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

L'Institut d'Estudis Catalans ha tingut cura de la correcció lingüística i de l'edició d'aquesta prova d'accés

Generalitat de Catalunya
Consell Interuniversitari de Catalunya
Organització de Proves d'Accés a la Universitat

Proves d'accés a la Universitat. Curs 2007-2008

Grec

Sèrie 5

Opció d'examen

(Marqueu el quadre de l'opció triada)

OPCIÓ A ☐

OPCIÓ B ☐

	Suma de notes parcials
1	
2	
3	
4	
5	
Total	

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

Etiqueta de qualificació

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

La prova consta de cinc exercicis. Els exercicis 1 (traducció) i 2 (sintaxi) són comuns a les dues opcions. En canvi, per als exercicis 3 (morfologia), 4 (etimologia i lèxic) i 5 (cultura), heu de triar UNA de les dues opcions (A o B).

102. PAU 2008 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 5 (Opció A)

5. Exercici de cultura

[2 punts]

Llegiu el text següent, en què es fa esment del naixement i les qualitats d'Helena:

Helena era molt bonica, sens dubte. Deien que havia sortit d'un ou, ja que era filla de Zeus, que havia adoptat la forma d'un cigne per violar la seva mare. Helena estava molt pagada de si mateixa. No sé quants de nosaltres s'empassaven aquest conte de la violació del cigne. En aquella època circulaven moltes històries d'aquest tipus; es veu que els déus no podien apartar les mans, les potes o els becs de les femelles mortals, i sempre estaven violant-ne alguna.

Margaret ATWOOD. *Penèlope i les dotze criades*

Feu una redacció (150-200 paraules) tenint en compte les qüestions següents:

— Esmenteu alguna de les principals divinitats gregues, els seus atributs i àmbits de protecció i els llocs i edificis en què se'ls retia culte.
— Preciseu més la informació que dóna el text sobre el naixement d'Helena i sobre la seva família.
— Expliqueu alguna altra d'aquestes històries a què fa referència la narradora sobre l'hàbit dels déus de seduir mortals. Per què diu que «no podien apartar les mans, les potes o els becs de les femelles mortals»?

7

8

103. PAU 2008 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 5 (Opció B)

5. Exercici de cultura

[2 punts. Per cada resposta incorrecta es descomptaran 0,13 punts.]

Marqueu la resposta correcta.

— El 1873, el cèlebre arqueòleg Schliemann va descobrir a Hissarlik (Turquia) les restes arqueològiques d'una famosa ciutat. Quina?

a) Cnossos. ☐
b) Eleusis. ☐
c) Troia. ☐
d) Olímpia. ☐

— Només un dels personatges següents **NO** va ser seduït pel déu Zeus. Quin?

a) Dafne, la nimfa dels boscos. ☐
b) Leto, filla de titans. ☐
c) Ganimedes, príncep troià. ☐
d) Europa, dona fenícia. ☐

— L'obra *Lisístrata*, d'Aristòfanes, està ambientada a

a) l'Esparta de les Guerres Mèdiques. ☐
b) la Guerra de Troia. ☐
c) Milet, al principi de la guerra contra els perses. ☐
d) l'Atenes de la Guerra del Peloponès. ☐

— La ciutat grega d'Empòrion és una fundació dels foceus massaliotes. On es troba?

a) A l'actual Tarragona. ☐
b) A l'Empordà, prop de l'Escala. ☐
c) A Andalusia, prop de Cadis. ☐
d) Al sud de França. ☐

— Agamèmnon i Clitemnestra van tenir un fill que, instigat per la germana, va venjar la mort del pare. Com es deia?

a) Menelau. ☐
b) Paris. ☐
c) Èdip. ☐
d) Orestes. ☐

11

Etiqueta del corrector/a

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

L'Institut d'Estudis Catalans ha tingut cura de la correcció lingüística i de l'edició d'aquesta prova d'accés

5. Exercici de cultura

[2 punts]

Llegiu el text següent, en què es descriu una estàtua de Medea:

Vaig veure també la famosa Medea al país dels macedonis. Era de marbre i l'art havia sabut modelar-hi els diferents estats anímics. Hom hi veia el destí d'aquella dona; la passió que s'expressava amb la tensió violenta del dolor, tot empenyent-la a l'acció, li inspirava impulsos assassins, i el mateix dolor feia evident la compassió pels infants, com si els seus naturals instints de mare es traslladessin fluidament al marbre. Tots aquests sentiments imitava la imatge, a més de la forma del seu cos; hom podia apreciar com el marbre indicava, ara, uns ulls colèrics i, ara, una mirada trista i tendra; és com si l'artista hagués anat donant forma a l'ànima de Medea imitant la tragèdia d'Eurípides.

CAL·LÍSTRAT. *Descripcions,* 13

Feu una redacció (unes 200 paraules) en què respongueu a les qüestions següents:

— Qui era Medea? Què va passar als seus fills? Per què?
— A quin gènere literari pertany la *Medea* d'Eurípides esmentada en el text? Quines són les característiques generals d'aquest gènere?
— Esmenteu el títol d'altres obres d'Eurípides.

105. PAU 2007 · Setembre · Sèrie 3 · Exercici 5 (Opció B)

5. Exercici de cultura

[2 punts. Per cada resposta incorrecta es descomptaran 0,13 punts.]

Marqueu la resposta correcta

— Hesíode és l'autor de l'obra titulada
- ***a***) *Prometeu encadenat.* ☐
- ***b***) *Odissea.* ☐
- ***c***) *Teogonia.* ☐
- ***d***) *República.* ☐

— Quina d'aquestes afirmacions és **certa**?
- ***a***) La *Ilíada* està composta en hexàmetres però l'*Odissea* no. ☐
- ***b***) Totes les tragèdies gregues fan servir l'hexàmetre en els cors. ☐
- ***c***) L'hexàmetre és el vers de l'epopeia. ☐
- ***d***) Totes les tragèdies gregues fan servir l'hexàmetre, excepte en els cors. ☐

— Quina d'aquestes afirmacions és **falsa**?
- ***a***) Marató és una ciutat de l'Àtica que és a menys de cinquanta quilòmetres d'Atenes. ☐
- ***b***) A Marató va tenir lloc una famosa batalla entre grecs i perses. ☐
- ***c***) A Marató es troba el famós oracle d'Apol·lo. ☐
- ***d***) Un missatger va anar corrent de Marató a Atenes per a anunciar la victòria sobre els perses i en arribar va caure mort. ☐

— A quina deessa es refereix Homer quan parla de la deessa d'ulls d'òliba?
- ***a***) Afrodita. ☐
- ***b***) Hera. ☐
- ***c***) Àrtemis. ☐
- ***d***) Atena. ☐

— Després de la desfeta de Troia, els aqueus emprenen el retorn a casa. Quin heroi triga més de deu anys a arribar-hi? Per què?
- ***a***) Agamèmnon, per culpa de la seva esposa Clitemnestra. ☐
- ***b***) Odisseu, perquè el déu Posidó no li va ser favorable. ☐
- ***c***) Menelau, perquè la seva esposa Helena volia quedar-se a Troia. ☐
- ***d***) Aquil·les, perquè així li havia anunciat la seva mare Tetis. ☐

Etiqueta del corrector/a

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

106. PAU 2007 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 5 (Opció A)

5. Exercici de cultura

[2 punts. Per cada resposta incorrecta es descomptaran 0,13 punts.]

Marqueu la resposta correcta.

— Quin dels títols següents correspon a una de les comèdies gregues que ens han pervingut?
- ***a***) *Lisístrata*. ☐
- ***b***) *Andròmaca*. ☐
- ***c***) *Helena*. ☐
- ***d***) *Hècuba*. ☐

— Quan parlem d'oratòria ens referim
- ***a***) a una manera que els grecs tenien de fer pregàries als déus. ☐
- ***b***) als discursos, normalment polítics o judicials. ☐
- ***c***) a les parts parlades de la tragèdia, però no de la comèdia. ☐
- ***d***) als relats de les aventures d'Odisseu. ☐

— El gènere literari al qual pertanyen la *Ilíada* i l'*Odissea* s'anomena
- ***a***) novel·la. ☐
- ***b***) poesia dramàtica. ☐
- ***c***) poesia èpica. ☐
- ***d***) poesia lírica. ☐

— *Els núvols* és una obra dramàtica escrita per
- ***a***) Heròdot. ☐
- ***b***) Aristòfanes. ☐
- ***c***) Sòfocles. ☐
- ***d***) Eurípides. ☐

— La parella Hècuba-Hèlena està formada per
- ***a***) dues germanes. ☐
- ***b***) mare i filla. ☐
- ***c***) àvia i néta. ☐
- ***d***) Cap de les respostes anteriors. ☐

5

107. PAU 2007 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 5 (Opció B)

5. Exercici de cultura

[2 punts. Per cada resposta incorrecta es descomptaran 0,13 punts.]

Marqueu la resposta correcta.

— A la guerra del Peloponès es van enfrontar totes les ciutats gregues agrupades en dos bàndols. Quins?

a) Grecs i perses. ☐
b) Tebans i corintis. ☐
c) Grecs i romans. ☐
d) Atenesos i espartans. ☐

— A l'oracle de Delfos els consultants obtenien una resposta del déu

a) Zeus, a través del moviment de les fulles d'una alzina sagrada. ☐
b) Posidó, a través del soroll que feia l'aigua del mar en topar contra les roques. ☐
c) Apol·lo, a través de les frases enigmàtiques que pronunciava la pítia en trànsit. ☐
d) Hades, a través d'un somni profètic. ☐

— A l'obra *Els núvols,* d'Aristòfanes,

a) un pare envia el fill a l'escola de Sòcrates per tal que aprengui a defugir els creditors. ☐
b) una jove enterra el seu germà mort en combat, malgrat la prohibició expressa del rei. ☐
c) un rei s'assabenta que, ignorant-ho, ha matat el seu pare i s'ha casat amb la seva mare. ☐
d) les dones de tot Grècia fan una vaga de sexe per obligar els homes a acabar la guerra. ☐

— La ciutat grega d'Empòrion és una fundació dels

a) romans. ☐
b) foceus massaliotes. ☐
c) cartaginesos. ☐
d) espartans. ☐

— Quina de les afirmacions següents sobre el déu Ares és correcta?

a) Fill de Zeus i Hera, déu de la guerra sanguinària. ☐
b) Fill de Zeus i Leto, déu de les arts i de l'endevinació. ☐
c) Fill de Zeus i Metis, déu de la saviesa. ☐
d) Fill de Zeus i Demèter, déu de la guerra sanguinària. ☐

7

Etiqueta del corrector/a

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

L'Institut d'Estudis Catalans ha tingut cura de la correcció lingüística i de l'edició d'aquesta prova d'accés

5. Exercici de cultura

[2 punts]

Llegiu el text següent:

> **Tirèsies:**
> Encara que siguis el tirà, almenys hem de ser iguals
> per a replicar igual, que això també jo ho puc fer.
> Que no visc jo com a esclau teu sinó de Febus,
> així que no figuro com a seguidor de Creont.
> Dic, ja que em vas insultar dient-me cec,
> que tu encara que hi vegis bé no veus en quin grau del mal estàs,
> ni on vius, ni en companyia de qui vius.
> Saps potser de qui ets fill? És més, se t'escapa que ets odiós
> als teus, els de sota i els d'aquí dalt sobre terra,
> i cenyint-te d'ambdós costats, per mare i per pare,
> la maledicció de terrible peu t'ha de fer fora un dia d'aquesta terra,
> a tu, que ara hi veus dretament, però després foscor.
> Al teu crit, quin port no et respondrà la veu
> aviat, quin Citeró, quan descobreixis
> les noces amb què vas arribar a aquestes cases
> com a port mal abrigat havent tingut bona travessia?
> No t'adones de multitud d'altres mals
> que t'igualaran a tu amb els teus fills.
>
> SÒFOCLES. *Èdip rei*. Traducció de Felip Osanz [adaptat]

Feu una redacció (unes 200 paraules) en què respongueu a les qüestions següents:

— Qui és el personatge que parla? A qui parla? Per què li diu «tirà» i de quina terra ho és? Qui és Febus? Qui és Creont?
— En aquests versos es fa referència a una maledicció. En què consisteix? S'acomplirà?
— És responsable l'heroi de la tragèdia del seu destí? Expliqueu-ho.

6

7

5. Exercici de cultura

[2 punts. Per cada resposta incorrecta es descomptaran 0,13 punts.]

Marqueu a la casella corresponent si les afirmacions següents són vertaderes o falses (si marqueu «vertader», cal que siguin certs TOTS els aspectes esmentats a cadascuna).

	Vertader	*Fals*
— Odisseu va arribar a Ítaca, procedent del regne dels feacis, acompanyat pels guardes del rei Alcínous, i va ser rebut amb tots els honors.	☐	☐
— Grècia, en el segle V aC, era un regne format per diversos territoris, molts insulars, i la seva capital era Atenes, on vivia el rei.	☐	☐
— Èdip, rei de Tebes, va engendrar quatre fills —dos nois i dues noies— amb la que era la seva mare, Jocasta: aquest incest marca l'esdevenidor tràgic de la nissaga.	☐	☐
— A la *Ilíada* d'Homer, Agamèmnon mor a Troia, assassinat per Briseida.	☐	☐
— Les tragèdies gregues són unes composicions literàries en vers que es representaven als teatres, en el marc de festivals religiosos en honor del déu Dionís.	☐	☐

10

11

Etiqueta del corrector/a

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

L'Institut d'Estudis Catalans ha tingut cura de la correcció lingüística i de l'edició d'aquesta prova d'accés

Proves d'accés a la Universitat. Curs 2006-2007

Grec

110. PAU 2006 · Setembre · Sèrie 4 · Exercici 5 (Opció A)

5. Exercici de cultura [les respostes incorrectes descompten] [2 punts]

Marqueu la resposta correcta.

- *Medea* és una obra dramàtica escrita per:
  a) Eurípides. ☐
  b) Aristòfanes. ☐
  c) Sòfocles. ☐
  d) Hesíode. ☐

- El déu Apol·lo va matar:
  a) Pitó. ☐
  b) el Minotaure. ☐
  c) l'Esfinx. ☐
  d) la Medusa. ☐

- Èdip va tenir quatre fills amb la seva esposa i mare. Només una d'aquestes respostes conté els quatre noms correctes. Indiqueu-la.
  a) Ismene, Antígona, Etèocles i Polinices. ☐
  b) Iocasta, Antígona, Etèocles i Polinices. ☐
  c) Ismene, Antígona, Pílades i Polinices. ☐
  d) Ismene, Antígona, Orestes i Polinices. ☐

- A finals del segle VI aC, un d'aquests personatges va dur a terme unes reformes polítiques que es consideren l'inici de la democràcia atenesa. Quin d'ells va ser?
  a) Pèricles. ☐
  b) Pisístrat. ☐
  c) Clístenes. ☐
  d) Temístocles. ☐

- Amb quina d'aquestes frases comença l'*Odissea*?
  a) «Parla'm, Musa, d'aquell home d'enginy multiforme…» ☐
  b) «Muses de Pièria, vosaltres que amb el vostre cant doneu glòria, veniu i canteu Zeus…» ☐
  c) «Canto les armes i aquell home que de les costes de Troia va arribar el primer a Itàlia…» ☐
  d) «Canta, deessa, la còlera funesta del Pelida…» ☐

111. PAU 2006 · Setembre · Sèrie 4 · Exercici 5 (Opció B)

5. Exercici de cultura [2 punts]

Llegiu el text següent i responeu, mitjançant una redacció, a les qüestions plantejades (200-300 paraules):

> Una nau que solca el riu amb el soroll dels rems; una noia a la proa i al seu costat un hoplita; un home que entona un cant acompanyat de la cítara i amb una alta tiara al cap; i una serp que repta enrotllant el seu cos en una alzina sagrada, i el cap pesant, per culpa de la son, li penja cap al terra. Pots reconèixer el riu: es tracta del Fasis, i també Medea, i l'hoplita de la proa ha de ser Jasó, i, per la tiara i la cítara que veiem, entenem que es tracta d'Orfeu, fill de Cal·líope, situat entre tots dos. Medea, després de la prova dels braus, ha adreçat un fetill a la serp per fer-la dormir, i la pell del moltó d'or ha estat robada; tot seguit, els mariners de la nau Argo han fugit, mentrestant l'acció de la noia ja ha estat descoberta pels colcs i per Eetes.
>
> Filòstrat, *Descripcions de quadres* 3.11

- Per quina famosa expedició és coneguda la nau Argo? Quin era l'objectiu d'aquesta expedició?
- En quin punt de l'aventura es troben els protagonistes en el quadre que descriu l'autor del text?
- Expliqueu breument com segueix el mite: on aniran?, què els passarà?, per quin fet esgarrifós esdevindrà famosa Medea?
- El text esmenta també Orfeu: digueu per quina habilitat especial és conegut aquest personatge mitològic.

Etiqueta
del corrector

Etiqueta
identificadora de l'alumne

112. PAU 2006 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 5 (Opció A)

5. Exercici de cultura [2 punts]

Llegiu el text següent, on Circe insta Odisseu a visitar Tirèsias, i responeu, mitjançant una redacció, a les qüestions plantejades (200-300 paraules):

> CIRCE: Laertíada del llinatge de Zeus! Odisseu, fèrtil en ginys! No romangueu més temps a casa meva, si no voleu. Sinó que, tot d'una, us cal fer un altre viatge i arribar al casal d'Hades i de la venerable Persèfona per consultar l'ànima del tebà Tirèsias, endeví cec però savi encara. Car, tot i mort, Persèfona li atorgà intel·ligència i saber, mentre els altres són ombres que es mouen.
>
> Homer, *Odissea* 10.488-495

- Quin és l'objectiu d'aquesta visita d'Odisseu a l'Hades?
- L'endevinació: on es troba el principal centre oracular de Grècia? Quin personatge d'una tragèdia de Sòfocles va consultar aquest oracle i quina resposta en va obtenir?
- Coneixeu alguns altres personatges que podien comunicar el futur?

113. PAU 2006 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 5 (Opció B)

5. Exercici de cultura [les respostes incorrectes descompten] [2 punts]

Marqueu la resposta correcta.

- En quin període va tenir lloc la major part de colonitzacions dutes a terme pels grecs?
  a) Època hel·lenística. ☐
  b) Època clàssica. ☐
  c) Època arcaica. ☐
  d) Època romana. ☐

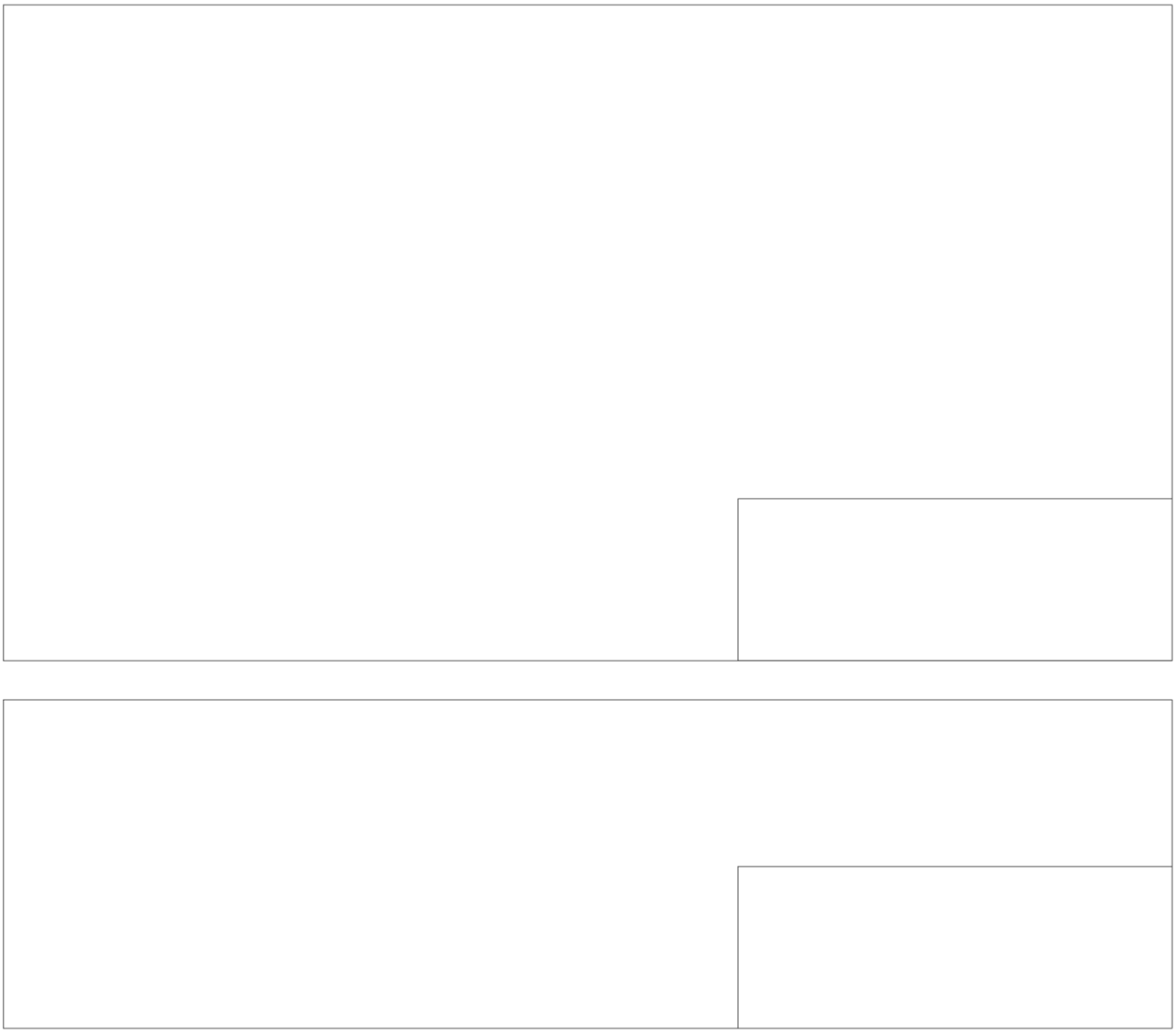
- Clístenes va ser:
  a) un dramaturg. ☐
  b) un delinqüent. ☐
  c) un reformador polític. ☐
  d) un atleta vencedor a Olímpia el 468 aC. ☐

- El consell d'ancians a la constitució espartana rebia el nom de:
  a) Βουλή. ☐
  b) Ἀπελλά. ☐
  c) Ἐκκλησία. ☐
  d) Γερουσία. ☐

- Quin dels següents personatges femenins **NO** apareix a la *Ilíada*?
  a) Penèlope, esposa d'Odisseu. ☐
  b) Andròmaca, esposa d'Hèctor. ☐
  c) Cassandra, germana d'Hèctor. ☐
  d) Tetis, mare d'Aquil·les. ☐

- Quin dels herois següents és considerat el fundador de la polis atenesa?
  a) Peleu. ☐
  b) Teseu. ☐
  c) Perseu. ☐
  d) Egeu. ☐

Etiqueta
del corrector

Etiqueta
identificadora de l'alumne

Generalitat de Catalunya
Consell Interuniversitari de Catalunya
Organització de Proves d'Accés a la Universitat

Etiqueta identificadora de l'alumne

Etiqueta de qualificació

Proves d'accés a la Universitat

Curs 2005-2006

Suma de notes parcials

1

Grec

114. PAU 2006 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 5 (Opció A)

5. Exercici de cultura [2 punts]

Llegiu el text següent i responeu, mitjançant una redacció, a les qüestions plantejades (200-300 paraules):

> De fet, el primer any de guerra va acabar en no res, mentre Potidea seguia resistint. Pèricles va celebrar les exèquies solemnes per als caiguts en combat i va pronunciar el famós discurs (l'«Elogi fúnebre») que Tucídides reprodueix en una de les planes més intenses i emocionants de tota la seva obra. Atenes és escola de l'Hèl·lade i de tot el món, és un baluard de democràcia i de llibertat; les institucions que té permeten el desenvolupament de la personalitat de l'ésser humà i de la seva dignitat, deixant de banda l'origen social i la posició econòmica. En aquest discurs es troba també la justificació de la guerra, que és un enfrontament entre dos sistemes i dues ideologies.
>
> V. M. Manfredi, *Akropolis, la grande epopea di Atene*

- A quina guerra es refereix el text? Quan va tenir lloc? Quins foren els bàndols en conflicte? Com va acabar?
- A què es refereix el text a la frase «Atenes és escola de l'Hèl·lade i de tot el món»?
- El text parla d'aquesta guerra com d'«un enfrontament entre dos sistemes i dues ideologies». Quins són? Descriviu-los i indiqueu cadascun dels seus òrgans de govern.

115. PAU 2006 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 5 (Opció B)

5. Exercici de cultura [les respostes incorrectes descompten] [2 punts]

Marqueu la resposta correcta.

- Eris és la deessa de la:
  a) justícia. ☐
  b) discòrdia. ☐
  c) raó. ☐
  d) memòria. ☐

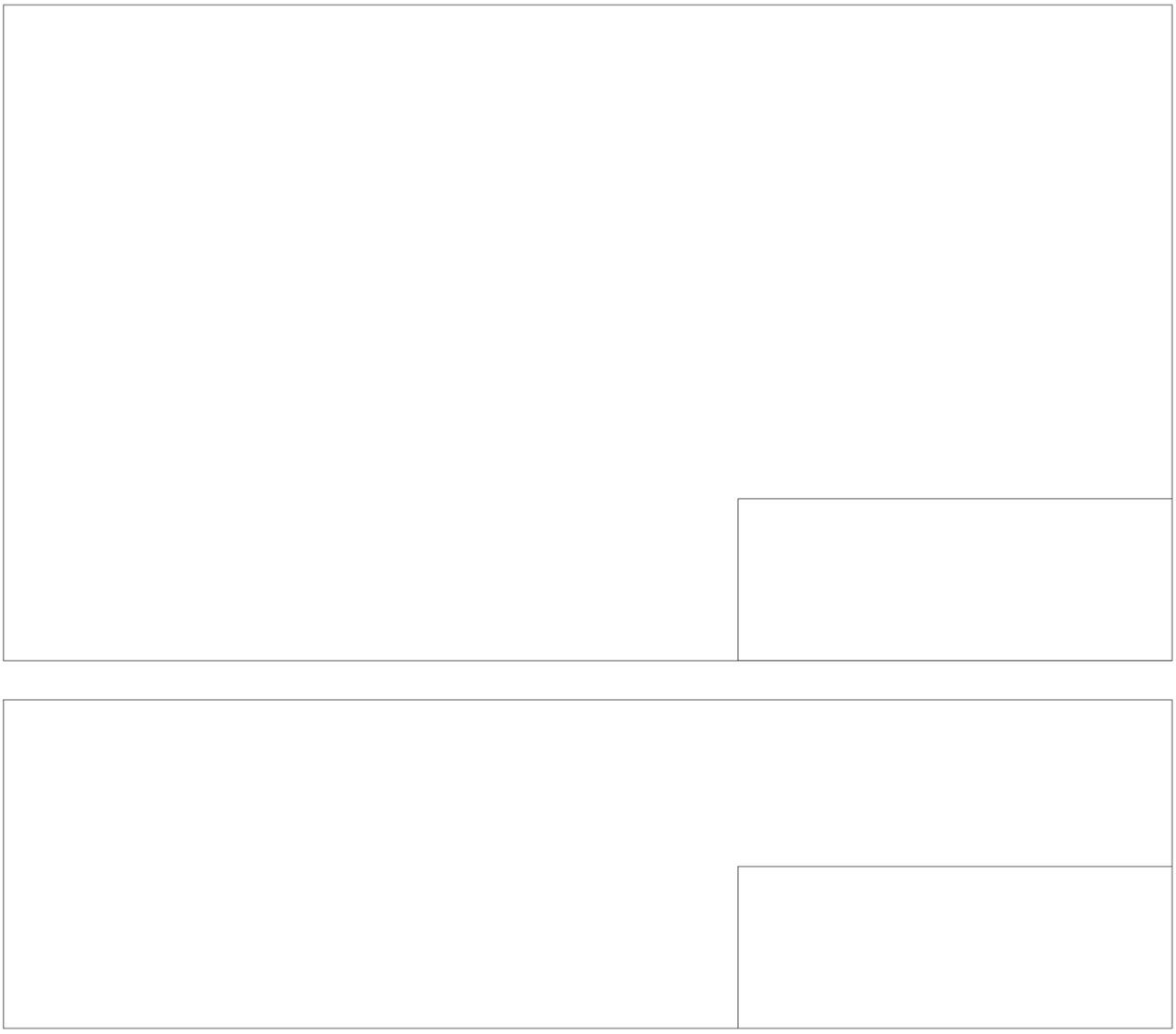
- Són d'Eurípides les tres tragèdies següents (les tres han de ser correctes):
  a) *Medea*, *Alcestis*, *Les Troianes*. ☐
  b) *Medea*, *Antígona*, *Electra*. ☐
  c) *Electra*, *Hipòlit*, *Prometeu encadenat*. ☐
  d) *Alcestis*, *Hipòlit*, *Èdip rei*. ☐

- Durant les guerres mèdiques els grecs van vèncer els perses a la batalla de:
  a) Marató. ☐
  b) les Termòpiles. ☐
  c) Queronea. ☐
  d) Gaugamela. ☐

- L'any 477 aC es creà la lliga de Delos amb la finalitat de protegir la llibertat de les ciutats gregues de l'ofensiva dels perses. En aquesta illa hi havia un temple famós dedicat al naixement de:
  a) Zeus. ☐
  b) Hera. ☐
  c) Posidó. ☐
  d) Apol·lo. ☐

- Després de la desfeta de Troia, els aqueus emprenen el retorn a casa. Agamèmnon, però, en arribar a Micenes és assassinat pel nou marit de la seva esposa Clitemnestra. Com s'assabenta d'aquest fet Odisseu?
  a) Quan Odisseu arriba finalment a Ítaca, la seva esposa Penèlope li explica la desgràcia d'Agamèmnon. ☐
  b) Quan Odisseu visita l'Hades, l'ànima del mateix Agamèmnon li fa el relat de la seva dissort. ☐
  c) Circe adverteix Odisseu que si no l'obeeix tindrà una fi semblant a la d'Agamèmnon. ☐
  d) Alcínous, rei dels feacis, explica a Odisseu com va ser el retorn a casa dels herois que havien lluitat a Troia. ☐

Etiqueta
del corrector

Etiqueta
identificadora de l’alumne

Generalitat de Catalunya
Consell Interuniversitari de Catalunya
Organització de Proves d'Accés a la Universitat

116. PAU 2005 · Setembre · Sèrie 3 · Exercici 5 (Opció A)

5. Indiqueu la resposta correcta en el quadernet de respostes, seguint l'ordre d'aparició de les preguntes. [2 punts]

a) Èdip, rei de Tebes, s'arrenca els ulls perquè
- a.1 la seva dona Iocasta se suïcida
- a.2 el seu pare, el rei de Corint, ha mort i ell no era al seu costat
- a.3 Creont l'enganya i el traeix, prenent-li el poder
- a.4 és l'assassí del seu pare Laios i s'ha casat amb la seva mare Iocasta

b) El Partenó estava dedicat, amb aquest nom, a
- b.1 Àrtemis, perquè era verge
- b.2 Atena, perquè era verge
- b.3 Teseu, perquè era verge
- b.4 les noies ateneses no casades

c) A la paràbasi
- c.1 l'oficiant d'un sacrifici es posava al costat de l'altar
- c.2 el cor de la tragèdia insultava els espectadors
- c.3 el cor de la comèdia es dirigia als espectadors
- c.4 la paraula «paràbasi» no existeix

d) On va ser que els grecs es van enfrontar a l'imperi persa?
- d.1 A Santorini
- d.2 A Sardenya
- d.3 A Samos
- d.4 A Salamina

e) El segle v aC es considera l'època més rica de la història de Grècia des del punt de vista cultural, artístic i polític. També se'l coneix amb el nom de:
- e.1 Segle de Soló
- e.2 Segle de Pèricles
- e.3 Segle de Plató
- e.4 Segle d'Alexandre el Gran

117. PAU 2005 · Setembre · Sèrie 3 · Exercici 5 (Opció B)

5. Llegiu el text següent i responeu amb un redactat que inclogui les qüestions plantejades (200-300 paraules): [2 punts]

> Tucídides, l'atenès, va relatar la guerra entre els peloponesis i els atenesos, descrivint com van lluitar els uns contra els altres, i es va posar a la feina tot just fou declarada ja que considerava que seria important i més famosa que totes les anteriors; es basava en el fet que tots dos bàndols estaven en molt bona situació per afrontar-la gràcies als seus recursos de tota mena, i en el fet que veia que la resta dels grecs s'aliaven a un o altre partit, els uns immediatament i altres endarrerint el moment. Certament fou aquest el més gran desastre que mai sobrevingué als grecs i a una part dels bàrbars i, per dir-ho així, a la majoria dels éssers humans.
>
> TUCÍDIDES 1.1

- A quina guerra es refereix el text? Quan va tenir lloc? Quin sistema de govern tenia en aquell moment la polis que era capdavantera de cada bàndol?
- Quines van ser les causes de la guerra? Quins pobles i quins personatges hi van participar? Com va acabar i quines conseqüències va tenir?
- Qui era Tucídides? Quina va ser la seva obra?

118. PAU 2005 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 5 (Opció A)

5. Indiqueu la resposta correcta en el quadernet de respostes, seguint l'ordre d'aparició de les preguntes. [2 punts]

a) Si a l'*Odissea* algú diu que es diu Ningú, qui parla?
- a.1 Un heroi desconegut
- a.2 Polifem
- a.3 Odisseu
- a.4 Ningú

b) Quin d'aquests personatges **no** era fill d'Èdip?
- b.1 Antígona
- b.2 Ismena
- b.3 Electra
- b.4 Etèocles

c) Quin d'aquests títols correspon a una comèdia d'Aristòfanes?
- c.1 *Les guineus*
- c.2 *Les vespes*
- c.3 *Les formigues*
- c.4 *Les dones a l'àgora*

d) La Magna Grècia és:
- d.1 L'expressió amb la qual es designa la grandesa de Grècia
- d.2 El sud d'Itàlia i Sicília
- d.3 Grècia afegint-hi Xipre i l'actual estat de Macedònia
- d.4 Una expressió poètica que ja no s'usa

e) La colònia grega d'Empúries va ser fundada al segle VI aC per grecs procedents de:
- e.1 Atenes
- e.2 Corint
- e.3 Focea
- e.4 Rodes

Generalitat de Catalunya
Consell Interuniversitari de Catalunya
Organització de Proves d'Accés a la Universitat

119. PAU 2005 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 5 (Opció B)

5. Llegiu el text següent i responeu amb un redactat que inclogui les qüestions plantejades (200-300 paraules): [2 punts]

ANTÍGONA.- Polinices, sembrador de baralles, la teva vida s'ha extingit en una lluita cruel.
ISMENE.- Prop d'on jugaves de petit amb el teu germà, prop de la font on jugàveu de petits.
ASTIMEDUSA.- Unes altres aigües us banyen, que no pas les de la sagrada font ni les clares del riu fecundador de la nostra terra. Prínceps, els meus fills, la meva vellesa us sobreviu.
ANTÍGONA.- I per sempre ploraré la sang del nostre pare, la sang de Cadmos, la vessada sang d'Etèocles i la teva, Polinices.
CREONT.- Eurídice, estimades filles, som lliures per l'esforç d'Etèocles, ploreu el rei. No lamenteu, en canvi, la mort del maleït enemic de la ciutat, odiós als seus divins protectors. Vet aquí el poder a les meves mans, que es deuen al benestar d'aquest poble. Ara cal preparar els funerals del rei, uns funerals dignes d'ell i de la nostra raça. I mano també que l'altre cos sigui exposat nu als ocells i a la nit.

SALVADOR ESPRIU, *Antígona*

- En quin autor grec s'ha inspirat Salvador Espriu? A quin gènere literari pertany l'obra grega?
- Qui és Cadmos i què va fer?
- De la història d'aquesta nissaga, quin moment explica el text?

Generalitat de Catalunya
Consell Interuniversitari de Catalunya
Organització de Proves d'Accés a la Universitat

120. PAU 2005 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 5 (Opció A)

5. Indiqueu la resposta correcta en el quadernet de respostes, seguint l'ordre d'aparició de les preguntes. [2 punts]

a) Èdip
- a.1 no podia ser rei, perquè estava maleït
- a.2 va ser rei de Corint, però poc temps
- a.3 no va voler ser rei perquè, just abans de coronar-se, es va descobrir el que havia passat
- a.4 va regnar a Tebes, durant molts anys

b) Què **no** era Soló?
- b.1 Legislador
- b.2 Poeta
- b.3 Historiador
- b.4 Atenès

c) En quants cants es divideix la *Ilíada*?
- c.1 En vint-i-quatre, tot i que aquesta és una divisió més recent
- c.2 En dotze
- c.3 En vint-i-dos, tot i que aquesta és una divisió més recent
- c.4 En un nombre indeterminat

d) El déu grec de la guerra, Ares, era fill de:
- d.1 Zeus, sense intervenció de cap dona, deessa o mortal
- d.2 Hera, sense intervenció de cap home, déu o mortal
- d.3 Zeus i Demèter
- d.4 Zeus i Hera

e) Odisseu i Nausica es coneixen al país:
- e.1 Dels foceus
- e.2 Dels fenicis
- e.3 Dels feacis
- e.4 Dels mirmidons

121. PAU 2005 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 5 (Opció B)

5. Llegiu el text següent, on dialoguen Apol·lo i Hefest, i responeu amb un redactat que inclogui les qüestions plantejades (200-300 paraules): [2 punts]

HEFEST.- Segons tu, doncs, es tracta d'un nen extraordinàriament viu.
APOL·LO.- No només això: a hores d'ara és també músic.
HEFEST.- En què et bases per dir això?
APOL·LO.- Amb una tortuga morta que trobà s'ha fet un instrument musical; hi ha ajustat uns braços, els ha junyit, hi ha fixat unes clavilles, ha col·locat a la part de baix un pontet i l'ha tensat amb set cordes; amb això, Hefest, entona una melodia tan delicada i tan harmoniosa, que fins i tot jo, amb tants anys d'experiència com a citarista, li tinc enveja. Maia diu que no para mai al cel, ni tan sols de nit, sinó que empès per la curiositat, baixa fins a l'Hades, sens dubte per mirar de robar alguna cosa allí també. Té ales als peus i s'ha fet una vareta de poders màgics, amb la qual guia les ànimes i condueix els morts.

LLUCIÀ, *Diàlegs dels déus,* 11 (7)

- De quina divinitat parlen Apol·lo i Hefest? De qui és fill?
- Quins són els atributs d'aquest déu? Quin és el nom de la «vareta de poders màgics» i com apareix representada?
- Quins són els treballs que li estan encomanats a aquest déu? Expliqueu alguna història relacionada amb ell.
- Esmenteu altres personatges mítics relacionats amb la música.

122. PAU 2004 · Setembre · Sèrie 5 · Exercici 5 (Opció A)

Generalitat de Catalunya
Consell Interuniversitari de Catalunya
Coordinació i Organització de les PAU de Catalunya

5. Indiqueu la resposta correcta en el quadernet de respostes, seguint l'ordre d'aparició de les preguntes. [2 punts]

a) Hèctor, l'heroi troià, s'acomiada de la seva esposa i el seu fill abans d'abordar la lluita final a la *Ilíada*. Com es diu la seva esposa?
- a.1 Helena
- a.2 Hècuba
- a.3 Andròmaca
- a.4 Cassandra

b) En l'època clàssica, el nom *èfor* designava:
- b.1 els descendents d'Hèracles que van regnar al Peloponès.
- b.2 els components del cor d'una tragèdia.
- b.3 els magistrats més importants de la constitució espartana.
- b.4 els magistrats encarregats de la guerra en la constitució atenesa.

c) Segons la *Ilíada*, Aquil·les es va enfurir contra Agamèmnon:
- c.1 per cap motiu concret.
- c.2 perquè tots dos estimaven Patrocle.
- c.3 perquè Briseida es va enamorar d'Agamèmnon.
- c.4 perquè creia que Agamèmnon no el respectava prou.

d) Quants actes té una representació teatral grega?
- d.1 El teatre grec no es divideix en actes.
- d.2 Tants com estàsims més un.
- d.3 Tants com episodis menys un.
- d.4 Tres: pròleg, problema i èxode.

e) Quina va ser la causa de la mort de Pèricles?
- e.1 Les ferides fetes a la guerra.
- e.2 La pesta.
- e.3 La seva edat avançada.
- e.4 Una conspiració dels aristòcrates.

123. PAU 2004 · Setembre · Sèrie 5 · Exercici 5 (Opció B)

5. Llegiu el text següent i responeu, amb un redacció, les qüestions plantejades (200-300 paraules): [2 punts]

JÀSON. No he desitjat res del que ha passat. Però què hi podia fer jo. Ella mateixa es va procurar la ruïna. Furiosa. Va voler donar-me una lliçó. Va entestar-se a anorrear-me. Encara que a ella la destrossessin: sempre li quedarien els ulls. No deixen de mirar-me fixament.
Des del primer moment, quan, conduïda pel missatger, va entrar a la sala, no va fer altra cosa sinó buscar-me, em va trobar i em va obligar a alçar-me, només amb la mirada. Com si també a mi m'anessin a anunciar la sentència. No va mirar al portaveu del rei, només a mi. Una insolència extrema, però al cap i a la fi, què hi podia perdre ella?
No hauria canviat res que jo hagués fet el fanfarró en el consell i l'hagués defensada. A més, com? Per arribar on?

CHRISTA WOLF, *Medea*

- Qui és Jàson? Quin viatge heroic se li atribueix? Expliqueu breument aquest viatge: les raons, l'objectiu, les peripècies i la tornada a Grècia.

- En aquest text, Jàson parla de la seva esposa, Medea. Quins són els motius del trencament entre Jàson i Medea? Quines en són les conseqüències? Comenteu el que en diu Jàson en el text.

Generalitat de Catalunya
Consell Interuniversitari de Catalunya
Coordinació i Organització de les PAU de Catalunya

124. PAU 2004 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 5 (Opció A)

5. Indiqueu la resposta correcta en el quadernet de respostes, seguint l'ordre d'aparició de les preguntes. [2 punts]

a) La deessa que protegeix Ulisses en tot moment a l'*Odissea* és:
- a.1 Hera
- a.2 Afrodita
- a.3 Atena
- a.4 Àrtemis

b) Quin dels personatges següents **no** pertany a la mateixa família?
- b.1 Antígona
- b.2 Èdip
- b.3 Polinices
- b.4 Prometeu

c) A quin lloc de Catalunya van establir els grecs una colònia comercial?
- c.1 A Empúries.
- c.2 A Barcelona.
- c.3 A Tarragona.
- c.4 A Terrassa.

d) Pèricles va ser un important home d'estat. On va governar?
- d.1 A Esparta.
- d.2 A Atenes.
- d.3 A Siracusa.
- d.4 A Corint.

e) El pare diví de Medea era:
- e.1 Hades
- e.2 Posidó
- e.3 Zeus
- e.4 Hèlios

125. PAU 2004 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 5 (Opció B)

5. Llegiu el text següent i responeu, amb una redacció, les qüestions plantejades (200-300 paraules): [2 punts]

> Empòrion és una fundació dels massaliotes, que està situada a dos-cents estadis del Pirineu i dels límits entre Ibèria i la Cèltica. Tota aquesta regió és fèrtil i té ports excel·lents. També hi ha Roses, una petita factoria que pertany als emporitans, per bé que alguns afirmen que és una fundació dels rodis. Allà, com a Empòrion, s'hi venera Àrtemis Efèsia, pels motius que explicaré quan parli de Massàlia. De primer els emporitans van ocupar una petita illa situada davant mateix de la costa, que avui anomenen Paleàpolis, però actualment viuen en terra ferma. Empòrion és una ciutat doble, separada per una muralla, ja que abans tenia com a veïns alguns indicetes que, tot i gaudir de govern independent, per raons de seguretat van voler tenir un recinte emmurallat comú amb els grecs, però doble.
>
> ESTRABÓ, *Geografia* 3.4

- A quin lloc geogràfic es refereix el text? Quin nom rep avui dia? On està situat? Per qui estava habitat abans que hi arribessin els grecs? Feu-ne una descripció.
- Expliqueu breument el fenomen de les colonitzacions gregues: per quina raó es van produir, en quina època, en quins llocs. Poseu-ne algun exemple.

Generalitat de Catalunya
Consell Interuniversitari de Catalunya
Coordinació i Organització de les PAU de Catalunya

126. PAU 2004 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 5 (Opció A)

5. Indiqueu la resposta correcta en el quadernet de respostes, seguint l'ordre d'aparició de les preguntes. [2 punts]

a) La *Teogonia* és un poema èpic que celebra l'estirp sagrada dels immortals. Qui en va ser l'autor?
- a.1 Homer
- a.2 Hesíode
- a.3 Xenofont
- a.4 Plató

b) En una tragèdia grega, l'èxode era el moment en el qual:
- b.1 el protagonista s'enfrontava amb els antagonistes.
- b.2 el protagonista recitava un monòleg.
- b.3 el cor entrava.
- b.4 el cor sortia.

c) De qui es deia que tenia «peus lleugers»?
- c.1 D'Odisseu.
- c.2 D'Hermes.
- c.3 D'Aquil·les.
- c.4 D'Iris.

d) En quin d'aquests famosos episodis bèl·lics **no** es van enfrontar grecs i perses?
- d.1 A la batalla de Salamina.
- d.2 A la batalla de Marató.
- d.3 A la batalla de Queronea.
- d.4 A la batalla de Platea.

e) El nom d'Empúries ve d'un mot grec que significa:
- e.1 mercat
- e.2 port segur
- e.3 imperi
- e.4 bona navegació

127. PAU 2004 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 5 (Opció B)

5. Llegiu el text següent, on Anacarsis, un bàrbar escita, explica a Soló com entén ell el teatre grec. A partir de les paraules d'Anacarsis, responeu, amb una redacció, les qüestions plantejades (200-300 paraules): [2 punts]

ANACARSIS: Ja els he vist, Soló, aquests tràgics i còmics que dius, si és que són els que em penso: els uns van calçats amb unes sabates altes i feixugues, i porten uns vestits de coloraines amb tires daurades, i a la cara hi duen una màscara molt grotesca, amb una gran boca oberta. Vociferaven molt i anaven d'un cantó a l'altre, encara no sé com poden fer-ho, calçats d'aquella manera. Crec, també, que aquella vegada la ciutat festejava Dionís. En canvi, els altres, els còmics, són més baixos que els tràgics, i caminen amb els peus a terra, tenen un aspecte més humà i no cridaven tant; només la careta és encara més grotesca. A més, amb ells tot el teatre reia, mentre que els altres, els més alts, tots els escoltaven tristos, car els compadien, em sembla, d'haver d'arrossegar aquells sabatots.

LLUCIÀ, *Anacarsis* 23

- Com eren els espectacles dramàtics a la Grècia clàssica? Quin va ser el seu origen? Per què és esmentat Dionís en el text? Digueu els atributs d'aquest déu i expliqueu la seva relació amb el teatre.

- Quines són les principals diferències entre tragèdia i comèdia? Contesteu repetint i explicant, o esmenant, les paraules del text.

Generalitat de Catalunya
Consell Interuniversitari de Catalunya
Coordinació i Organització de les PAU de Catalunya

128. PAU 2003 · Setembre · Sèrie 3 · Exercici 5 (Opció A)

5. Indiqueu la resposta correcta en el quadernet de respostes, seguint l'ordre d'aparició de les preguntes. [2 punts]

a) Els ptolomeus eren
- a.1. uns generals espartans.
- a.2. els successors d'Alexandre a Egipte.
- a.3. els cabdills de l'exèrcit persa.
- a.4. uns filòsofs seguidors de la perfecció a través del sacrifici del cos.

b) Quin és el tema principal, evocat pel poeta al principi de l'obra, de la *Ilíada*?
- b.1. Els amors de Tetis i Peleu.
- b.2. Les aventures d'Odisseu.
- b.3. La còlera d'Aquil·les.
- b.4. Els amors de Dido i Enees.

c) Els arconts de la democràcia atenesa, al segle V a.C., podien exercir el seu càrrec
- c.1. tres anys consecutius.
- c.2. només un any.
- c.3. dos anys.
- c.4. indefinidament.

d) Quina de les llengües següents no és d'origen indoeuropeu?
- d.1. El llatí.
- d.2. El rus.
- d.3. L'euskera.
- d.4. El grec.

e) Les parelles de noms següents ho són de germans, llevat d'una. Quina?
- e.1. Cassandra i Hèctor.
- e.2. Apol·lo i Àrtemis.
- e.3. Medea i Jasó.
- e.4. Electra i Orestes.

129. PAU 2003 · Setembre · Sèrie 3 · Exercici 5 (Opció B)

5. Llegiu el text següent i responeu a les qüestions plantejades. [2 punts]

> Ara mira el quadre una altra vegada: segueix Homer en tot. Heus aquí la ciutat a dalt de tot, i aquests són els merlets de Troia, i la gran plana, tan ampla per contenir tota la força de l'Àsia avançant cap a Europa; aquest és el foc immens que envaeix la plana i fa sortir el riu de mare, arrossegant tots els arbres. Tanmateix, Hefest, embolcallat en foc, es llança a l'aigua, el riu s'estremeix de dolor i suplica, amb forma humana, a Hefest. Ni Escamandre està dibuixat amb la cabellera llarga –perquè el foc l'hi ha cremat–, ni Hefest va coix, ja que se'l veu en plena carrera.
>
> FILÒSTRAT, *Descripcions de quadres* 1.1.2

- El text descriu un quadre que representa la caiguda de Troia. Expliqueu breument, a partir de la *Ilíada*, com es desencadena la derrota dels troians i la victòria dels aqueus. Esmenteu també els noms dels personatges principals d'aquest esdeveniment, tant d'un bàndol com de l'altre, i la seva intervenció en els fets.

- Qui és Hefest? Enumereu els seus atributs, de qui era fill i per quina raó era coix.

Generalitat de Catalunya
Consell Interuniversitari de Catalunya
Coordinació i Organització de les PAU de Catalunya

130. PAU 2003 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 5 (Opció A)

5. Indiqueu la resposta correcta en el quadernet de respostes, seguint l'ordre d'aparició de les preguntes. [2 punts]

a) La civilització minoica es va desenvolupar a
- a.1. Micenes.
- a.2. Esparta.
- a.3. Creta.
- a.4. Quios.

b) Prometeu va ser castigat per Zeus perquè el va desobeir. Què va fer?
- b.1. Es va enamorar d'una mortal.
- b.2. Va robar el foc i el va donar als homes.
- b.3. Va voler governar l'Olimp.
- b.4. Cada nit es convertia en àguila i baixava a la Terra.

c) Hèctor, l'heroi troià, era germà de Paris i fill de Príam. Quin d'aquests noms correspon al d'una germana seva?
- c.1. Andròmaca.
- c.2. Hècuba.
- c.3. Antígona.
- c.4. Cassandra.

d) Del episodis que s'esmenten tot seguit, quin **no** és narrat a l'*Odissea*?
- d.1. El cant encisador de les Sirenes.
- d.2. Les fetilleries de la maga Circe.
- d.3. El robatori de les vaques del Sol.
- d.4. Els bous del jardí de l'oblit.

e) La paraula *tragèdia* ve de
- e.1. el nom d'un animal.
- e.2. un episodi mític.
- e.3. una altra llengua.
- e.4. el nom d'una regió de Grècia.

131. PAU 2003 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 5 (Opció B)

5. Llegiu el text següent i responeu a les qüestions plantejades. [2 punts]

> Conta'm, Musa, les accions d'aquell home astut, que va anar errant durant molt de temps, després d'haver destruït la sagrada ciutadella de Troia. Va veure les ciutats de molts homes i en va conèixer la seva manera de ser. Per la mar, ell va patir moltes penalitats en el seu ànim, lluitant per la seva vida i pel retorn dels seus companys.
>
> HOMER, *Odissea* 1.1-5

- A quin gènere literari pertany el text? És habitual en aquest gènere que, al començament, el poeta invoqui la Musa? Per què?
- A quin home es refereix el text? Doneu algun exemple de la seva astúcia. Quant de temps va estar errant? Va aconseguir salvar la vida i la dels seus companys i tornar a la pàtria?
- Narreu breument una de les aventures, en què va ser ajudat per un déu.

Generalitat de Catalunya
Consell Interuniversitari de Catalunya
Coordinació i Organització de les PAU de Catalunya

132. PAU 2003 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 5 (Opció A)

5. Indiqueu la resposta correcta en el quadernet de respostes, seguint l'ordre d'aparició de les preguntes. [2 punts]

a) Quin dels següents **no** és el nom d'un famós heroi grec?
- a.1. Teseu.
- a.2. Ulisses.
- a.3. Hèracles.
- a.4. Ròmul.

b) Sota quina acusació va ser condemnat Sòcrates, l'any 399 a.C., i va morir després de beure la cicuta?
- b.1. introduir noves divinitats i corrompre els joves.
- b.2. trair els atenesos i passar-se al bàndol dels espartans.
- b.3. estafar els seus deixebles cobrant-los molts diners.
- b.4. no assistir a l'assemblea com era l'obligació de tots els ciutadans.

c) El nom de la deessa Afrodita té a veure amb
- c.1. les ones del mar.
- c.2. la sal del mar.
- c.3. la platja.
- c.4. l'escuma del mar.

d) En quin metre està composta l'*Odissea*?
- d.1. En dístics elegíacs.
- d.2. En hexàmetres.
- d.3. En estrofes sàfiques.
- d.4. En iambes.

e) Quina d'aquestes paraules no és d'origen grec?
- e.1. música.
- e.2. xenofòbia.
- e.3. matemàtiques.
- e.4. Grècia.

133. PAU 2003 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 5 (Opció B)

5. Llegiu el text següent i responeu a les qüestions plantejades: [2 punts]

> En el moment que les tres deesses conduïdes per Hermes, a qui Zeus ha encarregat de solucionar l'afer en nom seu, el visiten, Paris ja ha recuperat el seu lloc en el si de la nissaga reial, però ha conservat el costum –reminiscència de la seva joventut de pastor– de portar els ramats a pasturar. És un home del mont Ida. Quan veu arribar Hermes i les tres deesses, s'inquieta i se sorprèn a parts iguals.
>
> J.-P. VERNANT, *L'univers, els déus, els homes*

- Quines són aquestes tres deesses que, conduïdes per Hermes, van a trobar Paris?
- Qui és Paris i quina qüestió ha de resoldre en aquest moment evocat pel text?
- Quina decisió pren i quines en seran les conseqüències?

Generalitat de Catalunya
Consell Interuniversitari de Catalunya
Coordinació i Organització de les PAU de Catalunya

134. PAU 2002 · Setembre · Sèrie 1 · Exercici 5 (Opció A)

5. Indiqueu la resposta correcta en el quadernet de respostes, seguint l'ordre d'aparició de les preguntes. [2 punts]

a) La derrota dels atenesos a Egospòtamos va tenir com a conseqüència:
   a.1. l'acabament de la segona guerra mèdica.
   a.2. l'acabament de la guerra del Peloponès.
   a.3. la conquesta d'Atenes pels troians.
   a.4. la conquesta de Grècia pels romans.

b) A Dodona hi ha un santuari dedicat al déu:
   b.1. de la forja.
   b.2. del tro i el llamp.
   b.3. de la cornucòpia.
   b.4. del barret i les sandàlies amb ales.

c) A quin d'aquests herois llegendaris s'atribueix la unificació de totes les comunitats de l'Àtica i, per tant, la fundació d'Atenes?
   c.1. A Prometeu.
   c.2. A Teseu.
   c.3. A Èdip.
   c.4. A Odisseu.

d) Quin d'aquests historiadors no és grec?
   d.1. Tucídides.
   d.2. Heròdot.
   d.3. Tàcit.
   d.4. Xenofont.

e) Qui va dur a terme la colonització grega de la península Ibèrica?
   e.1. Els romans al s. II aC perquè volien conquerir noves terres.
   e.2. Els atenesos al s. V aC perquè volien conquerir noves terres.
   e.3. Els foceus al s. VII aC perquè necessitaven noves terres on viure i volien obrir mercats per als seus productes.
   e.4. Els corintis al s. VIII aC perquè volien obrir nous mercats per als seus productes.

135. PAU 2002 · Setembre · Sèrie 1 · Exercici 5 (Opció B)

5. Llegiu el text següent i responeu a les qüestions plantejades: [2 punts]

> Després de tornar-se a conèixer i de dormir, marit i muller, quan el palau era fosc i en silenci, varen conversar. L'un i l'altra trobaven difícil de resumir en unes quantes hores el que havien passat, i sobretot el que havien pensat, durant aquells últims vint anys, i més potser el viatger, que tant havia navegat, naufragat i vist. Tal vegada, perquè a la dona, sense moure's de casa, li havia vagat de teixir i desteixir i cavil·lar. Prudents i sagaços, sabien el punt dolç del que convenia que es contessin, del que importava de callar i del que els abellia d'oblidar. Acabada la prova del llit, ella se li havia ofert. […] Quant a ell, el fum no li havia entelat la mirada, però compliria, coratjós, el seu deure . […] No podia tanmateix esborrar totalment comparances, en primer terme el d'una joveneta, que es guardaria prou d'esmentar a la fidel companya […].
>
> Salvador Espriu, *Les roques i el mar, el blau*

- A quina parella es refereix el text? Per què havien estat separats vint anys?
- Quina és l'obra fonamental de la literatura grega font d'aquesta prosa de Salvador Espriu? Quin n'és el tema principal?
- Quan parla de les comparances entre dones que pot fer l'home esmentat en el text, a quines dones es refereix? Qui és la joveneta? Parleu breument de l'encontre entre aquest home i aquesta joveneta, segons és explicat per l'obra literària.

Generalitat de Catalunya
Consell Interuniversitari de Catalunya
Coordinació i Organització de les PAU de Catalunya

136. PAU 2002 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 5 (Opció A)

5. Indiqueu la resposta correcta en el quadernet de respostes, seguint l'ordre d'aparició de les preguntes. [2 punts]

a) La guerra de Troia va tenir l'origen mític següent:
   a.1. Persèfone, Afrodita i Atena es van disputar una poma d'or.
   a.2. Paris va raptar Clitemnestra i se la va endur a Troia.
   a.3. Afrodita va ser escollida per Paris com la deessa més bella de totes.
   a.4. Persèfone, Afrodita i Àrtemis es van barallar per l'amor de Paris.

b) En la comèdia d'Aristòfanes *Els núvols* surt un personatge penjat dins d'una cistella. Es tracta de:
   b.1. Sòfocles.
   b.2. Sòcrates.
   b.3. Eurípides.
   b.4. Pèricles.

c) L'heroi Aquil·les era:
   b.1. fill de Tetis i Peleu.
   b.2. fill d'Afrodita i Anquises.
   b.3. germà d'Agamèmnon.
   b.4. fill de Peleu i Fedra.

d) Al mar Egeu hi ha més de 2.000 illes. Quina de les següents no es troba en aquest mar?
   d.1. Ítaca.
   d.2. Samos.
   d.3. Samotràcia.
   d.4. Melos.

e) La *Ilíada* i l'*Odissea* són poemes èpics. En quin metre estan compostos?
   e.1. En pentàmetres.
   e.2. En hexàmetres.
   e.3. En prosa.
   e.4. En estrofa sàfica.

137. PAU 2002 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 5 (Opció B)

5. Llegiu el text següent i responeu a les qüestions plantejades: [2 punts]

> Zeus, monarca dels divins, prengué per primera esposa Metis, la més hàbil dels déus i dels homes moridors. Però quan ja estava a punt de parir la dea Atena d'ulls verds, llavors Zeus, ensarronant el seu cor amb arteroses paraules, la va introduir en el seu propi ventre, per consell de Gea i d'Urà estelat. Així li ho aconsellaren, perquè cap dels déus sempre eterns no gaudís —llevat de Zeus— d'honor reial.
>
> HESÍODE, *Teogonia* 886-893

- Quin lloc ocupa Zeus entre els déus olímpics? Com va obtenir el poder? A qui l'hi va arrabassar?
- Qui va ser esposa de Zeus, després de Metis? Quin fill o fills li va donar?
- De quina ciutat és protectora la deessa Atena? Quins són els seus símbols i els seus atributs?

Generalitat de Catalunya
Consell Interuniversitari de Catalunya
Coordinació i Organització de les PAU de Catalunya

138. PAU 2002 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 5 (Opció A)

5. Indiqueu la resposta correcta en el quadernet de respostes, seguint l'ordre d'aparició de les preguntes. [2 punts]

a) De les deesses següents, quina no pertany al panteó olímpic?
   a.1. Atena.
   a.2. Àrtemis.
   a.3. Hera.
   a.4. Cíbele.

b) En aigües de quina illa va tenir lloc l'any 480 aC la famosa batalla naval en la qual els grecs van derrotar els perses?
   b.1. En aigües de Creta.
   b.2. En aigües de Rodes.
   b.3. En aigües de Salamina.
   b.4. En aigües de Lesbos.

c) El grec és una llengua indoeuropea de la qual coneixem diversos dialectes. Quina de les parles següents no pertany a la família del grec?
   c.1. El dòric.
   c.2. El micènic.
   c.3. El xipriota.
   c.4. El fenici.

d) A les tragèdies gregues, el cor:
   d.1. cantava i ballava les parts escrites en versos lírics.
   d.2. recitava i ballava amb els actors.
   d.3. recitava, però no ballava amb els actors.
   d.4. romania mut durant la representació.

e) Què va fer el déu Cronos per defugir un oracle?
   e.1. Va crear els homes.
   e.2. Va ser benèvol amb tots els seus germans.
   e.3. Va deixar el poder al seu fill gran.
   e.4. Es va menjar els seus fills.

139. PAU 2002 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 5 (Opció B)

5. Llegiu el text següent i responeu a les qüestions plantejades: [2 punts]

CICLOP: Pare, quins sofriments m'ha fet patir el maleït estranger! Em va emborratxar i després em va deixar cec mentre dormia.
POSIDÓ: Qui va gosar fer-t'ho, això?
CICLOP: Primer s'anomenava Ningú; però quan havia fugit i era lluny del meu abast, va dir que li deien Ulisses.
POSIDÓ: Ja sé de qui em parles, del d'Ítaca; estava fent el camí de retorn per mar des d'Ílion. I com és que et va fer això si en realitat no és gaire valent?

LLUCIÀ, *Diàlegs marins* 2

- Aquest text fa referència a allò que narra una obra de la literatura grega. Sabeu quina és i a quin autor s'atribueix?
- Expliqueu l'episodi del qual tracta aquí Llucià.
- Per què us sembla que Posidó diu d'Ulisses que no és gaire valent?

140. PAU 2001 · Setembre · Sèrie 4 · Exercici 5 (Opció A)

Generalitat de Catalunya
Consell Interuniversitari de Catalunya
Coordinació i Organització de les PAAU a Catalunya

5. Indiqueu la resposta correcta al quadernet de respostes, seguint l'ordre d'aparició de les preguntes. [2 punts]

a) Delfos és un santuari del déu:
   a.1. de la forja
   a.2. del vi
   a.3. de l'arc
   a.4. del trident
b) El conflicte plantejat a l'*Antígona* de Sòfocles és conseqüència:
   b.1. d'un matrimoni traït
   b.2. d'un assassinat involuntari
   b.3. d'una guerra fratricida
   b.4. d'uns deutes econòmics
c) Medea mata els seus fills per:
   c.1. recuperar el tron del seu país
   c.2. venjar-se del seu espòs
   c.3. salvar-los de la guerra
   c.4. sacrificar-los als déus
d) Els grecs arribaren a Catalunya per fundar:
   d.1. una colònia militar
   d.2. una colònia comercial
   d.3. un santuari en honor de Zeus
   d.4. una explotació agrícola
e) *Els Perses,* d'Èsquil, tracten la victòria dels grecs:
   e.1. a la guerra del Peloponnès
   e.2. a les guerres mèdiques
   e.3. a la guerra de Troia
   e.4. a les guerres púniques

141. PAU 2001 · Setembre · Sèrie 4 · Exercici 5 (Opció B)

5. Llegiu el text següent i responeu a les qüestions plantejades: [2 punts]

IFIGÈNIA: Atreu tingué per fills Menelau i Agamèmnon —que és de qui vaig néixer jo, Ifigènia: d'ell i de la Tindàrida. Vora els rombolls que amb ratxes incessants l'Eurip sovint agita, fent refluir la blava mar, mon pare, a causa d'Hèlena, em va immolar —creu ell— a Àrtemis, dins els famosos sots de l'Àulida. El rei Agamèmnon havia reunit allà la flota grega, d'un miler de bastiments, volent guanyar la bella corona d'Ílion per als d'Acaia i perseguir l'ultratge fet al llit d'Hèlena, tot per plaure Menelau.

Com que tenia el mar barrat per vents dolents, fa interrogar la flama i Calcas parla així:

«Senyor d'aquesta host que l'Hèl.lade ha enviat, Agamèmnon, mai no esperis fer salpar les naus, si no degolles sobre l'ara d'Àrtemis ta filla Ifigènia.»

EURÍPIDES, *Ifigènia entre els taures,* vv. 3-20

- En el text es parla d'una guerra molt famosa i d'alguns dels seus protagonistes. Quina guerra és? Qui són els personatges esmentats i quin és el seu paper en la guerra?
- També es parla d'una deessa. Quina deessa és? Digueu la seva identitat i els símbols i els atributs pels quals se la reconeix.
- L'autor del text és Eurípides. A quin gènere pertanyen les seves obres? Digueu el nom d'algunes d'elles.

142. PAU 2001 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 5 (Opció A)

5. Indiqueu la resposta correcta al quadernet de respostes, seguint l'ordre d'aparició de les preguntes. [2 punts]

a) Atena va néixer:
   a.1. del cap de Zeus
   a.2. de la cuixa de Zeus
   a.3. del ventre d'Hera
   a.4. del braç de Posidó
b) A la guerra de Troia Ulisses pertany al bàndol:
   b.1. troià
   b.2. persa
   b.3. grec
   b.4. romà
c) En una ciutat grega l'àgora era:
   c.1. el mercat
   c.2. l'àrea d'enterraments
   c.3. el recinte sagrat
   c.4. la plaça pública
d) *Lisístrata* és una obra dramàtica escrita per:
   d.1. Aristòfanes
   d.2. Sòfocles
   d.3. Homer
   d.4. Eurípides
e) Èdip, el pare d'Antígona, va ser:
   e.1. el primer rei d'Atenes
   e.2. un heroi de la guerra de Troia
   e.3. un rei tebà
   e.4. un general espartà

Generalitat de Catalunya
Consell Interuniversitari de Catalunya
Coordinació i Organització de les PAAU a Catalunya

143. PAU 2001 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 5 (Opció B)

5. Llegiu el text següent i responeu a les qüestions plantejades: [2 punts]

> Aquesta és una fundació dels massaliotes, que dista de Pirene i de la frontera d'Ibèria amb la Cèltica uns quaranta estadis. Aquesta zona és tota fèrtil i té bons ports. Allà es troba també Rodes, un poblat dels emporitans, encara que alguns diuen que és una fundació dels rodis. Tant allà com a Empúries veneren Àrtemis l'Efèsia —n'exposarem la causa en els escrits referents a Massàlia. Abans els emporitans habitaven en una illeta situada a prop de la costa, que actualment rep el nom de Ciutat Antiga, però ara viuen en terra ferma.
>
> ESTRABÓ, *Geografia* 3, 4,8

Aquest text és una part de la descripció que fa Estrabó d'una població catalana que va ser colònia dels grecs.

- Digueu on es troba aquesta colònia, quan va ser fundada i qui la va fundar, i de quin tipus de colònia es tractava.
- Expliqueu tot allò que en sapigueu.

144. PAU 2001 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 5 (Opció A)

5. Indiqueu la resposta correcta al quadernet de respostes, seguint l'ordre d'aparició de les preguntes. [2 punts]

a) Odisseu i els seus companys superen el perill de les Sirenes:
   a.1. Sense cap problema perquè les Sirenes estaven adormides.
   a.2. Perquè decideixen agafar un camí que no passava prop de l'illa de les Sirenes.
   a.3. Odisseu es lliga al pal de la nau i els seus companys es tapen les orelles amb cera.
   a.4. Perquè els ajuda el déu Posidó.
b) Antígona va ser condemnada a mort per Creont:
   b.1. Perquè havia traït la seva pàtria anant a favor dels argius.
   b.2. Perquè va enterrar el seu germà Polinices.
   b.3. Perquè va enterrar el seu germà Etèocles.
   b.4. Perquè volia matar Creont per ser reina de Tebes.
c) Després de ser derrotats pels peloponnesis a la batalla d'Egospòtamos, els atenesos:
   c.1. Es van refer i més endavant van derrotar els peloponnesis a les Termòpiles.
   c.2. Es van veure obligats a rendir-se, però van conservar la seva flota i els Murs Llargs.
   c.3. Es van veure obligats a rendir-se, a enderrocar els Murs Llargs i a lliurar la seva flota.
   c.4. Es van dedicar a la pirateria per la Mediterrània.
d) La guerra del Peloponnès va ser motivada per:
   d.1. El rapte d'Hèlena.
   d.2. L'afany imperialista dels reis perses.
   d.3. El desig d'Alexandre el Gran de conquerir noves terres.
   d.4. La rivalitat entre Atenes i Esparta.
e) El déu Dionís és representat habitualment:
   e.1. Amb barret i sandàlies alades i amb el caduceu.
   e.2. Amb casc, llança, espasa i escut.
   e.3. Amb martell, tenalles i enclusa.
   e.4. Coronat amb fulles de vinya i amb el tirs a la mà.

Generalitat de Catalunya
Consell Interuniversitari de Catalunya
Coordinació i Organització de les PAAU a Catalunya

145. PAU 2001 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 5 (Opció B)

5. Llegiu el text següent i responeu a les qüestions plantejades: [2 punts]

La va trobar al palau; feia un gran teixit, un mantell doble de porpra; hi brodava moltes lluites dels troians domapoltres i dels aqueus de túnica de bronze, que per culpa seva patien sota les mans d'Ares. Iris, la de peus lleugers, es posà al seu costat i li digué:

—Vine aquí, benvolguda núvia, perquè vegis les prodigioses gestes dels troians domapoltres i dels aqueus de túnica de bronze, els quals anaven els uns contra els altres conduint per la plana Ares, font de moltes llàgrimes, desitjosos de la guerra mortífera. Ara ells estan asseguts en silenci, i la guerra s'ha aturat. Repenjats en els escuts, han plantat les llances al seu costat. Després Alexandre i Menelau, favorit d'Ares, lluitaran per tu amb les llargues llances; i d'aquell que guanyi seràs anomenada esposa estimada.

Homer, *Ilíada* 3.125-138.

- Amb quina dona parla la deessa Iris? Per què l'escena té lloc a Troia? Com hi ha arribat aquella dona? Qui són Alexandre i Menelau? Per què lluitaran per ella? Per què Ares és «font de moltes llàgrimes»?
- A quin gènere pertany aquesta obra? En coneixeu alguna altra atribuïda al mateix autor? Expliqueu algunes característiques, formals i de contingut, pròpies d'aquest gènere literari.

146. PAU 2000 · Setembre · Sèrie 2 · Exercici 5 (Opció A)

5. Indiqueu la resposta correcta al quadernet de respostes, seguint l'ordre d'aparició de les preguntes: [2 punts]

a) Olímpia és un santuari del déu:
   a.1. del mar
   a.2. de la guerra
   a.3. de la poesia
   a.4. del llamp
b) L'Empúries que van fundar els grecs era:
   b.1. la seu d'un oracle
   b.2. un campament militar
   b.3. un santuari d'Asclepi
   b.4. una colònia comercial
c) A Salamina, l'any 480 aC, va tenir-hi lloc:
   c.1. una batalla terrestre
   c.2. una festa religiosa
   c.3. una contesa atlètica
   c.4. una batalla naval
d) Aquil·les no vol lluitar a la *Ilíada* perquè:
   d.1. està enfadat amb Agamèmnon
   d.2. està ferit
   d.3. és amic dels troians
   d.4. la seva mare li ho demana
e) Èdip és:
   e.1. un general espartà
   e.2. un legislador atenès
   e.3. el protagonista d'una tragèdia de Sòfocles
   e.4. el protagonista d'una comèdia d'Aristòfanes

Consell Interuniversitari de Catalunya
Coordinació del COU i de les PAAU

147. PAU 2000 · Setembre · Sèrie 2 · Exercici 5 (Opció B)

5. Llegiu el text següent d'Hesíode i responeu les qüestions plantejades: [2 punts]

> Rea, sotmesa a Cronos, infantà fills gloriosos: Hèstia, Demèter, Hera de sandàlies daurades, el poderós Hades, que senyoreja les mansions subterrànies amb un cor implacable, l'estrepitós Posidó i l'assenyat Zeus, pare dels déus i dels homes que amb el seu tro fa tremolar la terra ampla.
>
> HESÍODE, *Teogonia* 453-458

- Al text apareixen esmentats els fills de Cronos i de Rea. Sabeu el que els passava tan bon punt naixien? Quins d'aquests fills van arribar a governar el món i com ho van aconseguir?
- Digueu la identitat, els símbols i els atributs de cadascun d'ells.

148. PAU 2000 · Setembre · Sèrie 6 · Exercici 5 (Opció A)

5. Indiqueu la resposta correcta al quadernet de respostes, seguint l'ordre d'aparició de les preguntes: [2 punts]

a) A l'obra de Tucídides se'ns relata:
   a.1. les guerres mèdiques
   a.2. la guerra de Troia
   a.3. la guerra del Peloponnès
   a.4. les conquestes d'Alexandre
b) Odisseu era rei de:
   b.1. Troia
   b.2. Ítaca
   b.3. Micenes
   b.4. Creta
c) Segons el mite, la guerra de Troia es va produir:
   c.1. perquè Príam va ofendre Agamèmnon
   c.2. perquè els aqueus volien conquerir Troia
   c.3. perquè Paris va raptar Hèlena i se la va endur a Troia
   c.4. perquè Hèctor era l'enemic d'Aquil·les
d) El domini del mar és una habilitat que caracteritza:
   d.1. els atenesos
   d.2. els perses
   d.3. els espartans
   d.4. els romans
e) L'esposa de Zeus era:
   e.1. Atena
   e.2. Hera
   e.3. Àrtemis
   e.4. Demèter

Consell Interuniversitari de Catalunya
Coordinació del COU i de les PAAU

149. PAU 2000 · Setembre · Sèrie 6 · Exercici 5 (Opció B)

5. Llegiu el text següent d'Eurípides i responeu les qüestions plantejades: [2 punts]

CICLOP: Com a dons d'hospitalitat rebràs, perquè no em blasmis, foc i aquest calder del meu pare que tot coent-te estovarà la teva carn dura de pair. Entreu dins, vinga!, perquè en honor del déu de la meva cova, drets a l'entorn de l'altar, em serviu un magnífic banquet.

ODISSEU: Ah! Vaig aconseguir escapar-me dels treballs de Troia i del mar i ara he fet port en el cor i en la ment inabordable d'un home impiu. Oh Pal·las, oh sobirana deessa nascuda de Zeus! Ajuda'm ara, ajuda'm, que he arribat a perills més grans que els de Troia i sóc a la vora de la perdició! I tu, que habites la seu dels astres resplendents, Zeus Hospitalari, mira el que em passa, que si no em fas cas, debades ets reconegut com a Zeus!

EURÍPIDES, *El Ciclop,* 342-355

- A quin gènere pertany l'obra d'Eurípides? Expliqueu alguns elements característics d'aquesta forma literària.
- Aquí Eurípides reprèn un episodi d'una altra obra anterior de la literatura grega. Quina és i a quin gènere pertany? Expliqueu breument com Ulisses, en aquella altra obra, aconsegueix escapar del Ciclop. Quines conseqüències tindrà aquella acció per al seu retorn a Ítaca?

150. PAU 2000 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 5 (Opció A)

5. Indiqueu la resposta correcta al quadernet de respostes, seguint l'ordre d'aparició de les preguntes: [2 punts]

a) Quan Odisseu arriba a Ítaca:
   a.1. hi troba la seva esposa casada amb un altre home
   a.2. hi celebra una gran festa
   a.3. cedeix el tron al seu fill Telèmac
   a.4. mata els pretendents
b) El Partenó és un temple dedicat a la deessa:
   b.1. de l'amor
   b.2. de la cacera
   b.3. de l'agricultura
   b.4. de la guerra
c) A quin lloc de Catalunya els grecs van fundar una colònia?
   c.1. Tarragona
   c.2. Barcelona
   c.3. Empúries
   c.4. Terrassa
d) Èsquil és:
   d.1. un poeta tràgic
   d.2. un poeta èpic
   d.3. un poeta líric
   d.4. un poeta còmic
e) La ciutat de Tebes està vinculada a la nissaga de:
   e.1. Teseu
   e.2. Èdip
   e.3. Hèracles
   e.4. Agamèmnon

Consell Interuniversitari de Catalunya
Coordinació del COU i de les PAAU

151. PAU 2000 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 5 (Opció B)

5. Llegiu el text següent de Llucià i responeu les qüestions plantejades: [2 punts]

MENIP: Jo només veig ossos i calaveres pelats, si fa no fa tots iguals.
HERMES: Doncs aquests ossos que tu sembles menysprear són intensament admirats pels poetes.
MENIP: Mostra'm almenys qui és Hèlena, perquè jo sol no sóc capaç de reconèixer-la.
HERMES: És aquella calavera d'allà.
MENIP: M'estàs dient que per allò es van aparellar mil naus a tot Grècia, i van caure tants grecs i tants bàrbars, i van ser devastades tantes ciutats?
HERMES: És que tu no la vas veure viva, aquesta dona, Menip. Si l'haguessis vista, també tu diries que era excusable «per tal dona tolerar sofrences de tanta durada».

LLUCIÀ, *Diàlegs dels morts* 5

- Els dos personatges, Menip i Hermes, dialoguen a l'Hades, el regne dels morts. De qui parlen? Per què els poetes admiren aquest personatge? Quin poema o poemes de la literatura grega en fan, indirectament, el seu tema? Què expliquen?
- Quin paper té el déu Hermes al regne dels morts? Quina tasca li té encomanada el seu pare, Zeus? Quines altres característiques té el déu Hermes?

152. PAU 2000 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 5 (Opció A)

5. Indiqueu la resposta correcta al quadernet de respostes, seguint l'ordre d'aparició de les preguntes: [2 punts]

a) Sòcrates és un dels personatges de l'obra:
   a.1. *Els núvols* d'Aristòfanes
   a.2. *Les Bacants* d'Eurípides
   a.3. *Medea* d'Eurípides
   a.4. *Antígona* de Sòfocles

b) El déu Apol·lo i la deessa Àrtemis són:
   b.1. pare i filla
   b.2. fill i mare
   b.3. marit i muller
   b.4. germà i germana

c) Paris, príncep troià, també es deia:
   c.1. Alexandre
   c.2. Hèctor
   c.3. Sarpèdon
   c.4. Príam

d) L'ἐκκλεσία és:
   d.1. un santuari consagrat a Posidó
   d.2. l'òrgan més important de la democràcia atenesa
   d.3. un palau micènic
   d.4. el lloc on es reunien els prítanis

e) Ares era déu de:
   e.1. l'amor
   e.2. la saviesa
   e.3. la música
   e.4. la guerra

Consell Interuniversitari de Catalunya
Coordinació del COU i de les PAAU

153. PAU 2000 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 5 (Opció B)

5. Llegiu el text següent de l'*Antígona* de Sòfocles i responeu les qüestions plantejades: [2 punts]

CREONT: (…) El qui governa tota la ciutat i tanmateix no pren les decisions més encertades, sinó que per temor a qualsevol cosa manté la boca tancada, em sembla, ara igual que abans, que és un governant indigne. I qui pensa que un amic és un bé més important que la pròpia pàtria, aquest el tinc per un no-res. I que en sigui testimoni Zeus, qui tot ho veu: jo no callaria mai si veia que la ruïna, i no la salvació, atenyia els ciutadans, ni tampoc podria posar la meva amistat en un enemic de la pàtria, perquè sé bé que ella és qui ens salva i només podem fer amics si fem amb ella una travessia segura. Amb aquests principis penso fer la gran ciutat. Ara mateix, d'acord amb aquest criteri, he adreçat als ciutadans un decret referent als fills d'Èdip; que Etèocles, que va morir tot defensant aquesta ciutat, que es va distingir sempre en la batalla, rebi sepultura i els ritus funeraris que corresponen als morts més il·lustres. Per al seu consanguini, en canvi, i em refereixo a Polinices, que en el seu retorn de l'exili va voler abrasar d'un cap a l'altre la terra pàtria i els seus déus, que va voler tastar la sang del seu germà i portar a la servitud els ciutadans, he decretat que ningú no li tributi els darrers honors i que ningú no el plori, sinó que resti insepult i que el seu cos sigui pastura d'ocells i gossos i una vergonya per a qui el vegi. Aquesta és la meva voluntat.

SÒFOCLES, *Antígona* 178-207

- Creont, ara rei de Tebes, explica com considera adequat governar. Per què decreta retre honors de sepultura a un germà d'Antígona i a l'altre no? Antígona hi estarà d'acord? Què passarà?
- A quin gènere pertany l'*Antígona* de Sòfocles? Expliqueu breument les característiques d'aquest gènere prenent com a exemple l'*Antígona.*